

GŁÓWNY URZĄD STATYSTYCZNY

**INFORMACJA O SYTUACJI
SPOŁECZNO-GOSPODARCZEJ KRAJU
KWIECIEŃ 2008 R.**

Warszawa, 27 maja 2008 r.

Spis treści

	strona
Wstęp	3
Rynek pracy	5
Rolnictwo	11
Przemysł	15
Budownictwo	19
Budownictwo mieszkaniowe	21
Rynek wewnętrzny	23
Transport	25
Handel zagraniczny	26
Rachunek bieżący bilansu płatniczego na bazie transakcji	33
Wyniki finansowe przedsiębiorstw niefinansowych	34
Ceny	41
Wynagrodzenia i świadczenia społeczne	49
Budżet państwa	51
Pieniądz	54
Wybrane wskaźniki sytuacji gospodarczej kraju	57
Podstawowe wskaźniki makroekonomiczne dla Unii Europejskiej	60

Uwaga:

Główny Urząd Statystyczny prezentuje w Internecie publikację pt. „Polska – wskaźniki makroekonomiczne”, zawierającą obszerny zestaw kwartalnych i rocznych wskaźników makroekonomicznych (wersja polska i angielska).

Publikacja składa się z trzech części, bieżąco aktualizowanych. W części I zawarte są kwortalne wskaźniki makroekonomiczne od 1997 r. (20 szeregów czasowych), w części II – statystyczne wskaźniki gospodarcze w rozszerzonym zakresie w układzie kwartalnym, począwszy od 1997 r. (blisko 460 szeregów czasowych), a w części III – roczne wskaźniki gospodarcze od 1995 r. (odpowiednio ponad 260).

Publikacja udostępniona jest **nieodpłatnie**.

Adres w Internecie: www.stat.gov.pl

Wstęp

Przebieg podstawowych tendencji w kwietniu br. wskazuje, że po przejściowym osłabieniu dynamiki w marcu, w głównych obszarach gospodarki utrzymało się dość wysokie tempo wzrostu. Notowano dalszy spadek bezrobocia oraz wzrost zatrudnienia. Nadal rosły w ujęciu rocznym przeciętne miesięczne wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw oraz świadczenia społeczne. Wzrost cen w podstawowych obszarach gospodarki narodowej w kwietniu w stosunku do analogicznego okresu ub. roku był nieco wolniejszy niż w poprzednich okresach. Badane przedsiębiorstwa w I kwartale br. wykazały lepsze niż przed rokiem wyniki finansowe, jednak wobec nieco szybszego wzrostu kosztów niż przychodów, podstawowe wskaźniki ekonomiczno-finansowe uległy osłabieniu. W strukturze rodzajowej kosztów ogółem zwiększył się udział kosztów usług obcych oraz wynagrodzeń. Utrzymał się znaczny wzrost nakładów na nowe środki trwałe.

Produkcja sprzedana przemysłu w kwietniu była o 14,9% wyższa niż przed rokiem (po wyeliminowaniu czynników sezonowych wzrost wyniósł 11,9%). Zwiększenie produkcji zanotowano we wszystkich sekcjach. W okresie styczeń-kwiecień br. wzrost produkcji ogółem wyniósł 9,8% w skali roku, w tym w przedsiębiorstwach wytwarzających głównie dobra inwestycyjne – ok. 21% oraz konsumpcyjne trwałe – ok. 17%. Wydajność pracy w przemyśle zwiększyła się w tym okresie o 6,1%, przy wzroście zatrudnienia o 3,5% i przeciętnych wynagrodzeń brutto – o 11,2%. Produkcja budowlano-montażowa w kwietniu br. była o 23,0% wyższa niż przed rokiem (po wyeliminowaniu czynników sezonowych – o 15,0%), czemu towarzyszyły rosnące w szybkim tempie zarówno zatrudnienie (o 10,1%), jak i przeciętne wynagrodzenia (o 18,7%). Badania koniunktury przeprowadzone w maju br. wskazują na optymistyczne, chociaż ostrożniejsze niż przed miesiącem, oczekiwania przedsiębiorstw przemysłowych i budowlano-montażowych w zakresie portfela zamówień, produkcji oraz sytuacji finansowej.

Po trzech miesiącach br. obroty towarowe w handlu zagranicznym zwiększyły się (w ujęciu rocznym) w większym stopniu po stronie importu niż eksportu, co wpłynęło na pogorszenie salda wymiany ze wszystkimi grupami krajów, w największym stopniu - z krajami rozwijającymi się i krajami Europy Środkowo-Wschodniej. Podobnie jak przed rokiem, odnotowano dodatnie saldo obrotów z krajami rozwiniętymi oraz ujemne saldo w obrotach z pozostałymi grupami krajów. W strukturze importu najbardziej zwiększył się import towarów z przeznaczeniem na cele inwestycyjne. Wskaźnik terms of trade w okresie styczeń-luty br. ukształtował się na poziomie niższym niż przed rokiem, przy czym znacznie pogorszyły się relacje cenowe w wymianie z krajami Europy Środkowo-Wschodniej, a poprawiły - z krajami Unii Europejskiej.

W I kwartale br. wyniki finansowe przedsiębiorstw niefinansowych ukształtowały się na poziomie wyższym niż przed rokiem. Podstawowe wskaźniki ekonomiczno-finansowe uległy jednak osłabieniu. Nieco szybsze tempo wzrostu kosztów niż przychodów z całokształtu działalności wpłynęło na pogorszenie wskaźnika poziomu kosztów oraz wskaźników rentowności obrotu brutto i netto. Zmniejszył się udział sprzedaży eksportowej w przychodach netto ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów ogółu podmiotów - z 21,1% do 20,6%. Podobnie jak w poprzednich latach, podstawowe relacje ekonomiczno-finansowe osiągnięte przez eksporterów ukształtowały się korzystniej niż przeciętnie (z wyjątkiem wskaźnika płynności finansowej I i II stopnia), jednak osłabienie wskaźników w skali roku było w tej grupie większe niż dla ogółu badanych przedsiębiorstw.

W kwietniu br. utrzymała się wysoka dynamika przeciętnego zatrudnienia w sektorze przedsiębiorstw (wzrost o 5,6% w skali roku). Największy wzrost miał miejsce w sekcjach: obsługa nieruchomości i firm oraz budownictwo. Stopa bezrobocia rejestrowanego obniżyła się do 10,5%, osiągając poziom najniższy od końca 1998 r. Wstępne wyniki badania aktywności ekonomicznej ludności za I kwartał również potwierdzają utrzymanie pozytywnych tendencji na rynku pracy – w ujęciu rocznym obserwowano wzrost liczby pracujących, poprawę wskaźnika zatrudnienia oraz współczynnika aktywności zawodowej, obniżanie się stopy bezrobocia (do 8,1%).

Siła nabywcza przeciętnych miesięcznych wynagrodzeń brutto w sektorze przedsiębiorstw w kwietniu br. wzrosła w ujęciu rocznym o 8,5% (wobec wzrostu o 6,1% przed rokiem). Przyspieszenie dynamiki płac realnych wiązało się z wysoką dynamiką wynagrodzeń nominalnych. Wyższy niż przeciętnie wzrost wynagrodzeń notowano m.in. w górnictwie, budownictwie oraz obsłudze nieruchomości i firm. W wyniku przeprowadzonej w marcu waloryzacji świadczeń emerytalno-rentowych, kwiecień był drugim z kolei miesiącem, w którym przeciętne realne renty i emerytury brutto kształtowały się powyżej poziomu sprzed roku.

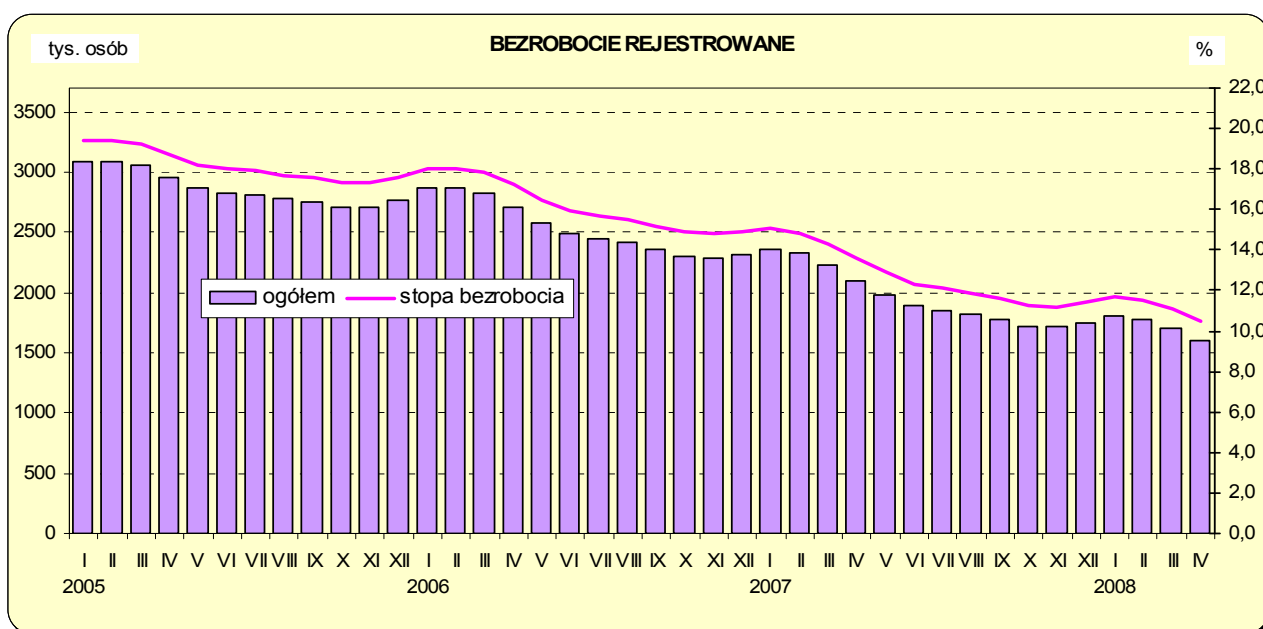
W zakresie zjawisk inflacyjnych w kwietniu br. notowano nieco wolniejszy niż w dwóch poprzednich miesiącach wzrost cen konsumpcyjnych w skali roku. Najbardziej rosły ceny żywności i napojów bezalkoholowych oraz towarów i usług w zakresie mieszkań. W przemyśle wzrost cen w ujęciu rocznym wyniósł 2,5% i był najniższy od początku roku, na co złożyła się słabsza niż w poprzednich okresach dynamika cen w górnictwie oraz w przetwórstwie przemysłowym, przy zwiększeniu tempa wzrostu cen w wytwarzaniu i zaopatrywaniu w energię elektryczną, gaz, wodę. Niższy niż w poprzednich miesiącach był również wzrost cen w budownictwie (6,2%).

Na rynku rolnym, średnie ceny większości produktów pochodzenia roślinnego oraz zwierzęcego kształtowały się na poziomie zbliżonym do poprzedniego miesiąca i wyższym niż przed rokiem. Utrzymująca się od dłuższego czasu bardzo niska opłacalność tuczu trzody chlewnej spowodowała znaczne pogłębienie obserwowanych już wcześniej tendencji spadkowych pogłowia trzody we wszystkich grupach wagowo-użytkowych.

W okresie styczeń-kwiecień br. dochody budżetu państwa przewyższyły wydatki. W rezultacie odnotowano nadwyżkę w wysokości 600,9 mln zł.

Rynek pracy

W kwietniu br. notowano dalszy wzrost w ujęciu rocznym przeciętnego zatrudnienia w sektorze przedsiębiorstw. Rosnącej liczbie pracujących towarzyszyło zmniejszające się w szybkim tempie bezrobocie, w wyniku czego stopa bezrobocia rejestrowanego zbliża się do poziomu jednocyfrowego, a według BAEL w I kwartale br. ukształtowała się nieco powyżej 8%. Wstępne wyniki badania aktywności ekonomicznej ludności za I kwartał br. wskazują na dalszą poprawę wskaźnika zatrudnienia w ujęciu rocznym (w rezultacie zwiększającej się liczby pracujących), obniżenie relacji liczby osób niepracujących do pracujących, spadek udziału osób długotrwale bezrobotnych w bezrobotnych ogółem.

Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw w kwietniu br. ukształtowało się na poziomie 5388,9 tys., tj. o 5,6% wyższym niż przed rokiem (kiedy notowano wzrost w ujęciu rocznym o 4,4%). Utrzymała się spadkowa tendencja przeciętnego zatrudnienia w sekcji górnictwo oraz wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, wodę (po 0,5%). W pozostałych sekcjach notowano dalszy wzrost przeciętnego zatrudnienia, największy w sekcji: obsługa nieruchomości i firm (o 10,4%), budownictwo (o 10,1%) oraz handel i naprawy (o 8,3%). Spośród działów/grup o znaczącym udziale w zatrudnieniu, największy wzrost przeciętnego zatrudnienia odnotowano w jednostkach produkujących pojazdy samochodowe, przyczepy i naczepy (o 11,9%), w produkcji wyrobów gumowych i z tworzyw sztucznych (o 10,2%), w grupie wznoszenie budynków i budowli; inżynieria lądowa i wodna (o 9,9%) oraz w handlu detalicznym; naprawie artykułów użytku osobistego i domowego (o 9,6%). Najgłębszy spadek przeciętnego zatrudnienia

w ujęciu rocznym miał miejsce w firmach produkujących odzież i wyroby futrzarskie (o 4,8%) oraz w górnictwie węgla kamiennego i brunatnego; wydobywaniu torfu (o 1,6%).

W okresie styczeń–kwiecień br. przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw wyniosło 5374,0 tys. osób i było o 5,8% wyższe niż przed rokiem (odpowiednio w ub. roku wzrost o 4,2%).

Przeciętne zatrudnienie w poszczególnych sekcjach sektora przedsiębiorstw kształtowało się następująco:

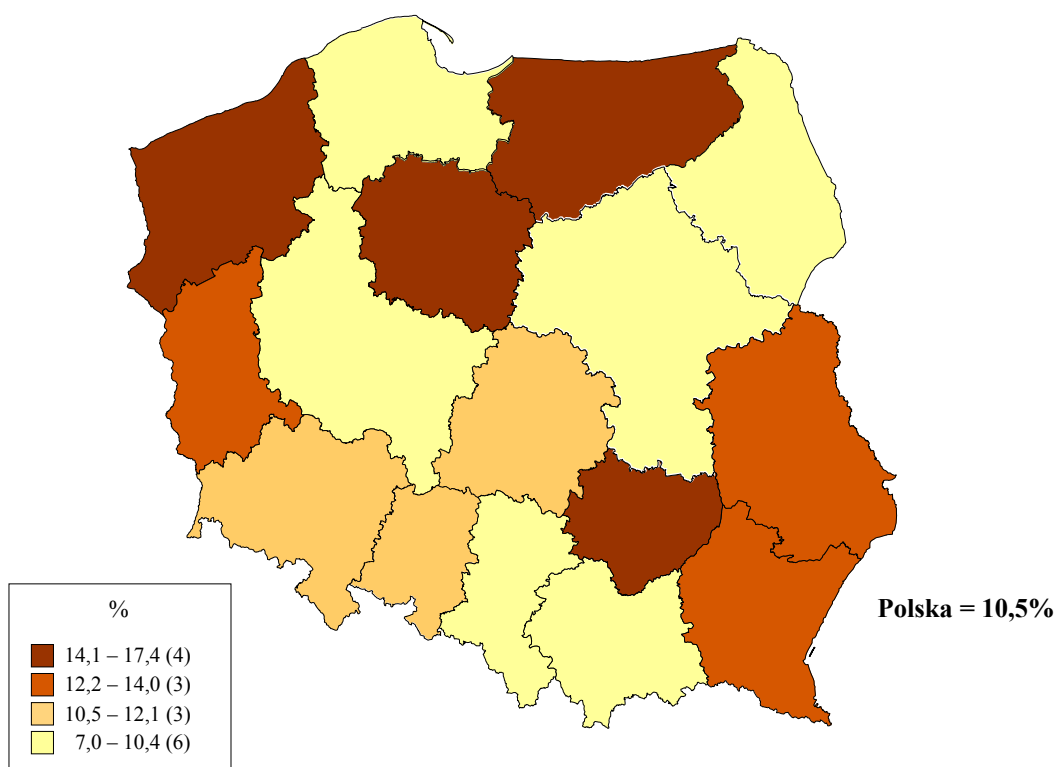
Wyszczególnienie	IV 2008		I-IV 2008	
	w tys.	analogiczny okres poprzedniego roku=100	w tys.	
Sektor przedsiębiorstw	5388,9	105,6	105,8	5374,0
w tym:				
Przemysł	2638,8	103,3	103,5	2635,4
górnictwo	177,1	99,5	99,1	176,7
przetwórstwo przemysłowe	2263,6	104,0	104,2	2260,7
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, wodę	198,1	99,5	99,3	198,0
Budownictwo	387,1	110,1	111,1	382,4
Handel i naprawy	1029,1	108,3	108,7	1023,9
Hotele i restauracje	95,1	107,5	107,6	94,6
Transport, gospodarka magazynowa i łączność	527,2	104,1	104,2	527,2
Obsługa nieruchomości i firm	533,5	110,4	110,3	533,2

W końcu kwietnia br. liczba **bezrobotnych zarejestrowanych** w urzędach pracy wyniosła 1605,7 tys. i była o 96,5 tys. niższa od notowanej przed miesiącem, natomiast w ujęciu rocznym obniżyła się o 497,4 tys. **Stopa bezrobocia** wyniosła 10,5% i w skali roku zmniejszyła się o 3,1 pkt (w porównaniu z poprzednim miesiącem odnotowano jej spadek o 0,6 pkt). Spadek stopy bezrobocia odnotowano we wszystkich województwach, największy w zachodniopomorskim (o 4,6 pkt) i lubuskim (o 4,5 pkt). Najwyższą stopę bezrobocia rejestrowanego odnotowano w województwie warmińsko-mazurskim (17,4%) i zachodniopomorskim (15,0%), a najniższą (7,0%) – w woj. wielkopolskim. Relatywnie niski wskaźnik bezrobocia wystąpił również w woj. małopolskim (8,1%), śląskim (8,2%) i mazowieckim (8,5%).

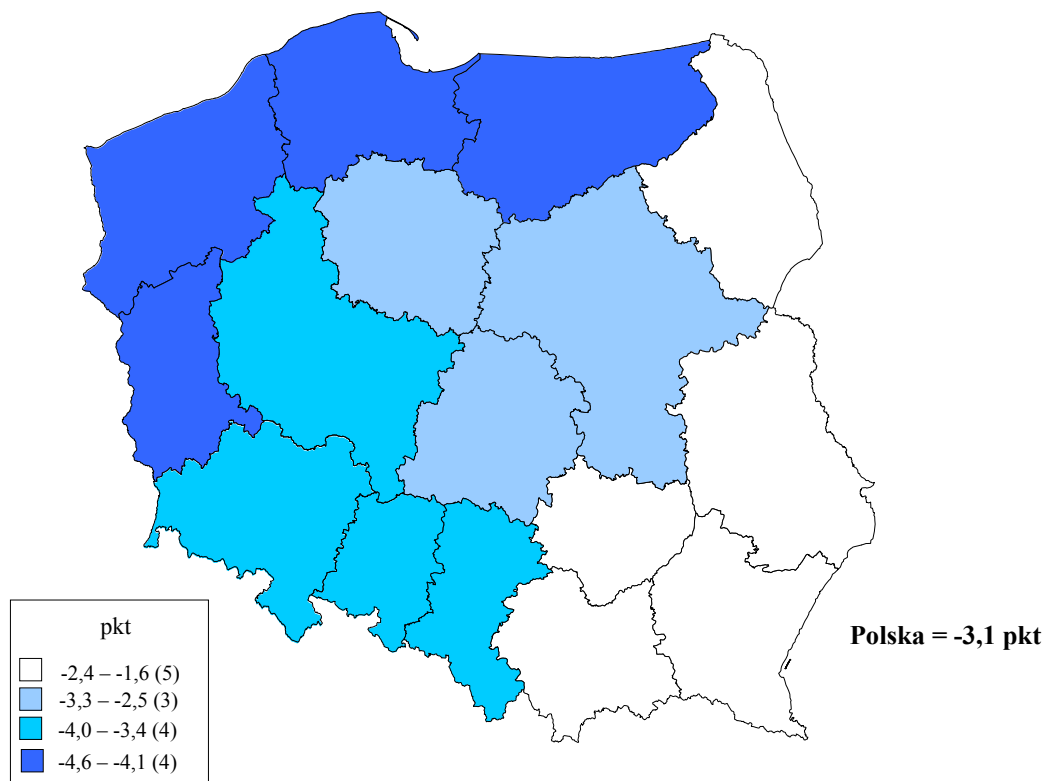
W kwietniu br. liczba **nowo zarejestrowanych** bezrobotnych zwiększyła się w ujęciu rocznym o 5,6% i wyniosła 180,2 tys. osób. Najliczniejszą grupę wśród nowych rejestracji w dalszym ciągu stanowiły osoby rejestrujące się po raz kolejny. Ich udział zmniejszył się w stosunku do roku poprzedniego (o 2,3 pkt – do 81,1%). Wzrósł udział osób dotychczas niepracujących – do 27,1% (wobec 26,8% przed rokiem).

STOPA BEZROBOCIA REJESTROWANEGO

Stan w końcu kwietnia 2008 r.

ZMIANY STOPY BEZROBOCIA REJESTROWANEGO

W okresie kwiecień 2007 r. – kwiecień 2008 r.

Z ewidencji bezrobotnych **skreślono** 276,7 tys. osób, tj. o 7,8% mniej niż w kwietniu ub. roku. Główną przyczynę wyrejestrowania nadal stanowiło podjęcie pracy, w wyniku czego z rejestru wykreślono 112,9 tys. bezrobotnych (wobec 133,0 tys. w ub. roku), ale udział tej kategorii w ogólnej liczbie wyrejestrowanych zmalał o 3,5 pkt do 40,8%. Pracę niesubsydiowaną (w tym sezonową) podjęło 90,3 tys. osób, a subsydiowaną (m.in. prace interwencyjne i roboty publiczne) – 22,6 tys. osób (w analogicznym okresie ub. roku odpowiednio 109,7 tys. i 23,3 tys.). Spośród pozostałych osób wykreślonych z ewidencji zwiększył się udział osób, które dobrowolnie zrezygnowały ze statusu bezrobotnego (do 5,4%, wobec 4,3% przed rokiem), wyrejestrowanych w wyniku niepotwierdzenia gotowości do podjęcia pracy (o 1,2 pkt do 28,7%) oraz osób wyrejestrowanych w związku z rozpoczęciem szkolenia lub stażu u pracodawców (o 1,0 pkt do 11,3%). Odsetek osób, które nabyły prawa emerytalne lub rentowe w skali roku nie zmienił się i wyniósł 0,5%.

W końcu kwietnia br. **bez prawa do zasiłku** pozostawało 1363,6 tys. osób, a ich udział w ogólnej liczbie bezrobotnych zmniejszył się w porównaniu z analogicznym okresem ub. roku o 1,5 pkt do 84,9%.

Do osób w **szczególnej sytuacji na rynku pracy** należą m.in. długotrwale bezrobotni¹, których udział w zarejestrowanych ogółem w końcu kwietnia br. znacząco zmniejszył się w skali roku (o 5,6 pkt do 60,3%). Wzrósł udział osób bezrobotnych powyżej 50 roku życia (do 22,2%, wobec 20,1%), zmniejszył się natomiast – osób poniżej 25 roku życia (o 0,6 pkt do 18,6%). Kwalifikacji zawodowych nie posiadało 30,9% zarejestrowanych (wobec 30,5% przed rokiem), 8,1% samotnie wychowywało co najmniej jedno dziecko do 18 roku życia, a 4,2% stanowili niepełnosprawni (przed rokiem o 0,8 pkt mniej).

W kwietniu br. do urzędów pracy zgłoszono 123,8 tys. **ofert zatrudnienia**, tj. o 1,5% mniej niż w analogicznym okresie roku ub. oraz o 16,6% więcej niż przed miesiącem. Oferty z sektora publicznego stanowiły 27,6% ogółu ofert (wobec 27,8% przed rokiem). Z danych na koniec kwietnia br. wynika, że znacznie zwiększył się udział ofert pracy niewykorzystanych dłużej niż jeden miesiąc (o 2,0 pkt do 28,3%).

W końcu kwietnia br. 97 zakładów pracy **zadeklarowało zwolnienie** w najbliższym czasie 9,1 tys. pracowników, w tym 287 osób z sektora publicznego (przed rokiem odpowiednio 106 zakładów, 7,5 tys. pracowników, w tym z sektora publicznego – 1,0 tys. osób).

Według wstępnych wyników kwartalnego **badania aktywności ekonomicznej ludności BAEL**, w I kwartale br. liczba osób **pracujących** była większa niż przed rokiem o 676 tys., tj. o 4,6% i wyniosła 15515 tys. (w analogicznym okresie 2007 r. zanotowano wzrost o 5,3%). W odróżnieniu od sytuacji obserwowanej przed rokiem, w większym stopniu wzrosła liczba pracujących kobiet (o 5,0%) niż mężczyzn (o 4,2%). Znacząco zwiększyła się w ujęciu rocznym

¹ Zgodnie z ustawą z dnia 28 lipca 2005 r. o zmianie ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, do długotrwale bezrobotnych zalicza się osoby pozostające w rejestrze powiatowego urzędu pracy łącznie przez okres ponad 12 miesięcy w okresie ostatnich 2 lat, z wyłączeniem okresów odbywania stażu i przygotowania zawodowego w miejscu pracy.

liczba pracujących w sektorze przemysłowym (do 4936 tys. osób, tj. o 11,0%). W sektorze usługowym nastąpił wzrost liczby pracujących o 3,3% (do 8439 tys. osób), natomiast w sektorze rolniczym odnotowano spadek o 3,5% (do 2137 tys. osób). Obserwowano dalszy wzrost liczby pracujących w sektorze prywatnym – w skali roku o 5,9% do 11250 tys., oraz w sektorze publicznym – o 1,2% do 4265 tys.

Rosnąca liczba pracujących wpłynęła na dalszą poprawę **wskaźnika zatrudnienia**, który w I kwartale 2008 r. wyniósł 49,4% i zwiększył się w skali roku o 2,2 pkt. Wzrost tego wskaźnika obserwowano we wszystkich grupach wieku, największy dla osób w wieku 25-34 lata (o 3,5 pkt do 77,6%) oraz w wieku 15-24 lata i 45-59/64 lata (po 2,3 pkt do odpowiednio 26,6% i 56,8%).

Liczba **aktywnych zawodowo** w I kwartale 2008 r. nie zmieniła się istotnie w stosunku do analogicznego okresu ub. roku i wyniosła 16876 tys. Współczynnik aktywności zawodowej ukształtował się na poziomie 53,7%, tj. zwiększył się nieznacznie w ujęciu rocznym (o 0,5 pkt), a w stosunku do poprzedniego kwartału obniżył się o 0,4 pkt.

Liczba osób **bezrobotnych** w porównaniu z I kwartałem 2007 r. zmniejszyła się do 1361 tys. (o 28,1%). Obniżył się także odsetek osób zarejestrowanych w urzędach pracy (z 71,9% w I kwartale 2007 r. do 66,9%).

Stopa bezrobocia według BAEL w I kwartale 2008 r. wyniosła 8,1% i była niższa od notowanej przed rokiem oraz w IV kwartale (odpowiednio o 3,2 pkt i 0,4 pkt). W odróżnieniu od sytuacji obserwowanej w analogicznym kwartale ub. roku, głębszy spadek bezrobocia wystąpił na wsi niż w miastach (odpowiednio o 3,7 pkt i 3,0 pkt). Wśród kobiet stopa bezrobocia zmniejszyła się o 3,4 pkt (do 8,7%) i nadal przekraczała stopę bezrobocia dla mężczyzn, która w skali roku obniżyła się o 3,1 pkt do 7,6%.

Liczba bezrobotnych i stopa bezrobocia według płci i miejsca zamieszkania w kolejnych badaniach aktywności ekonomicznej ludności kształtowały się następująco:

Okres badania	Bezrobotni				
	ogółem	miasta	wieś	mężczyźni	kobiety
	w tys.	w % ogółem			
2007.....I kw.	1894	61,2	38,8	52,1	47,9
II kw.	1602	63,9	36,1	52,6	47,4
III kw.	1531	65,4	34,6	50,6	49,4
IV kw.	1448	64,2	35,8	49,7	50,3
2008.....I kw. ^{a)}	1361	63,1	36,9	51,5	48,5
Stopa bezrobocia w %					
2007.....I kw.	11,3	11,2	11,6	10,7	12,1
II kw.	9,6	9,8	9,1	9,2	10,1
III kw.	9,0	9,6	8,2	8,4	9,8
IV kw. ^{a)}	8,5	8,8	8,0	7,8	9,4
2008.....I kw. ^{a)}	8,1	8,2	7,9	7,6	8,7

^{a)} Dane wstępne.

Źródło: BAEL.

W I kwartale 2008 r. w porównaniu z analogicznym okresem roku poprzedniego odnotowano spadek stopy bezrobocia we wszystkich grupach wieku ludności. Bezrobocie najbardziej

zmniejszyło się wśród osób młodych (15-24 lata) – 6,7 pkt, do 18,9%, przy czym nadal był to poziom ponad 2-krotnie wyższy niż dla całej populacji. Wśród osób w wieku produkcyjnym (18-59/64 lat) stopa bezrobocia wyniosła 8,2% i była o 3,3 pkt niższa niż w I kwartale ub. roku.

Stopa bezrobocia obniżyła się w ujęciu rocznym we wszystkich grupach ludności wyodrębnionych ze względu na poziom wykształcenia. Największy spadek tego wskaźnika odnotowano wśród osób z wykształceniem gimnazjalnym i niższym (o 4,9 pkt do 13,6%), a najmniejszy – z wykształceniem wyższym (o 1,4 pkt do 4,1%).

Stopa bezrobocia według poziomu wykształcenia w kolejnych badaniach aktywności ekonomicznej ludności kształtowała się następująco:

Okres badania	Wykształcenie bezrobotnych				
	wyższe	policealne i średnie zawodowe	średnie ogólnokształcące	zasadnicze zawodowe	gimnazjalne, podstawowe i niepełne podstawowe
Stopa bezrobocia w %					
2007.....I kw.	5,5	9,9	13,1	13,8	18,5
II kw.	3,8	8,5	12,4	11,7	15,9
III kw.	4,7	7,9	12,9	10,1	14,9
IV kw.	4,5	7,6	11,5	10,0	13,0
2008.....I kw. ^{a)}	4,1	7,6	9,5	9,2	13,6

^{a)} Dane wstępne.

Źródło: BAEL.

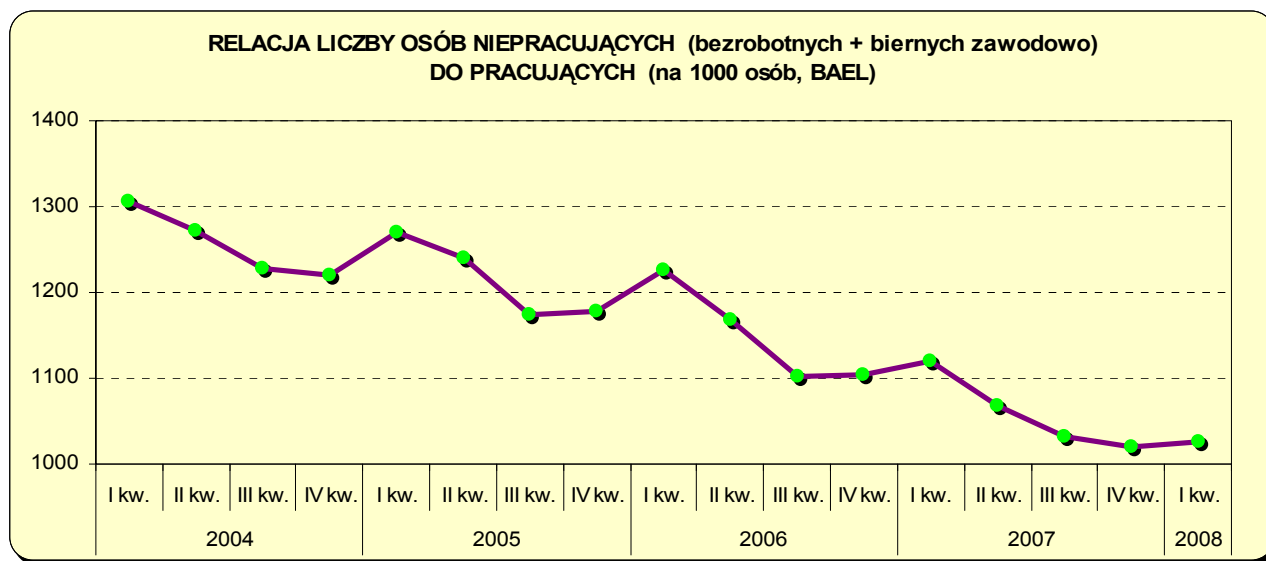
Wśród bezrobotnych w I kwartale 2008 r. dominujący udział nadal stanowiły osoby starające się powrócić do pracy po przerwie, aczkolwiek ich odsetek zmniejszył się w skali roku (z 40,7% do 37,7%). Zmniejszeniu uległ również odsetek osób podejmujących pracę po raz pierwszy (o 3,0 pkt do 20,0%). Zwiększył się natomiast udział osób, które straciły pracę (o 1,5 pkt do 32,3%). Wzrosła także liczba bezrobotnych, którzy zrezygnowali z pracy (o 28,3% w ujęciu rocznym), w związku z czym udział tej kategorii w bezrobotnych ogółem zwiększył się do 10,0% (wobec 5,6% przed rokiem).

Zmniejszył się **udział osób długotrwale bezrobotnych** (tzn. poszukujących pracy 13 miesięcy lub dłużej), który w I kwartale 2008 r. wyniósł 29,5%. Przeciętny czas poszukiwania pracy² skrócił się do 12,3 miesiąca.

Liczba **biernych zawodowo w wieku produkcyjnym** zmniejszyła się do poziomu 7329 tys., tj. o 2,8% w stosunku do I kwartału 2007 r. Główną przyczyną bierności zawodowej osób w wieku produkcyjnym (podobnie jak przed rokiem) była nauka i uzupełnianie kwalifikacji, aczkolwiek w skali roku nastąpił spadek udziału tej grupy biernych zawodowo o 0,8 pkt do 27,0%. Choroby i niesprawność były przyczyną bierności 23,8% ogółu biernych zawodowo w wieku produkcyjnym, wobec 24,1% w I kwartale 2007 r. Zwiększył się odsetek biernych zawodowo z powodu obowiązków rodzinnych i związanych z prowadzeniem domu (o 1,5 pkt do 20,1%). Zniechęconych

² Od I kwartału 2008 r. czas poszukiwania pracy liczony jest od momentu zakończenia przerwy w poszukiwaniu pracy, o ile wystąpiła i trwała co najmniej 4 tygodnie.

bezsukutecznością poszukiwania pracy było natomiast 6,2% ogółu biernych zawodowo (przed rokiem 7,1%).

Utrzymała się tendencja spadkowa **obciążenia osób pracujących niepracującymi** – w I kwartale br. na 1000 pracujących przypadało 1025 osób biernych zawodowo i bezrobotnych (wobec 1120 przed rokiem).

Rolnictwo

W kwietniu br. średnia temperatura powietrza dla Polski wyniosła 8,4°C i była o 1,0°C wyższa od średniej wieloletniej, a średnia suma opadów kształtowała się na poziomie 52 mm i o ok. 34% przewyższała średnią normę z lat 1971-2000.

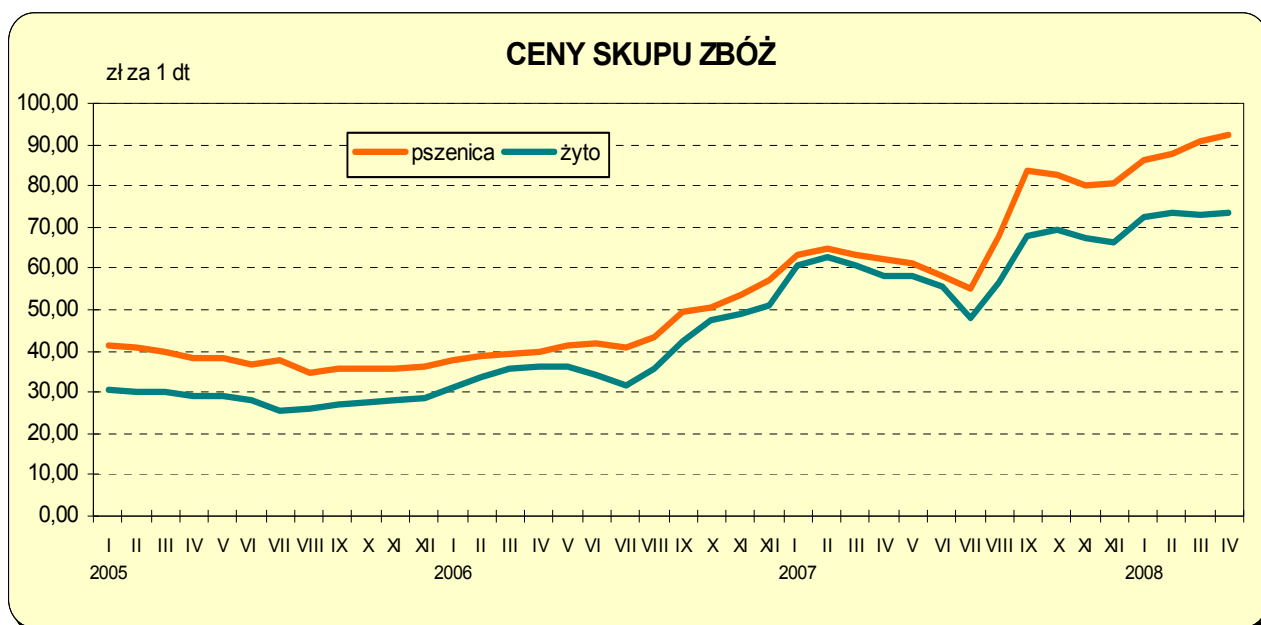
Ciepła i słoneczna pogoda w kwietniu sprzyjała wzrostowi i rozwojowi roślin oraz powszechnie prowadzonym pracom polowym. Uwilgotnienie wierzchniej warstwy gleby na przeważającym obszarze kraju było wystarczające, a miejscami, gdzie opady były intensywne, wystąpił nadmiar wody.

Stan upraw ozimych na początku okresu wegetacyjnego oceniano jako bardzo dobry. Lokalnie w pierwszej, a na znacznym obszarze kraju w drugiej dekadzie kwietnia, żyto i pszenżyto ozime, a nieco później pszenica ozima oraz trawy łąkowe weszły w fazę strzelania w źdźbło. W pierwszej i drugiej dekadzie kwietnia prowadzono rejonami siewy zbóż jarych, a pod koniec miesiąca na przeważającym obszarze kraju prace te zakończono (w trzeciej dekadzie kwietnia stopniowo zaczęły pojawiać się wschody roślin). W drugiej i trzeciej dekadzie miesiąca powszechnie sadzono ziemniaki, wykonywano siew buraków cukrowych. W trzeciej dekadzie kwietnia rozpoczęto siew kukurydzy uprawianej na zielonkę i na ziarno. W połowie miesiąca na plantacjach rzepaku ozimego rozpoczęło się wykształcanie pąków kwiatowych, a pod koniec

miesiąca (głównie w południowej i zachodniej części kraju) obserwowano jego kwitnienie. Prawie w całym kraju w trzeciej dekadzie kwietnia rozpoczęło się kwitnienie drzew owocowych oraz lokalnie – traw łąkowych.

Na rynku rolnym w kwietniu br. średnie ceny większości podstawowych produktów rolnych kształtowały się na poziomie zbliżonym do poprzedniego miesiąca. Niższe niż przed rokiem były ceny ziemniaków, prosiąt do dalszego chowu, jałówek 1-rocznych oraz bydła w skupie.

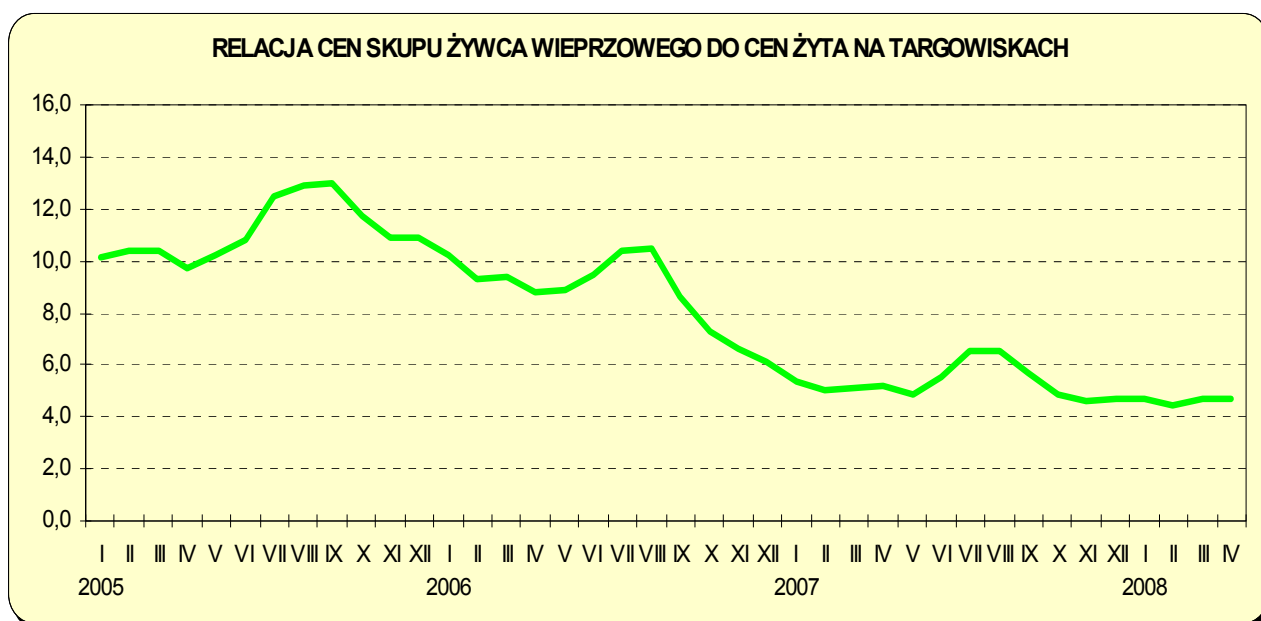
Skup zbóż podstawowych (z mieszankami zbożowymi, bez ziarna siewnego) w okresie lipiec 2007 r. – kwiecień 2008 r.³ wyniósł 5180,1 tys. t i był o 12,1% większy niż w porównywalnym okresie poprzedniego roku gospodarczego. Pszenicy skupiono 3648,3 tys. t (o 11,9% więcej niż przed rokiem) i żyta – 572,5 tys. t (o 4,0% więcej). Skup zbóż stanowił 20,5% zbiorów, podczas gdy przed rokiem 22,6%. W kwietniu br., podaź zbóż podstawowych (z mieszankami zbożowymi, bez ziarna siewnego) do skupu wyniosła 207,4 tys. t i była większa o 1,2% niż przed miesiącem i o 46,6% niż przed rokiem. Pomimo relatywnie dobrych zbiorów zbóż (podstawowych z mieszankami – wyższych o ok. 24% od uzyskanych w 2006 r.) ceny ziarna w bieżącym sezonie rosły i kształtowały się na bardzo wysokim poziomie, przy czym od początku br. dynamika cen zbóż ulegała osłabieniu. W kwietniu br. za 1 dt **pszenicy** w skupie płacono średnio 92,16 zł (więcej o 1,3% niż przed miesiącem i o 48,6% niż przed rokiem), a za 1 dt **żyta** 73,65 zł (więcej odpowiednio o 0,7% i o 27,0%). W obrocie targowiskowym przeciętne ceny pszenicy (94,67 zł/dt) i żyta (77,18 zł/dt) wzrosły zarówno w porównaniu z marcem br. (odpowiednio o 3,6% i o 1,1%), jak również w odniesieniu do kwietnia ub. roku (odpowiednio o 29,1% i o 20,0%).

³ Według danych sprawozdawczych za II półrocze ub. roku oraz danych meldunkowych za styczeń–kwiecień br.

W 2007 r. znaczny wzrost produkcji **ziemniaków** (o ok. 31%) w stosunku do bardzo słabych zbiorów w roku poprzednim wpłynął na spadek ich cen. Ceny ziemniaków w obrocie targowiskowym były znacznie niższe od rekordowo wysokich notowanych przed rokiem. W kwietniu br. za 1 dt ziemniaków jadalnych płacono średnio 55,03 zł/dt, tj. mniej o 2,3% niż przed miesiącem i o 56,5% niż rok wcześniej. Ceny skupu ziemniaków (43,85 zł/dt) były również znacznie niższe (o 32,5%) niż w kwietniu ub. roku.

W okresie styczeń–kwiecień br. wysoki skup żywca drobiowego (314,0 tys. t, tj. większy o 24,9% niż przed rokiem) zrekompensował spadek skupu żywca wieprzowego i wołowego. Łącznie **skupiono** w tym okresie 757,7 tys. t **żywca rzeźnego**⁴ (w wbc), tj. o 4,3% więcej niż przed rokiem, w tym wieprzowego (387,4 tys. t) i wołowego łącznie z cielęcym (54,7 tys. t) odpowiednio mniej o 5,6% i 12,6%. W kwietniu br. skup żywca rzeźnego (w wbc) wyniósł łącznie 194,4 tys. t i był większy o 2,8% niż przed miesiącem i o 12,7% niż przed rokiem. Przy obniżonym w stosunku do marca br. skupie żywca wieprzowego o 2,2%, ale większym o 5,3% niż w kwietniu ub. roku, jego ceny (3,63 zł/kg) kształtowały się na poziomie zbliżonym do notowanego przed miesiącem (wzrost o 0,4%) i były o 9,4% wyższe od bardzo niskich notowanych w kwietniu ub. roku. Na targowiskach cena żywca wieprzowego (3,69 zł/kg) kształtowała się podobnie (wzrost o 0,5% w stosunku do marca br. oraz 6,0% w ujęciu rocznym). Niewielkie zmiany cen żywca wieprzowego i zbóż nie wpłynęły na poprawę drastycznie niskiej opłacalności tuczu trzody. W kwietniu br. relacja średniej ceny skupu 1 kg żywca wieprzowego do 1 kg żyta (wg cen targowiskowych), podobnie jak przed miesiącem, wyniosła 4,7 (wobec 5,2 przed rokiem).

⁴ Wołowego, cielęcego, wieprzowego, baraniego, końskiego i drobiowego.

W 2006 r. w wyniku zmniejszającej się opłacalności tuczu, pierwsze oznaki zapowiadające przejście do spadkowej fazy cyklu świńskiego odnotowano w badaniu listopadowym. W 2007 r. pogorszenie uwarunkowań ekonomicznych produkcji trzody (na skutek niskiego poziomu cen skupu żywca wieprzowego przy utrzymujących się jednocześnie bardzo wysokich cenach zbóż) spowodowało dalszy spadek pogłowia. W końcu marca 2007 r. pogłowie trzody chlewnej zmniejszyło się do 18,0 mln szt. i było o 1,0% mniejsze niż przed rokiem. Wyniki lipcowego i listopadowego badania wskazywały na stopniowe nasilanie niekorzystnych tendencji. Rejestrowany spadek pogłowia w skali roku wynosił odpowiednio 4,0% i 6,3%. Wyniki badania pogłowia trzody według stanu w końcu marca br. wskazywały już na głęboką redukcję stada. Na podstawie wyników tego badania, pogłowie trzody chlewnej zmniejszyło się o ok. 2,3 mln szt. do ok. 15,7 mln szt, tj. o 13,0% w skali roku. W porównaniu z wynikami badania przeprowadzonego w analogicznym okresie przed rokiem odnotowano głęboki spadek stanu pogłowia trzody we wszystkich grupach wiekowych. Największy spadek pogłowia wystąpił w grupie trzody chlewnej o wadze 50 kg i więcej z przeznaczeniem na chów – o 19,7%. Stado pogłowia loch, w tym loch prośnych, którego wielkość świadczy o nastawieniach produkcyjnych w chowie trzody i jednocześnie określa aktualne możliwości reprodukcyjne stada zredukowane zostało odpowiednio o 19,6% i o 19,3%. Potwierdzeniem utrzymywania się niekorzystnych tendencji w chowie trzody chlewnej, przy zmniejszonym o 14,8% stanie prosiąt był bardzo niski poziom ich cen. W kwietniu br. za 1 prosię płacono średnio ok. 77 zł (o 0,9% więcej niż przed miesiącem, ale o 9,0% mniej niż przed rokiem), tj. na poziomie tylko nieco wyższym od notowanego w ostatnich miesiącach ub. roku, kiedy ceny prosiąt kształtowały się na bardzo niskim poziomie.

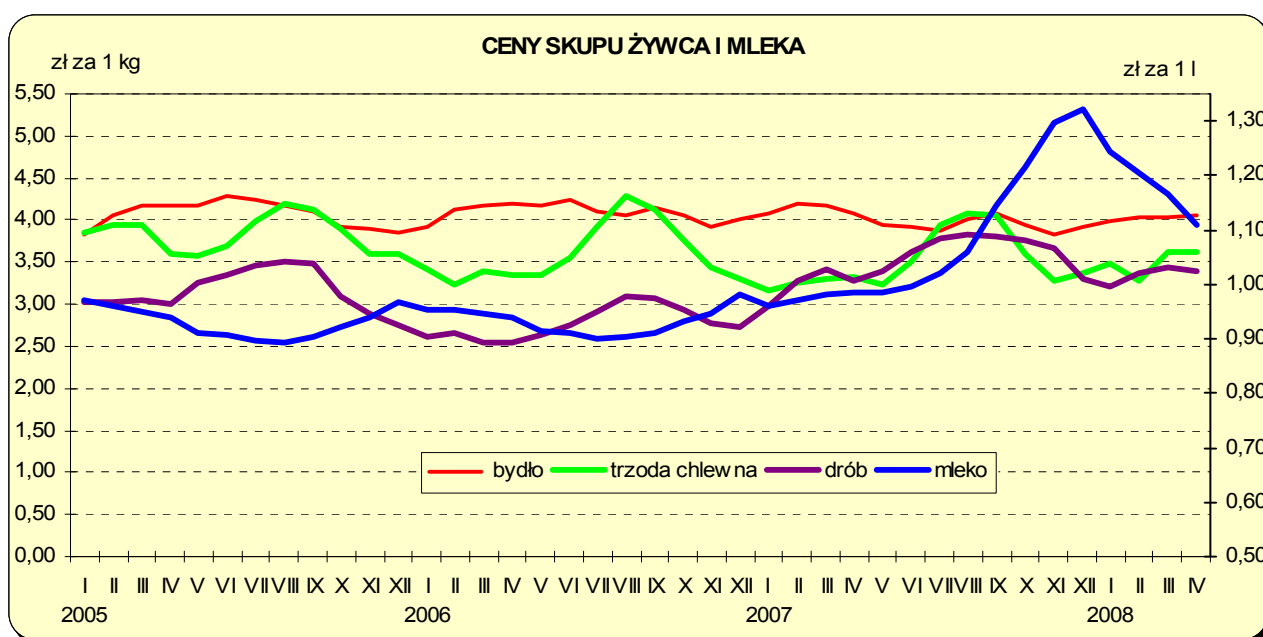
Pogłowie trzody chlewnej w końcu marca br. kształtowało się następująco:

Wyszczególnienie	2007		2008 ^{a)}	
	lipiec	listopad	marzec	
	analogiczny okres roku poprzedniego=100			w tys. szt
O g ó ł e m	96,0	93,7	87,0	15687,2
prosięta do 20 kg	93,0	94,8	85,2	4791,7
warchlaki od 20 do 50 kg	96,6	93,0	89,2	4384,7
trzoda chlewna o wadze 50 kg i więcej:				
na ubój	98,9	94,5	89,2	5050,7
na chów	95,3	89,0	80,3	1460,1
w tym lochy	95,2	88,9	80,4	1423,3
w tym prośne	95,9	87,3	80,7	917,3

^{a)} Dane wstępne.

W kwietniu br., przy wysokiej podaży **żywca drobiowego** do skupu, wynoszącej 80,9 tys. t (większej o 8,2% niż przed miesiącem i o 25,8% niż przed rokiem), średnia cena drobiu rzeźnego (3,40 zł/kg) była zbliżona (spadek o 1,0%) do notowanej w marcu br. i o 4,1% wyższa niż przed rokiem.

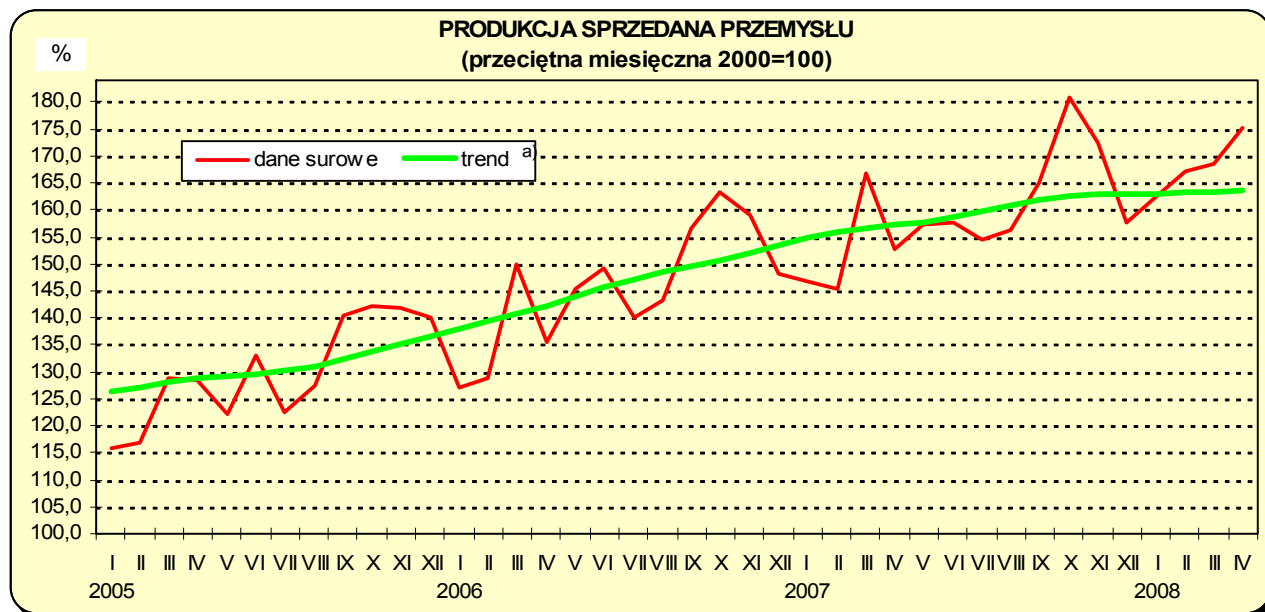
W omawianym miesiącu skup żywca wołowego łącznie z cielęcym (14,9 tys. t) był większy o 10,5% niż w marcu br. i o 3,5% niż w kwietniu ub. roku. W warunkach zwiększonej podaży zmiany cen żywca wołowego na obu rynkach były niewielkie. W skupie i na targowiskach średnia cena **bydła rzeźnego** (odpowiednio 4,05 zł/kg i 4,48 zł/kg) i **młodego bydła rzeźnego** (odpowiednio 4,34 zł/kg i 4,88 zł/kg) była zbliżona do notowanej w kwietniu ub. roku.

W okresie styczeń–kwiecień br. skup **mleka** wyniósł 2665,2 mln l i był o 2,8% większy niż w analogicznym okresie ub. roku. Od początku br. utrzymuje się spadkowa tendencja cen mleka. W kwietniu br. za 100 l mleka w skupie płacono średnio ok. 111 zł, tj. o 4,9% mniej niż przed miesiącem, ale nadal znacznie więcej (o 12,8%) niż przed rokiem.

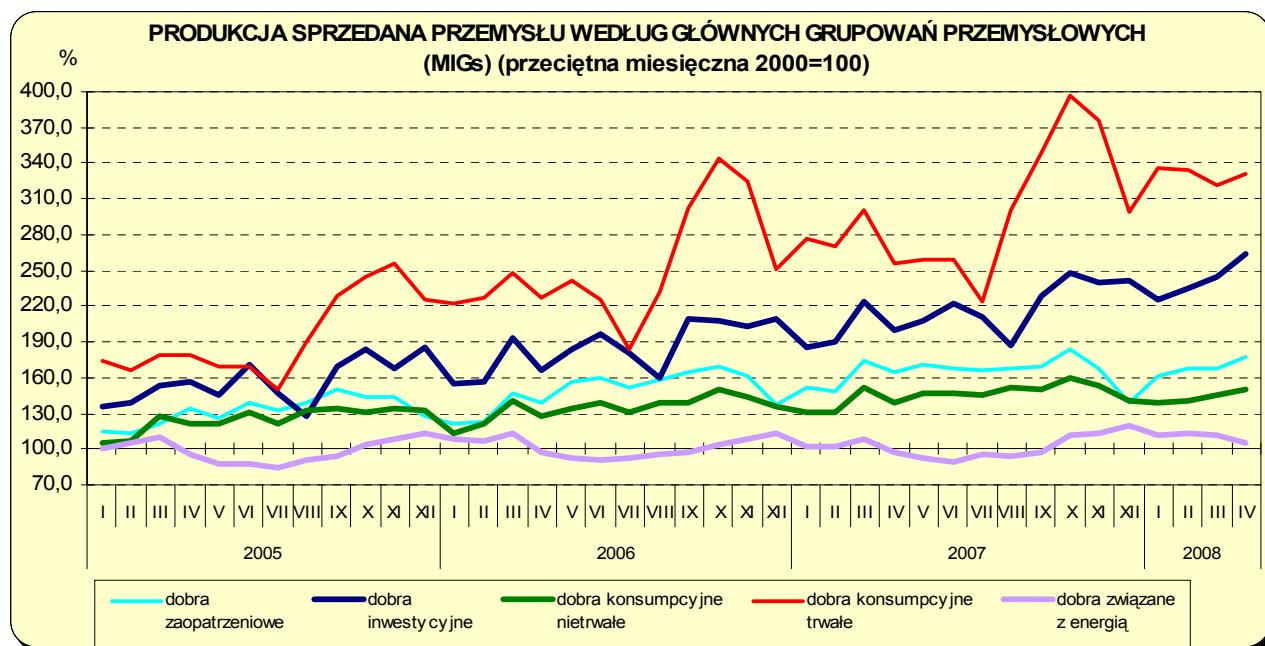
Przemysł

W kwietniu br. **produkcja sprzedana przemysłu** była wyższa niż przed rokiem o 14,9%. W przetwórstwie przemysłowym wzrost wyniósł 15,7%, w górnictwie oraz w wytwarzaniu i zaopatrywaniu w energię elektryczną, gaz, wodę odpowiednio 8,8% i 6,9%. Po wyeliminowaniu wpływu czynników o charakterze sezonowym wzrost produkcji sprzedanej w ujęciu rocznym wyniósł 11,9%, a w skali miesiąca 2,6%.

a) Do przeprowadzenia dekompozycji szeregu miesięcznych indeksów produkcji sprzedanej przemysłu ogółem (przeciętna miesięczna 2000=100) i wyodrębnienia długookresowej tendencji rozwojowej (trend) wykorzystuje się pakiet STATISTICA (stosując metodę miesięcznej korekcji sezonowej X-11 z uwzględnieniem wpływu efektu kalendarza).

W okresie styczeń–kwiecień br. produkcja sprzedana przemysłu ukształtowała się na poziomie o 9,8% wyższym niż w analogicznym okresie ub. roku (wobec wzrostu o 12,9% odpowiednio przed rokiem). Spośród głównych grupowań przemysłowych⁵, najszybciej rosła sprzedaż w przedsiębiorstwach produkujących głównie dobra inwestycyjne (o ok. 21%) oraz konsumpcyjne trwałe (o ok. 17%). Zwiększyła się również sprzedaż dóbr związanych z energią (o ok. 8%), dóbr zaopatrzeniowych (o ok. 6%) oraz konsumpcyjnych nietrwałych (o ok. 4%).

⁵ Grupowania przedsiębiorstw na wytwarzające głównie dobra inwestycyjne, konsumpcyjne nietrwałe i trwałe, zaopatrzeniowe oraz związane z energią (ang. MIGs – Main Industrial Groupings) dokonano zgodnie z Rozporządzeniem Komisji (WE) nr 586/2001 z dnia 26 marca 2001 r. dotyczącym przepisów wykonawczych do Rozporządzenia Rady (WE) nr 1165/98 w sprawie statystyki krótkookresowej.

Wydajność pracy w przemyśle, mierzona produkcją sprzedaną na jednego zatrudnionego była w okresie styczeń–kwiecień br. o 6,1% wyższa niż przed rokiem, przy większym o 3,5% przeciętnym zatrudnieniu i wzroście przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto – o 11,2%.

Dynamika produkcji sprzedanej przemysłu (w cenach stałych) w przedsiębiorstwach o liczbie pracujących powyżej 9 osób kształtowała się następująco:

Wyszczególnienie	2007		2008	
	IV	I-IV	IV	I-IV
	analogiczny okres roku poprzedniego=100			
Przemysł	112,6	112,9	114,9	109,8
górnictwo	103,9	100,1	108,8	102,8
przetwórstwo przemysłowe	114,3	115,8	115,7	110,0
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, wodę	98,6	92,5	106,9	110,1
Z przemysłu ogółem – działy:				
górnictwo węgla kamiennego i brunatnego; wydobywanie torfu	96,5	92,8	113,6	101,2
produkcja artykułów spożywczych i napojów	107,7	106,8	113,3	108,0
włókiennictwo	108,4	110,5	108,5	102,8
produkcja drewna i wyrobów z drewna oraz ze słomy i wikliny	110,8	117,2	107,5	102,9
produkcja koksu i produktów rafinacji ropy naftowej	103,5	103,8	104,1	106,1
produkcja wyrobów chemicznych	107,5	112,0	101,2	97,2
produkcja wyrobów gumowych i z tworzyw sztucznych	125,2	126,1	113,2	110,3
produkcja wyrobów z pozostałych surowców niemetalicznych	134,2	144,0	104,1	107,6
produkcja metali	121,9	116,8	105,4	102,6
produkcja wyrobów z metali	129,4	128,8	115,9	113,3
produkcja maszyn i urządzeń	129,2	127,9	132,2	122,7
produkcja maszyn i aparatury elektrycznej	120,9	122,4	107,1	102,7
produkcja sprzętu i urządzeń radiowych, telewizyjnych i telekomunikacyjnych	99,7	111,0	129,9	121,2
produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep	113,0	115,9	137,2	122,4
produkcja pozostałego sprzętu transportowego	103,3	104,1	140,7	123,0
produkcja mebli; pozostała działalność produkcyjna	112,9	117,2	113,1	102,3
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę	98,1	91,9	107,2	110,6

W porównaniu z kwietniem ub. roku produkcja była wyższa w 25 działach przemysłu (spośród 29). Biorąc pod uwagę działy o znaczącym udziale, ponadprzeciętny wzrost zanotowano w produkcji:

- pojazdów samochodowych, przyczep i naczep – o 37,2% (m.in. produkcja pojazdów samochodowych – o 49,0%),

- maszyn i urządzeń – o 32,2% (m.in. produkcja pozostałego sprzętu gospodarstwa domowego – o 61,5%, urządzeń do wytwarzania i wykorzystywania energii mechanicznej, z wyłączeniem silników lotniczych, samochodowych i motocyklowych – o 34,0%),
- sprzętu i urządzeń radiowych, telewizyjnych i telekomunikacyjnych – o 29,9% (m.in. produkcja odbiorników telewizyjnych i radiowych, urządzeń do rejestracji i odtwarzania dźwięku i obrazu – o 33,4%),
- wyrobów z metali – o 15,9% (m.in. produkcja wytwornic pary, z wyłączeniem kotłów c.o. – o 27,2%, obróbka metali i nakładanie powłok na metale, obróbka mechaniczna elementów metalowych – o 24,7%).

W produkcji artykułów spożywczych i napojów, mającej największy udział w produkcji sprzedanej przemysłu, wzrost wyniósł 13,3% (wobec 7,7% przed rokiem), w tym m.in. w produkcji pozostałych artykułów spożywczych – o 37,5%, wytwarzaniu produktów przemiału zbóż, skrobi i wyrobów skrobiowych – o 23,0%, w produkcji olejów i tłuszczów pochodzenia roślinnego i zwierzęcego – o 19,7%, w produkcji, przetwórstwie i konserwowaniu mięsa i wyrobów z mięsa – o 17,5%, w produkcji gotowych pasz dla zwierząt – o 16,0%, w przetwarzaniu i konserwowaniu ryb i pozostałych produktów rybactwa – o 15,3%. W wytwarzaniu wyrobów mleczarskich produkcja ukształtowała się na poziomie sprzed roku.

Spośród pozostałych działów o znaczącym udziale w produkcji sprzedanej wzrost notowano, chociaż w mniejszym stopniu, m.in. w produkcji wyrobów gumowych i z tworzyw sztucznych – o 13,2%, mebli, pozostałej działalności produkcyjnej – o 13,1%, w wytwarzaniu i zaopatrywaniu w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę – o 7,2%.

Z obserwowanych w kwietniu br. 240 **wyrobów i grup wyrobów przemysłowych** produkcja 136 była wyższa niż przed rokiem, w tym m.in. węgla kamiennego i brunatnego, produktów uboju trzody chlewnej, mięsa drobiowego, papierosów, obuwia, benzyny silnikowej, olejów napędowych i opałowych, maszyn pralniczych automatycznych, odkurzaczy, kuchni gazowych z piekarnikiem, odbiorników telewizyjnych, samochodów osobowych, pojazdów do transportu publicznego, samochodów ciężarowych i ciągników drogowych do ciągnięcia naczep, rowerów. Niższa niż przed rokiem była natomiast produkcja 104 wyrobów i grup wyrobów w tym m.in. gazu ziemnego, siarki, mleka, płyt pilśniowych, koksu, nawozów azotowych, opon, cementu, stali surowej, wyrobów walcowanych na gorąco, akumulatorów kwasowo-ołowiowych, aparatów telefonicznych, wagonów kolejowych towarowych.

W I kwartale 2008 r. wynik finansowy netto w przemyśle⁶ ukształtował się korzystniej niż w analogicznym okresie ub. roku, natomiast wskaźnik rentowności netto i poziomu kosztów uległy pogorszeniu. Wśród działów o znaczącym udziale poprawa wyniku finansowego netto, wskaźnika rentowności netto oraz poziomu kosztów w największym stopniu wystąpiła w produkcji koksu i produktów rafinacji ropy naftowej, wyrobów z pozostałych surowców niemetalicznych, w wytwarzaniu i zaopatrywaniu w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę oraz w produkcji mebli, pozostałej działalności produkcyjnej. Znacznemu pogorszeniu uległy natomiast wskaźniki w produkcji metali, artykułów spożywczych i napojów oraz w produkcji wyrobów gumowych i z tworzyw sztucznych.

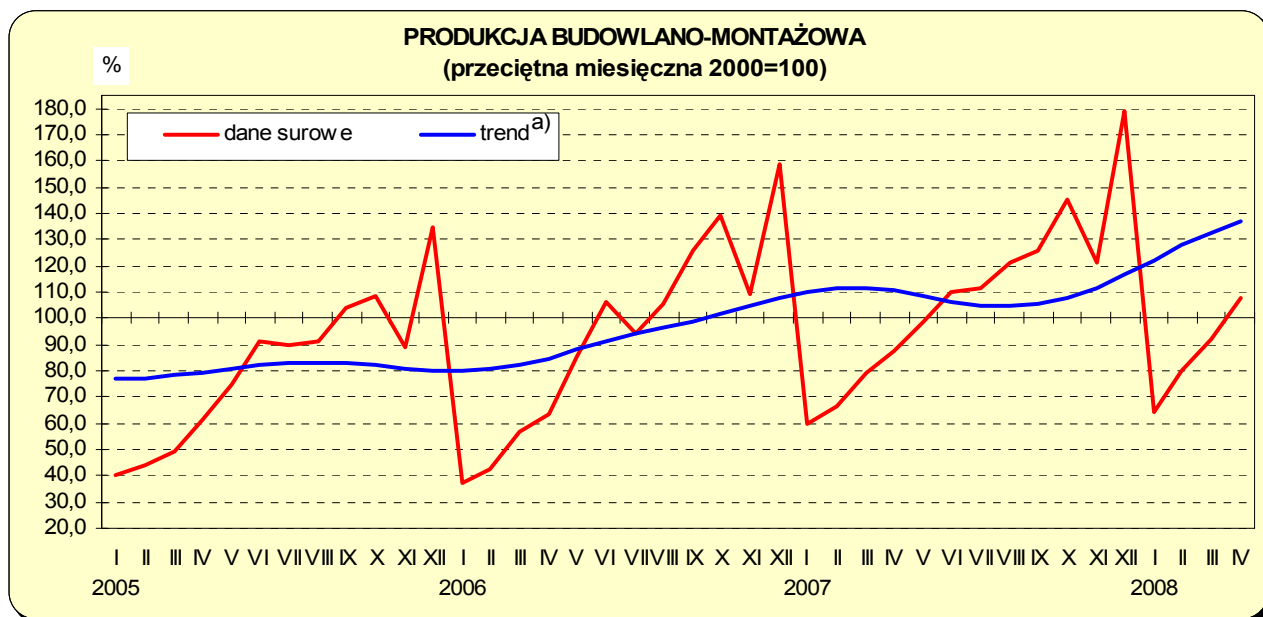
Wskaźnik ogólnego klimatu koniunktury w maju br. w przetwórstwie przemysłowym kształtuje się na poziomie dodatnim, choć oceny przedsiębiorców są nieco ostrożniejsze od deklarowanych w kwietniu. W najbliższych trzech miesiącach prognozowane jest rozszerzenie portfela zamówień oraz produkcji, jednak przewidywania są ostrożniejsze niż przed miesiącem. Zdaniem przedsiębiorców ceny wyrobów gotowych mogą rosnąć w tempie nieco wolniejszym od przewidywań z kwietnia. Oczekiwania dotyczące sytuacji finansowej są pozytywne, przy czym gorsze od deklarowanych przed miesiącem. Wzrost zatrudnienia może być nieznacznie mniejszy od prognoz z kwietnia.

Zapasy wyrobów gotowych w maju br. kształtują się na poziomie uznawanym przez przedsiębiorców za zbliżony do wystarczającego. Nadmierny stan zapasów występuje m.in. we włókiennictwie, w produkcji wyrobów z pozostałych surowców niemetalicznych, w działalności wydawniczej, poligrafii i reprodukcji zapisanych nośników, w produkcji wyrobów gumowych i z tworzyw sztucznych. Niedobór zgłaszają głównie producenci w działach o mniejszym udziale w przetwórstwie przemysłowym m.in. w produkcji maszyn biurowych i komputerów, instrumentów medycznych, precyzyjnych i optycznych, zegarów i zegarków.

Budownictwo

Produkcja budowlano-montażowa zrealizowana w kwietniu br. na terenie kraju przez przedsiębiorstwa o liczbie pracujących powyżej 9 osób ukształtowała się na poziomie o 23,0% wyższym niż przed rokiem. Po wyeliminowaniu wpływu czynników o charakterze sezonowym produkcja wzrosła w ujęciu rocznym o 15,0%, a w stosunku do marca br. – o 3,2%.

⁶ Dane dotyczą podmiotów gospodarczych prowadzących księgi rachunkowe, w których liczba pracujących wynosi 50 i więcej osób.

a) Do przeprowadzenia dekompozycji szeregu miesięcznych indeksów produkcji budowlano-montażowej ogółem (przeciętna miesięczna 2000=100) i wyodrębnienia długookresowej tendencji rozwojowej (trend) wykorzystuje się pakiet STATISTICA (stosując metodę miesięcznej korekcji sezonowej X-11 z uwzględnieniem wpływu efektu kalendarza).

W okresie styczeń–kwiecień br. produkcja budowlano-montażowa była wyższa niż w analogicznym okresie ub. roku o 17,0%. Nieco szybciej rosła sprzedaż robót o charakterze inwestycyjnym (wzrost o 17,5%) niż remontowym (odpowiednio o 15,8%). Udział robót inwestycyjnych w ogólnej produkcji budowlano-montażowej zwiększył się w skali roku o 0,3 pkt do 72,0%. Wzrost sprzedaży odnotowano we wszystkich grupach przedsiębiorstw budowlanych.

W okresie czterech miesięcy br. przeciętne zatrudnienie w budownictwie było o 11,1% wyższe niż przed rokiem, przy wzroście przeciętnych miesięcznych wynagrodzeń brutto o 17,5%.

Dynamika (w cenach stałych) produkcji budowlano-montażowej w jednostkach budowlanych o liczbie pracujących powyżej 9 osób kształtowała się następująco:

Wyszczególnienie	2007		2008	
	IV	I-IV	IV	I-IV
	analogiczny okres roku poprzedniego=100			
O g ó ł e m	136,9	150,4	123,0	117,0
z tego roboty budowlane o charakterze:				
inwestycyjnym	132,1	146,7	125,1	117,5
remontowym	150,4	160,6	117,9	115,8
Z ogółem – grupy przedsiębiorstw:	118,5	128,4	160,7	152,8
przygotowanie terenu pod budowę	138,9	153,9	121,7	115,4
wznoszenie budynków i budowli;				
inżynieria lądowa i wodna	126,5	137,1	123,9	120,7
wykonywanie instalacji budowlanych	124,4	113,0	146,0	135,9

W I kwartale br. sytuacja finansowa przedsiębiorstw w budownictwie⁷ kształtowała się korzystniej niż w analogicznym okresie ub. roku. Znacznie wyższy niż przed rokiem był wynik finansowy brutto i netto. Przychody rosły szybciej niż koszty, w wyniku czego poprawie uległy wskaźniki rentowności oraz wskaźnik poziomu kosztów, które były jednak znacznie mniej korzystne niż przeciętnie.

W maju br. **wskaźnik ogólnego klimatu koniunktury** w budownictwie kształtuje się na poziomie dodatnim, mniejszym niż w maju ub. roku, ale wyższym od notowanego w kwietniu br. Wpłynęły na to m.in. korzystniejsze niż przed miesiącem oceny bieżącego portfela zamówień, produkcji oraz sytuacji finansowej. Prognozy w tym zakresie są optymistyczne, ale ostrożniejsze niż w kwietniu br. Przedsiębiorcy przewidują wolniejszy niż prognozowano w ubiegłym miesiącu wzrost cen realizacji robót budowlano-montażowych.

W maju br. do największych barier w prowadzeniu działalności budowlanej przedsiębiorstwa zaliczają m.in. koszty zatrudnienia, konkurencję ze strony innych firm oraz niedobór wykwalifikowanych pracowników. W ujęciu rocznym najbardziej zmniejszyła się uciążliwość bariery związanej z niedoborem sprzętu lub materiałów i surowców (z przyczyn pozafinansowych) oraz kosztami materiałów. Znaczenie pozostałych barier kształtowało się na poziomie zbliżonym do notowanego w maju ub. roku.

Budownictwo mieszkaniowe

Według wstępnych danych⁸, w kwietniu br. **oddano do użytkowania** 11976 mieszkań, tj. o 36,7% więcej niż przed rokiem. Lepsze niż w kwietniu ub. roku efekty obserwowano w budownictwie indywidualnym, w którym przekazano 5849 mieszkań (wzrost o 15,4%), przeznaczonym na sprzedaż lub wynajem – 5077 (wobec 2742) oraz społecznym czynszowym – 463 (wobec 184). Mniejszą niż przed rokiem liczbę mieszkań przekazano w budownictwie spółdzielczym – 510 (spadek o 15,1%), komunalnym – 70 mieszkań (wobec 102 w kwietniu ub. roku) oraz zakładowym – 7 (wobec 60).

W okresie styczeń–kwiecień br. oddano do użytkowania 47090 mieszkań (o 31,8% więcej niż w analogicznym okresie ub. roku). Wzrost wystąpił we wszystkich formach budownictwa mieszkaniowego, z wyjątkiem spółdzielczego i komunalnego.

⁷ Dane dotyczą podmiotów gospodarczych prowadzących księgi rachunkowe, w których liczba pracujących wynosi 50 i więcej osób.

⁸ Dane meldunkowe – mogą ulec zmianie po opracowaniu sprawozdań kwartalnych.

Liczba mieszkań oddanych do użytkowania kształtowała się następująco:

Formy budownictwa mieszkaniowego	I-IV 2007		I-IV 2008	
	w liczbach bezwzględnych	analogiczny okres roku poprzedniego=100	w liczbach bezwzględnych	analogiczny okres roku poprzedniego=100
O g ó ł e m	35738	100,4	47090	131,8
indywidualne.....	20812	116,6	23786	114,3
przeznaczone na sprzedaż lub wynajem	10659	92,5	19037	178,6
spółdzielcze.....	2642	82,7	2559	96,9
społeczne czynszowe ..	868	42,1	980	112,9
komunalne.....	608	68,3	571	93,9
zakładowe.....	149	206,9	157	105,4

Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania oddanego do użytkowania w okresie styczeń–kwiecień br. wyniosła 105,9 m² i była o 4,4 m² mniejsza niż w analogicznym okresie ub. roku.

W okresie czterech miesięcy br. **wydano pozwolenia** na budowę 72,7 tys. mieszkań (o 9,9% więcej niż odpowiednio w ub. roku). Wyższa niż przed rokiem była również liczba mieszkań **rozpoczętych** (o 19,5%) i wyniosła 59,7 tys.

Liczba mieszkań, na których budowę wydano pozwolenia oraz których budowę rozpoczęto kształtowała się następująco:

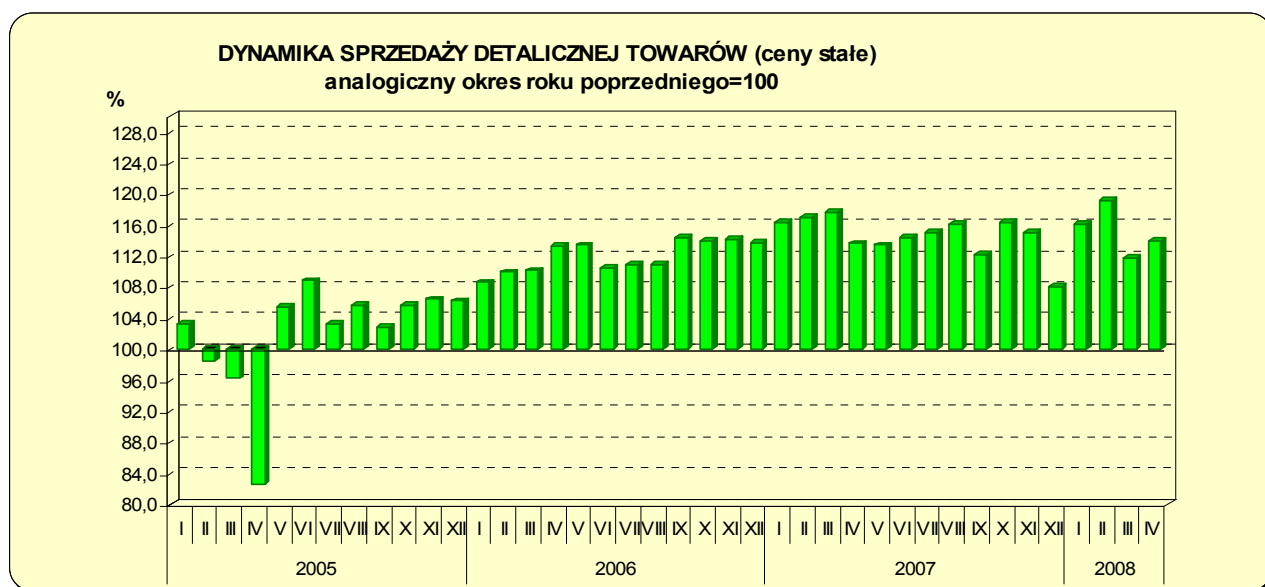
Formy budownictwa mieszkaniowego	Mieszkania, na których budowę wydano pozwolenia		Mieszkania, których budowę rozpoczęto	
	I-IV 2008			
	w liczbach bezwzględnych	analogiczny okres roku poprzedniego = 100	w liczbach bezwzględnych	analogiczny okres roku poprzedniego = 100
O g ó ł e m.....	72685	109,9	59744	119,5
indywidualne.....	34989	115,4	30372	117,9
przeznaczone na sprzedaż lub wynajem.....	31315	103,2	25246	120,7
spółdzielcze.....	2428	91,5	2307	106,3
społeczne czynszowe ..	1561	176,4	833	91,8
komunalne	2169	127,2	773	529,5
zakładowe	223	118,0	213	266,3

Szacuje się, że w końcu kwietnia br. **w budowie** było 690,6 tys. mieszkań, tj. o 7,8% więcej niż przed rokiem.

Rynek wewnętrzny

W kwietniu br. notowano wysoki wzrost sprzedaży detalicznej w ujęciu rocznym. Zrealizowana przez przedsiębiorstwa handlowe i niehandlowe (o liczbie pracujących powyżej 9 osób) sprzedaż w cenach stałych była o 14,0% wyższa niż w analogicznym miesiącu ub. roku, kiedy notowano wzrost o 13,6%.

W przedsiębiorstwach prowadzących sprzedaż żywności, napojów i wyrobów tytoniowych wzrost w skali roku wyniósł 1,0%. Spośród pozostałych grup o znacznym udziale w sprzedaży detalicznej największy wzrost notowały nadal jednostki z grupy „pojazdy samochodowe, motocykle, części” (o 27,4%), w podmiotach zajmujących się sprzedażą paliw stałych, ciekłych i gazowych wzrost sprzedaży wyniósł 8,2%, a w grupie „pozostałe” 13,7%.

Dynamika (w cenach stałych) sprzedaży detalicznej zrealizowanej przez przedsiębiorstwa handlowe i niehandlowe (o liczbie pracujących powyżej 9 osób) kształtowała się następująco:

Wyszczególnienie	2007		2008	
	IV	I-IV	IV	I-IV
	analogiczny okres roku poprzedniego=100			
O g ó ł e m ^{a)}	113,6	116,7	114,0	114,8
w tym:				
pojazdy samochodowe, motocykle, części.....	131,1	130,0	127,4	128,1
paliwa stałe, ciekłe i gazowe	110,3	111,1	108,2	109,4
żywność, napoje i wyroby tytoniowe.....	102,2	106,9	101,0	104,0
farmaceutyki, kosmetyki, sprzęt ortopedyczny	118,1	117,9	117,5	116,0
meble, rtv, agd.....	122,1	128,1	126,4	124,5
pozostałe	110,8	113,9	113,7	113,2

^{a)} Grupowania przedsiębiorstw dokonano na podstawie Polskiej Klasyfikacji Działalności, zaliczając przedsiębiorstwo do określonej kategorii wg przeważającego rodzaju działalności, zgodnie z aktualnym w omawianym okresie stanem organizacyjnym. Odnoszone zmiany (wzrost/spadek) wolumenu sprzedaży detalicznej w poszczególnych grupach rodzajów działalności przedsiębiorstw mogą zatem również wynikać m.in. ze zmiany przeważającego rodzaju działalności przedsiębiorstwa oraz zmian organizacyjnych (np. połączenia przedsiębiorstw). Nie ma to wpływu na dynamikę sprzedaży detalicznej (w cenach stałych) ogółem.

Sprzedaż hurtowa (w cenach bieżących) w przedsiębiorstwach handlowych (o liczbie pracujących powyżej 9 osób) w kwietniu br. była o 18,3% wyższa niż przed rokiem. Sprzedaż przedsiębiorstw hurtowych wzrosła o 22,9%.

Dynamika obrotów¹⁾ (w cenach stałych) zrealizowanych przez przedsiębiorstwa handlu detalicznego, łącznie z przychodami ze sprzedaży przedsiębiorstw związanych z obsługą i naprawą pojazdów samochodowych i motocykli oraz z paliwami kształtowała się następująco:

Wyszczególnienie	2008			
	I	II	III	I-III
	analogiczny okres poprzedniego roku=100			
O g ó ł e m	114,0	119,6	107,0	112,7
w tym:				
Pojazdy samochodowe, motocykle, części	125,7	136,4	112,3	123,9
Paliwa do środków transportu.....	102,3	109,6	101,4	104,0
Sprzedaż w niewyspecjalizowanych sklepach z przewagą żywności, napojów i wyrobów tytoniowych.....	105,9	108,6	106,1	107,1
Żywność, napoje alkoholowe i bezalkoholowe oraz wyroby tytoniowe sprzedawane w wyspecjalizowanych punktach sprzedaży.....	93,4	103,0	92,9	96,4
Farmaceutyki, kosmetyki, sprzęt ortopedyczny	103,0	102,8	100,9	102,1
Meble, rtv, agd	117,2	128,0	120,3	122,2
Pozostałe.....	126,1	135,8	113,6	124,3

¹⁾ Przychody netto ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów (dotyczy pełnej zbiorowości).

Ocena bieżąca ogólnego klimatu koniunktury w przedsiębiorstwach handlu detalicznego w maju br. jest nadal pozytywna, lepsza od sygnalizowanej w kwietniu. Od początku roku swoją sytuację ekonomiczną negatywnie oceniają tylko mikro przedsiębiorstwa (o liczbie pracujących do 9 osób). Optymistyczne są przewidywania wszystkich jednostek odnośnie sprzedaży oraz sytuacji ekonomicznej na najbliższe trzy miesiące.

W maju br. głównymi barierami ograniczającymi działalność ankietowanych firm jest nadal konkurencja na rynku (70% wskazań), koszty zatrudnienia (64% wskazań) oraz wysokie obciążenia na rzecz budżetu (53% wskazań).

Wśród źródeł finansowania nie notuje się istotnych zmian. Wciąż największą rolę odgrywają fundusze własne (70% wskazań), kredyt bankowy (27% wskazań) i kredyt kupiecki (24% wskazań).

W maju br., podobnie jak w poprzednich miesiącach, głównym źródłem zaopatrzenia w towary są hurtownie (75% wskazań). Przedsiębiorstwa wykazują, że zaopatrują się także w krajowych zakładach produkcyjnych (36% wskazań) oraz dokonują zakupów bezpośrednio z importu (10% wskazań).

Transport

W kwietniu br. **sprzedaż usług**⁹ w jednostkach transportu ogółem (o liczbie pracujących powyżej 9 osób) w cenach stałych wzrosła o 5,2% w ujęciu rocznym. Spośród grup o znaczącym udziale w transporcie ogółem, najbardziej wzrosła sprzedaż usług w transporcie samochodowym, natomiast spadek odnotowano w transporcie kolejowym. Sprzedaż usług zrealizowanych w okresie styczeń–kwiecień br. była o 2,7% wyższa niż w analogicznym okresie ub. roku.

Przewozy ładunków ogółem (w jednostkach o liczbie pracujących powyżej 9 osób) w kwietniu br. wyniosły 31,0 mln ton, tj. o 4,6% więcej niż przed rokiem. Największy wzrost przewozów ładunków obserwowano w transporcie samochodowym i w transporcie morskim, spadek odnotowano w transporcie rurociągowym i śródlądowym. Od początku roku przewieziono 114,3 mln ton ładunków, tj. o 1,2% więcej niż w analogicznym okresie ub. roku.

Transportem kolejowym przewieziono w kwietniu br. 13,0 mln ton ładunków, tj. o 1,9% więcej niż w kwietniu ub. roku. Wzrost przewozów ładunków wystąpił w kwietniu w większości grup ładunków, z wyjątkiem drewna i korka, wyrobów metalowych oraz minerałów surowych i przetworzonych. W okresie styczeń–kwiecień br. zanotowano spadek przewozów ładunków o 4,0% w skali roku, do poziomu 48,4 mln ton. Średniodobowe przewozy ładunków wzrosły o 9,5% (przed rokiem były mniejsze o 3,5%).

Transportem samochodowym zarobkowym w kwietniu br. przewieziono 12,6 mln ton ładunków, tj. o 14,5% więcej niż przed rokiem, natomiast w od początku roku – 44,9 mln ton, (wzrost o 13,7%). Potencjał przewozowy transportu samochodowego zarobkowego zwiększył się w porównaniu z kwietniem ub. roku o 18,2%, natomiast w stosunku do marca br. wzrósł o 1,2%. W porównaniu z marcem br. średniodobowe przewozy ładunków były większe o 14,1%.

Transportem rurociągowym w kwietniu br. przetłoczono 4,2 mln ton ropy i produktów naftowych, tj. o 9,6% mniej niż przed rokiem, a w okresie styczeń–kwiecień br. – 16,8 mln ton (o 7,6% mniej w porównaniu z analogicznym okresem ub. roku).

Przewozy ładunków **żegluga śródlądową** w kwietniu br. wyniosły 0,3 mln ton, tj. o 31% mniej niż przed rokiem. Od początku roku przewieziono tą drogą 0,9 mln ton ładunków, tj. o 30,8% mniej niż przed rokiem.

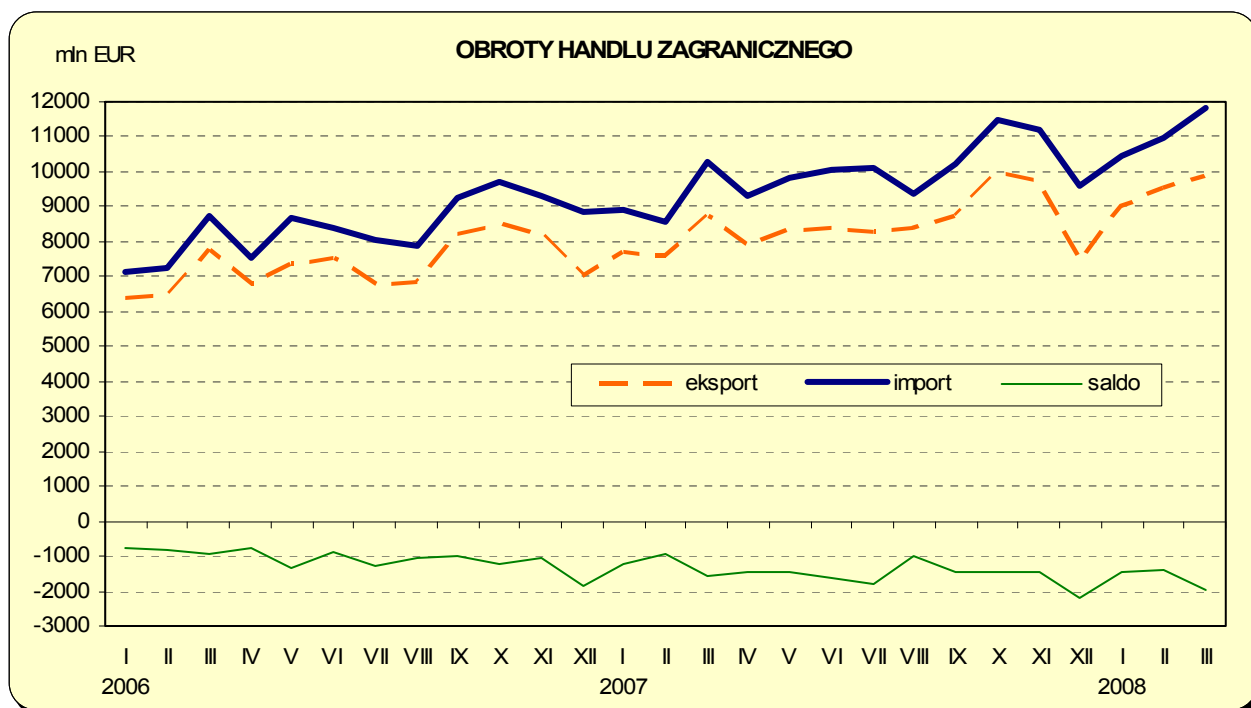
Żegluga morską w kwietniu br. przewieziono 0,9 mln ton ładunków (wzrost o 13,9% w skali roku), natomiast w od początku br. przewozy wyniosły 3,3 mln ton (o 5,5% mniej niż przed rokiem).

⁹ Obejmującej wpływy za przewozy ładunków, bagażu, poczty, przeładunki, spedycję, składowanie i magazynowanie ładunków oraz inne usługi związane z obsługą transportu, a także wpływy z działalności biur podróży, pilotów wycieczek, przewodników turystycznych.

W portach morskich przeładowano w kwietniu br. 4,2 mln ton ładunków, tj. o 3,1% więcej niż w kwietniu 2007 r., przy czym najbardziej wzrósł przeładunek węgla i koksu (o 41,4%). Zmniejszyły się przeładunki ładunków masowych ciekłych (o 7,2%), w tym ropy i przetworów naftowych (o 10,4%) oraz pozostałych ładunków drobnicowych (o 8,9%). Największy wzrost obrotów ładunkowych zanotowano w porcie Kołobrzeg (o 57,1%). Spadek przeładunków odnotowano tylko w porcie Gdańsk (o 5,3%).

Handel zagraniczny

W I kwartale br., w porównaniu z analogicznym okresem ub. roku, import towarów rósł szybciej niż eksport. Dynamika obrotów handlu zagranicznego w złotych była niższa niż przed rokiem, natomiast wyrażonych w euro i dolarach – wyższa. Wzrost wymiany towarowej obserwowano ze wszystkimi grupami krajów – większy z krajami rozwijającymi się i krajami Europy Środkowo-Wschodniej, mniejszy – z krajami rozwiniętymi (w tym z krajami UE). Podobnie jak przed rokiem, odnotowano dodatnie saldo obrotów z krajami rozwiniętymi (w tym z krajami UE) oraz ujemne salda w obrotach z pozostałymi grupami krajów. Pogorszyła się relacja salda ogółem do eksportu. W imporcie ogółem wzrósł udział importu towarów z przeznaczeniem na cele inwestycyjne, a zmniejszył się – z przeznaczeniem na cele konsumpcyjne i na zużycie pośrednie.

Eksport liczony w złotych w **cenach bieżących** był wyższy niż w I kwartale ub. roku o 10,6% i wyniósł 102708,6 mln zł, a import wzrósł o 12,0% do 120119,1 mln zł. Wymiana zamknęła się ujemnym saldem w wysokości 17410,5 mln zł (przed rokiem minus 14355,2 mln zł). Obroty liczone w euro wzrosły po stronie eksportu o 18,4% do 28459,5 mln EUR, a po stronie importu – o 19,9% do 33278,7 mln EUR. Ujemne saldo wyniosło 4819,2 mln EUR (w I kwartale ub. roku minus 3713,7 mln EUR). Eksport w dolarach USA wyniósł 41557,9 mln USD i był wyższy o 31,7%, a import – 48590,6 mln USD, tj. o 33,4% wyższy niż przed rokiem. Ujemne saldo ukształtowało się na poziomie 7032,7 mln USD (przed rokiem minus 4877,8 mln USD).

Eksport w **cenach stałych** w okresie styczeń–luty br. był o 15,4% wyższy niż przed rokiem, a import – o 17,7%. W obrotach z krajami UE wolumen eksportu zwiększył się o 13,7%, z krajami Europy Środkowo-Wschodniej – o 27,2%, a z krajami rozwijającymi się o 31,0%. Wolumen towarów sprowadzanych z krajów Europy Środkowo-Wschodniej wzrósł o 3,8%, sprowadzanych z krajów UE o 13,8%, a z krajów rozwijających się – o 35,5%.

Po dwóch pierwszych miesiącach br. **wskaźnik terms of trade** ogółem ukształtował się na poziomie 100,9 wobec 102,0 przed rokiem. Ceny transakcyjne towarów eksportowanych (liczone w złotych) były niższe w skali roku o 0,8%, a towarów importowanych – o 1,7%. Znacznie pogorszyły się uwarunkowania cenowe w obrotach z krajami Europy Środkowo-Wschodniej, głównie na skutek wysokiej dynamiki cen importowanych paliw mineralnych, smarów i materiałów pochodnych, które wzrosły o 40,0% w stosunku do okresu styczeń-luty 2007 r. i obniżenia cen eksportowanych maszyn, urządzeń i sprzętu transportowego o 4,1% oraz towarów przemysłowych sklasyfikowanych głównie według surowca o 7,9%. W rezultacie, wskaźnik terms of trade wyniósł 76,3 (wobec 109,5 przed rokiem). W obrotach z krajami rozwijającymi się odnotowano korzystne relacje cen wynikające ze spadku cen importowanych towarów o 3,6%, przy wzroście cen towarów eksportowanych o 5,3% – wskaźnik terms of trade wyniósł 109,2 (wobec 111,1 w okresie styczeń–luty ub. roku). W wymianie z krajami UE wskaźnik terms of trade wyniósł 102,0 (wobec 98,3 przed rokiem).

Obroty handlu zagranicznego kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie	I–III 2008						2007	
	w mln zł	w mln EUR	w mln USD	I–III 2007 = 100			I–III	
				w zł	w EUR	w USD	struktura w %	
EKSPORT	102 708,6	28459,5	41557,9	110,6	118,4	131,7	100,0	100,0
Kraje rozwinięte	84 269,7	23346,2	34032,9	106,1	113,6	126,2	82,0	85,5
w tym Unia Europejska	78 663,5	21792,3	31752,3	104,8	112,2	124,5	76,6	80,8
w tym strefa euro	52 365,5	14508,2	21138,5	103,3	110,6	122,8	51,0	54,6
Kraje rozwijające się	7 391,7	2050,2	3018,4	148,7	159,5	178,9	7,2	5,3
Kraje Europy Śr.-Wsch.	11 047,2	3063,1	4506,6	129,9	139,3	156,2	10,8	9,2
IMPORT	120 119,1	33278,7	48590,6	112,0	119,9	133,4	100,0	100,0
Kraje rozwinięte	81 828,0	22672,3	33070,5	105,6	113,1	125,7	68,1	72,2
w tym Unia Europejska	72 680,3	20135,0	29343,4	103,3	110,6	122,8	60,5	65,6
w tym strefa euro	55 427,6	15355,0	22377,0	103,6	111,0	123,2	46,1	49,9
Kraje rozwijające się	23 619,4	6544,5	9578,7	123,4	132,2	147,3	19,7	17,9
Kraje Europy Śr.-Wsch.	14 671,7	4061,9	5941,4	138,0	147,6	164,4	12,2	9,9
SALDO	-17 410,5	-4819,2	-7032,7	x	x	x	x	x
Kraje rozwinięte	2 441,7	673,9	962,4	x	x	x	x	x
w tym Unia Europejska	5 983,2	1657,3	2408,9	x	x	x	x	x
w tym strefa euro	-3 062,1	-846,8	-1238,5	x	x	x	x	x
Kraje rozwijające się	-16 227,7	-4494,3	-6560,3	x	x	x	x	x
Kraje Europy Śr.-Wsch.	-3 624,5	-998,8	-1434,8	x	x	x	x	x

W strukturze geograficznej obrotów w I kwartale br., w porównaniu z analogicznym okresem ub. roku, obniżył się udział krajów rozwiniętych, przy wzroście udziału zarówno krajów Europy Środkowo-Wschodniej, jak i krajów rozwijających się. W porównaniu z I kwartałem ub. roku, odnotowano wzrost eksportu do krajów **Unii Europejskiej** o 4,8% do 78663,5 mln zł oraz importu z UE o 3,3% do 72680,3 mln zł. Dodatkowo saldo wyniosło 5983,2 mln, wobec 4692,6 mln zł w ub. roku. Obroty liczone w euro w eksporcie wyniosły 21792,3 mln EUR, a w imporcie 20135,0 mln EUR i były większe niż przed rokiem odpowiednio o 12,2% i o 10,6%. Dodatkowo saldo wyniosło 1657,3 mln EUR, wobec 1217,0 mln EUR w I kwartale ub. roku. Eksport do krajów Unii Europejskiej stanowił 76,6% wartości eksportu ogółem, a import z tych krajów 60,5% wartości importu ogółem (wobec odpowiednio 80,8% i 65,6% przed rokiem).

Wartość obrotów z **Niemcami** – głównym partnerem handlowym, w porównaniu z kwartałem ub. roku, wzrosła w eksporcie o 1,2% do poziomu 25147,7 mln zł (6967,9 mln EUR), a w imporcie o 3,6% do 27421,3 mln zł (7595,5 mln EUR). Wymiana zamknęła się ujemnym saldem 2273,6 mln zł (627,6 mln EUR), wobec ujemnego salda 1622,1 mln zł (418,5 mln EUR) przed rokiem. Udział Niemiec obniżył się w eksporcie ogółem z 26,8% w I kwartale ub. roku do 24,5%, a w imporcie ogółem z 24,7% do 22,8%. W wymianie z Niemcami wg sekcji SITC obserwowano m.in. wzrost eksportu chemikaliów i produktów pokrewnych, żywności i zwierząt żywych, maszyn, urządzeń i sprzętu transportowego, natomiast zmniejszyła się wartość eksportu m.in. surowców niejadalnych z wyjątkiem paliw, różnych wyrobów przemysłowych, towarów przemysłowych sklasyfikowanych głównie wg surowca. W imporcie wzrosła m.in. wartość dostaw paliw mineralnych, smarów i materiałów pochodnych, maszyn, urządzeń i sprzętu transportowego, chemikaliów i produktów pokrewnych, a zmniejszyła się wartość importu m.in. żywności i zwierząt żywych, różnych wyrobów przemysłowych, towarów przemysłowych sklasyfikowanych głównie wg surowca.

Wśród naszych partnerów handlowych kolejne pozycje zajmowały: w eksporcie – Francja (6,4%), Włochy (6,2%), W. Brytania (5,7%), Rosja (5,4%), Republika Czeska (5,4%), Ukraina (4,1%), Niemcy (3,8%), Szwecja (3,2%), Węgry (2,9%), a w imporcie – Rosja (10,1%), Chiny (7,7%), Włochy (6,2%), Francja (5,0%), Republika Czeska (3,4%), Niemcy (3,2%), Republika Korei (2,7%), W. Brytania (2,7%) oraz Hiszpania (2,3%).

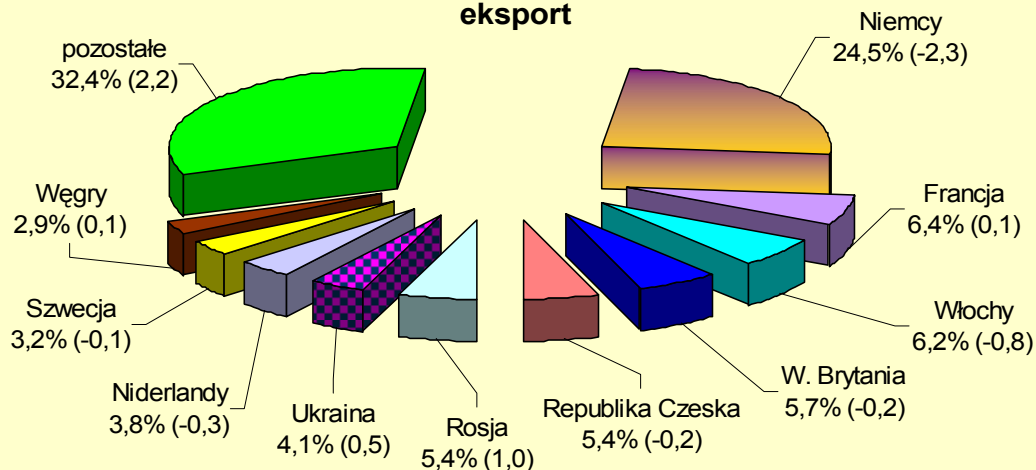
Obroty towarowe z krajami **Europy Środkowo-Wschodniej**, w porównaniu z I kwartałem ub. roku, wzrosły w eksporcie o 29,9% do poziomu 11047,2 mln zł (3063,1 mln EUR), a w imporcie o 38,0% do 14671,7 mln zł (4061,9 mln EUR). Wymiana zamknęła się ujemnym saldem 3624,5 mln zł (minus 998,8 mln EUR), wobec ujemnego salda 2127,0 mln zł (minus 554,4 mln EUR) w I kwartale ub. roku. Eksport do krajów Europy Środkowo-Wschodniej stanowił 10,8% eksportu ogółem, a import – 12,2% importu ogółem (wobec odpowiednio 9,2% i 9,9% przed rokiem).

Po trzech miesiącach br. **Rosja** zajmowała 5 miejsce wśród odbiorców polskich towarów oraz 2 miejsce wśród dostawców towarów na nasz rynek (przed rokiem odpowiednio 6 i 2 miejsce). Eksport do Rosji zwiększył się o 35,0% i wyniósł 5508,7 mln zł (1527,2 mln EUR), natomiast import z Rosji wzrósł o 39,5% do poziomu 12102,8 mln zł, tj. 3349,0 mln EUR. Ujemne saldo obrotów wyniosło 6594,1 mln zł (minus 1821,8 mln EUR), wobec minus 4595,1 mln zł (minus 1192,4 mln EUR) przed rokiem. Udział Rosji zwiększył się w eksporcie ogółem z 4,4% w I kwartale ub. roku do 5,4%, a w imporcie ogółem – z 8,1% do 10,1%.

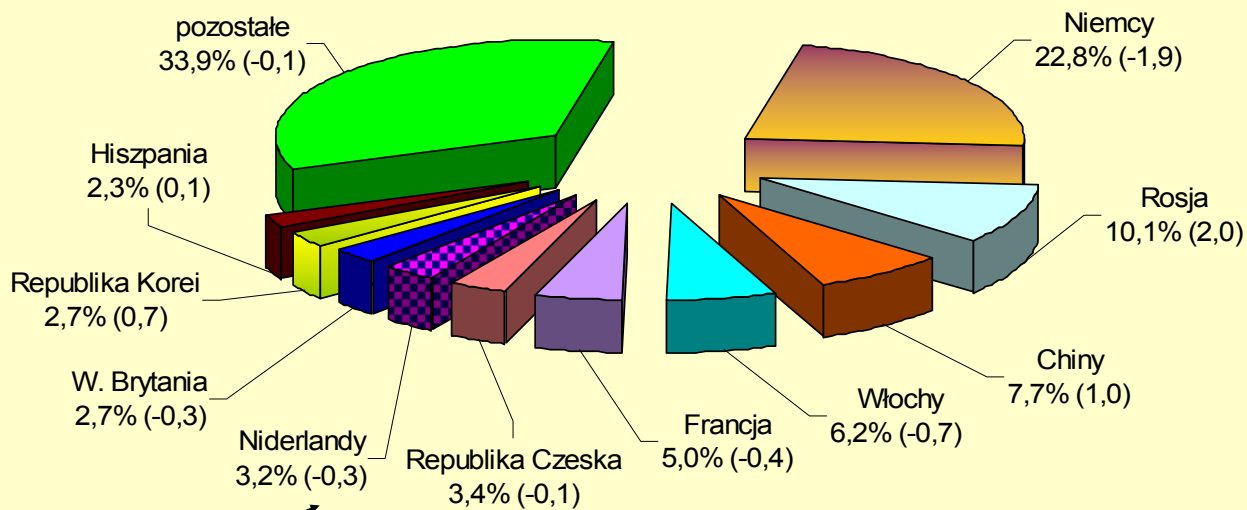
W obrotach z Rosją wg sekcji SITC wzrósł eksport we wszystkich sekcjach, w tym m.in. maszyn, urządzeń i sprzętu transportowego, chemikaliów i produktów pokrewnych, różnych wyrobów przemysłowych oraz towarów przemysłowych sklasyfikowanych głównie wg surowca. W imporcie wzrosła wartość dostaw paliw mineralnych, smarów i materiałów pochodnych, a spośród pozostałych sekcji SITC – m.in. chemikaliów i produktów pokrewnych oraz surowców niejadalnych z wyjątkiem paliw, natomiast zmniejszył się m.in. import towarów przemysłowych sklasyfikowanych głównie wg surowca.

**STRUKTURA GEOGRAFICZNA OBROTÓW HANDLU ZAGRANICZNEGO
w okresie styczeń-marzec 2008 r.**

eksport

import

Zmiany do I-III 2007 r. (w pkt)

W obrotach ogółem **wg sekcji SITC**, w porównaniu z I kwartałem ub. roku, do grup towarów, w których odnotowano największy wzrost eksportu należały: chemikalia i produkty pokrewne, maszyny, urządzenia i sprzęt transportowy, żywność i zwierzęta żywe, natomiast spadek – m.in. w grupie surowców niejadalnych z wyjątkiem paliw. W imporcie obserwowano wzrost obrotów m.in. paliw mineralnych, smarów i materiałów pochodnych, różnych wyrobów przemysłowych, maszyn, urządzeń i sprzętu transportowego oraz chemikaliów i produktów pokrewnych. W strukturze towarowej eksportu wzrósł udział m.in. maszyn, urządzeń i sprzętu transportowego, a obniżył się m.in. – towarów przemysłowych sklasyfikowanych głównie wg surowca, różnych wyrobów przemysłowych oraz surowców niejadalnych z wyjątkiem paliw. W imporcie zwiększył się udział przede wszystkim paliw mineralnych, smarów i materiałów pochodnych, a najbardziej zmniejszył się – towarów przemysłowych sklasyfikowanych głównie wg surowca.

Dynamika i struktura obrotów wg sekcji SITC (w cenach bieżących) kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie	I–III 2008			I–III 2007
	w mln zł	I–III 2007 = 100	struktura w %	
EKSPORT	102708,6	110,6	100,0	100,0
w tym:				
Żywność i zwierzęta żywe.....	8240,3	110,6	8,0	8,0
Napoje i tytoń.....	771,7	109,5	0,8	0,8
Surowce niejadalne z wyjątkiem paliw	2246,7	97,5	2,2	2,5
Paliwa mineralne, smary i materiały pochodne	3917,7	108,9	3,8	3,9
Oleje, tłuszcze i woski zwierzęce i roślinne.....	161,7	89,9	0,2	0,2
Chemikalia i produkty pokrewne	7811,9	116,7	7,6	7,2
Towary przemysłowe sklasyfikowane głównie wg surowca..	22852,2	104,8	22,3	23,5
Maszyny, urządzenia i sprzęt transportowy	43248,1	115,2	42,1	40,4
Różne wyroby przemysłowe	13339,4	106,0	13,0	13,5
IMPORT	120119,1	112,0	100,0	100,0
w tym:				
Żywność i zwierzęta żywe.....	6367,5	101,4	5,3	5,9
Napoje i tytoń.....	465,4	90,5	0,4	0,5
Surowce niejadalne z wyjątkiem paliw	3752,2	116,3	3,1	3,0
Paliwa mineralne, smary i materiały pochodne	14084,6	158,0	11,7	8,3
Oleje, tłuszcze i woski zwierzęce i roślinne.....	464,1	136,7	0,4	0,3
Chemikalia i produkty pokrewne	15802,4	106,8	13,2	13,8
Towary przemysłowe sklasyfikowane głównie wg surowca..	23289,9	100,2	19,4	21,7
Maszyny, urządzenia i sprzęt transportowy	42625,4	112,0	35,5	35,5
Różne wyroby przemysłowe	10422,3	116,7	8,7	8,3

W porównaniu z I kwartałem ub. roku eksport **produktów rolno-spożywczych** był wyższy o 9,9% i wyniósł 9570,1 mln zł (2651,5 mln EUR), a import wzrósł o 3,2% i ukształtował się na poziomie 8091,2 mln zł (2242,0 mln EUR). Obroty zamknęły się dodatnim saldem 1478,9 mln zł (409,5 mln EUR), wobec dodatniego salda 864,8 mln zł (223,9 mln EUR) przed rokiem. Udział produktów rolno-spożywczych w eksporcie ogółem wyniósł 9,3% (w ub. roku 9,4%), a w imporcie ogółem – 6,7% (w I kwartale ub. roku 7,3%).

Obroty towarowe produktów rolno-spożywczych (wg CN) przedstawiały się następująco:

Wyszczególnienie	I–III 2008							
	eksport				import			
	w mln zł	w mln EUR	I–III 2007=100	struktura w %	w mln zł	w mln EUR	I–III 2007=100	struktura w %
			w zł				w zł	
Produkty rolno-spożywcze ..	9570,1	2651,5	109,9	100,0	8091,2	2242,0	103,2	100,0
Przetwory spożywcze.....	4118,5	1141,1	111,1	43,0	3141,5	870,4	107,7	38,8
Zwierzęta żywe i produkty pochodzenia zwierzęcego	3433,8	951,3	106,6	35,9	1822,6	505,0	119,1	22,5
Produkty pochodzenia roślinnego.....	1812,7	502,3	115,9	18,9	2629,5	728,7	86,8	32,5
Oleje i tłuszcze.....	205,1	56,8	96,4	2,2	497,6	137,9	136,2	6,2

Eksport **towarów wysokiej techniki** wyniósł 7900,5 mln zł, tj. o 57,4% więcej niż w I kwartale ub. roku, a import – 18391,4 mln zł, tj o 16,7% więcej. Obroty zamknęły się ujemnym saldem 10490,9 mln zł (przed rokiem minus 10738,6 mln zł). Udział towarów wysokiej techniki w eksporcie ogółem wyniósł 7,7%, a w imporcie – 15,3% (przed rokiem odpowiednio 5,4% i 14,7%).

Wartość **obrotu uszlachetniającego** w I kwartale br. stanowiła 6,4% eksportu i 4,3% importu ogółem, wobec odpowiednio 7,7% i 4,7% przed rokiem.

W strukturze **rozdysponowania importu wg głównych kategorii ekonomicznych**, w porównaniu z I kwartałem ub. roku, wzrósł udział importu towarów z przeznaczeniem na **dobra inwestycyjne** z 16,6% do 17,1% i w tej kategorii odnotowano też największą dynamikę importu (wzrost o 14,8%). Wzrost importu towarów z przeznaczeniem na **zużycie pośrednie** wyniósł 11,6%, a na **cele konsumpcyjne** 11,0%, a ich udział obniżył się odpowiednio z 63,9% do 63,6% i z 19,5% do 19,3%.

W strukturze **rozdysponowania eksportu wg głównych kategorii ekonomicznych**, w porównaniu z I kwartałem ub. roku, wzrósł udział eksportu towarów z przeznaczeniem na **dobra inwestycyjne** z 10,1% do 11,1% oraz udział eksportu towarów z przeznaczeniem na **cele konsumpcyjne** z 33,5% do 33,8%, obniżył się natomiast udział eksportu towarów na **zużycie pośrednie** z 56,4% do 55,1%. We wszystkich kategoriach ekonomicznych odnotowano wzrost eksportu towarów, w tym z przeznaczeniem na dobra inwestycyjne o 20,7%, na cele konsumpcyjne o 11,6% i na zużycie pośrednie o 8,1%.

Rachunek bieżący bilansu płatniczego na bazie transakcji

Rachunek bieżący bilansu płatniczego¹⁰ w marcu br. zamknął się głębszym niż w analogicznym okresie ub. roku, ujemnym saldem w kwocie 1605 mln EUR, wobec minus 818 mln EUR. Wpływ na to miał wyższy (o 404 mln EUR) poziom deficytu w rozliczeniach obrotów towarowych i zmniejszenie dodatniego salda transferów bieżących (o 393 mln EUR).

Saldo obrotów towarowych w marcu br. wyniosło minus 1480 mln EUR (w analogicznym okresie ub. roku minus 1076 mln EUR). Pomimo wzrostu wpływów za eksport towarów do 10718 mln EUR (o 19,1% w ujęciu rocznym), saldo pogorszyło się, w wyniku ponownego zwiększenia wypłat za import – do 12198 mln EUR (o 21,1% więcej niż przed rokiem).

Saldo usług w marcu br. było dodatnie i ukształtowało się na poziomie 256 mln EUR, wobec 275 mln EUR przed rokiem. Przychody z tytułu eksportu usług wyniosły 1853 mln EUR (wzrost w stosunku do ub. roku o 16,6%), a rozchody z tytułu importu usług 1597 mln EUR (wzrost o 21,5%).

Saldo dochodów w marcu br. wyniosło minus 835 mln EUR (przed rokiem minus 864 mln EUR), mimo znacznie wyższej dynamiki przychodów niż rozchodów. Przychody zrealizowano w wysokości 627 mln EUR, a rozchody w wysokości 1462 mln EUR (odpowiednio wzrost o 30,9% i 8,9% w skali roku).

Saldo transferów bieżących w marcu br. ukształtowało się na poziomie 454 mln EUR (przed rokiem 847 mln EUR). Do 973 mln EUR spadła w porównaniu z analogicznym okresem ub. roku wartość przychodów (o 14,0%), a wartość rozchodów wzrosła do 519 mln EUR (o 82,7%).

Rachunek bieżący bilansu płatniczego na bazie transakcji kształtował się następująco:

Wyszczególnienie	III 2007	III 2008	zmiana do III 2007	III 2007=100
	w mln EUR			
RACHUNEK BIEŻĄCY	-818	-1605	-787	x
Saldo obrotów towarowych	-1076	-1480	-404	x
Eksport	8999	10718	1719	119,1
Import	10075	12198	2123	121,1
Saldo usług	275	256	-19	x
Przychody	1589	1853	264	116,6
Rozchody	1314	1597	283	121,5
Saldo dochodów	-864	-835	29	x
Przychody	479	627	148	130,9
Rozchody	1343	1462	119	108,9
Saldo transferów bieżących	847	454	-393	x
Przychody	1131	973	-158	86,0
Rozchody	284	519	235	182,7

¹⁰ Opracowano na podstawie materiałów przekazanych przez NBP „Bilans Płatniczy”

Rachunek bieżący stanowi komponent bilansu płatniczego na bazie transakcji. Jest to statystyczne zestawienie transferów finansowych obrotów z zagranicą, prezentujące w usystematyzowany sposób transakcje gospodarcze zrealizowane przez Polskę z resztą świata (tzn. między rezydentami i nierezydentami). Bilans płatniczy oprócz rachunku bieżącego, zawiera także rachunek kapitałowy i finansowy, saldo błędów i opuszczeń oraz stan oficjalnych aktywów rezerwowych.

Wyniki finansowe przedsiębiorstw niefinansowych

W I kwartale br. badane przedsiębiorstwa¹¹ wykazały lepsze niż przed rokiem wyniki finansowe. Pomimo poprawy tych wyników, nieco pogorszyły się podstawowe wskaźniki ekonomiczno-finansowe w stosunku do notowanych przed rokiem.

Przychody z całokształtu działalności rosły nieco wolniej niż koszty ich uzyskania co znalazło odzwierciedlenie w pogorszeniu wskaźnika poziomu kosztów. Wzrosła relacja podatku dochodowego od osób prawnych i fizycznych do zysku brutto. Zwiększył się udział kosztów wynagrodzeń brutto oraz usług obcych w strukturze rodzajowej kosztów ogółem.

Poprawę wyniku na działalności gospodarczej obserwowano w większości sekcji poza transportem, gospodarką magazynową i łącznością, edukacją oraz hotelami i restauracjami. Największa poprawa miała miejsce (w ujęciu wartościowym) w handlu i naprawach, wytwarzaniu i zaopatrywaniu w energię elektryczną, gaz, wodę, obsłudze nieruchomości i firm, pozostałej działalności usługowej oraz budownictwie.

W I kwartale br. przychody ze sprzedaży na eksport były wyższe niż przed rokiem, ale udział tych przychodów w przychodach netto ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów ogółu podmiotów zmniejszył się. Nieznacznie zmniejszył się także udział liczby jednostek eksportujących w ogólnej liczbie badanych przedsiębiorstw. Wyniki finansowe osiągnięte przez eksporterów były lepsze od uzyskanych przed rokiem. Podstawowe relacje ekonomiczno-finansowe w tej grupie podmiotów (gorsze niż w I kwartale ub. roku) były korzystniejsze niż dla ogółu przedsiębiorstw (z wyjątkiem wskaźnika płynności I i II stopnia).

Przychody, koszty oraz wyniki finansowe podmiotów objętych badaniem kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie a – ogółem w mln zł b – udział sektora prywatnego w %	I–III 2007	I–III 2008
Przychody z całokształtu działalności..... a	386981,3	439390,2
b	83,0	83,9
w tym przychód netto ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów a	376635,6	425722,5
b	83,1	84,0
Koszty uzyskania przychodów z całokształtu działalności a	363327,0	413689,6
b	83,2	84,2
w tym koszt własny sprzedanych produktów, towarów i materiałów a	354017,0	401731,4
b	83,2	84,3
Wynik na działalności gospodarczej a	23654,3	25700,6
b	79,7	79,3
Wynik finansowy brutto..... a	23664,6	25698,3
b	79,7	79,4
Wynik finansowy netto a	18971,4	20384,4
b	81,7	80,9
Zysk netto a	23185,2	25604,0
b	82,4	83,1
Strata netto a	4213,8	5219,6
b	85,7	82,9

¹¹ Dane dotyczą podmiotów gospodarczych prowadzących księgi rachunkowe (z wyjątkiem wyników przedsiębiorstw rolnictwa, łowiectwa, leśnictwa, rybołówstwa i rybactwa, pośrednictwa finansowego oraz szkół wyższych), w których liczba pracujących wynosi 50 i więcej osób.

Przychody z całokształtu działalności w I kwartale br. były o 13,5% wyższe niż w analogicznym okresie ub. roku, natomiast **koszty ich uzyskania** – odpowiednio wyższe o 13,9% co znalazło odzwierciedlenie w pogorszeniu **wskaźnika poziomu kosztów** z 93,9% do 94,2%. Przychody netto ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów zwiększyły się we wszystkich sekcjach, najbardziej (w ujęciu wartościowym) – w przetwórstwie przemysłowym, handlu i naprawach, wytwarzaniu i zaopatrywaniu w energię elektryczną, gaz, wodę, budownictwie, transporcie, gospodarce magazynowej i łączności, obsłudze nieruchomości i firm, pozostałej działalności usługowej oraz górnictwie. Udział przychodów netto ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów w przychodach ogółem obniżył się w ujęciu rocznym z 97,3% do 96,9%, wzrósł udział przychodów finansowych.

Wynik finansowy ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów był wyższy niż przed rokiem o 1372,6 mln zł (tj. o 6,1%) i wyniósł 23991,2 mln zł. Poprawił się także wynik na pozostałej działalności operacyjnej (o 375,9 mln zł). Znacznie zmniejszyła się strata na operacjach finansowych (o 297,8 mln zł).

W rezultacie, **wynik na działalności gospodarczej** wyniósł 25700,6 mln zł i był o 8,7% wyższy niż przed rokiem, przy czym jego poprawę odnotowano w większości sekcji (poza nieznacznym obniżeniem w transporcie, gospodarce magazynowej i łączności, edukacji oraz w hotelach i restauracjach), w tym m.in. w handlu i naprawach (o 27,3% do 3294,2 mln zł), wytwarzaniu i zaopatrywaniu w energię elektryczną, gaz, wodę (o 13,2% do 3951,7 mln zł), obsłudze nieruchomości i firm (o 29,0% do 1634,5 mln zł), pozostałej działalności usługowej (o 60,0% do 734,6 mln zł) oraz budownictwie (o 124,3% do 421,8 mln zł). Wynik na działalności gospodarczej w jednostkach przetwórstwa przemysłowego, górnictwa oraz ochrony zdrowia i pomocy społecznej utrzymał się na poziomie nieznacznie wyższym niż w I kwartale ub. roku.

Wynik finansowy brutto wyniósł 25698,3 mln zł (zysk brutto – 30750,1 mln zł, strata brutto – 5051,8 mln zł) i był o 2033,7 mln zł (o 8,6%) wyższy w porównaniu z analogicznym okresem ub. roku. Obciążenia wyniku finansowego brutto wyniosły 5313,9 mln zł (o 13,2% więcej niż przed rokiem). Wzrosła relacja podatku dochodowego od osób prawnych i fizycznych do zysku brutto – z 15,6% do 16,1%.

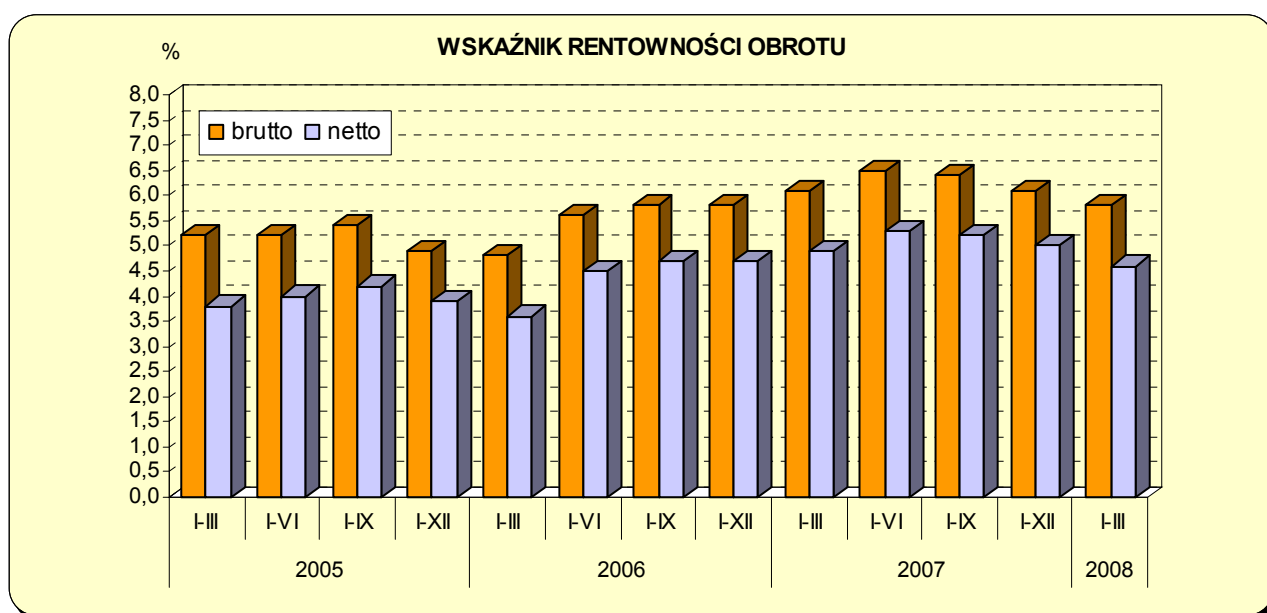
Wynik finansowy netto ukształtował się na poziomie 20384,4 mln zł (zysk netto – 25604,0 mln zł, strata netto – 5219,6 mln zł) i był wyższy o 1413,0 mln zł (o 7,5%) w porównaniu z I kwartałem ub. roku, kiedy notowano bardzo wysoki przyrost wyniku finansowego netto. Największą poprawę wyniku finansowego netto odnotowano w handlu i naprawach (o 23,4% do 2580,9 mln zł), wytwarzaniu i zaopatrywaniu w energię elektryczną, gaz, wodę (o 15,3% do 3171,5 mln zł), obsłudze nieruchomości i firm (o 29,6% do 1217,2 mln zł), pozostałej działalności usługowej (o 59,4% do 587,3 mln zł) oraz budownictwie (o 251,8% do 255,5 mln zł). Nieznaczne pogorszenie wyniku finansowego netto odnotowano w przetwórstwie przemysłowym (o 1,0%), transporcie, gospodarce magazynowej i łączności (o 3,3%) oraz w górnictwie (o 0,6%).

Zysk netto wykazało 66,9% badanych przedsiębiorstw (wobec 69,0% przed rokiem), a uzyskane przez nie przychody stanowiły 80,7% przychodów z całokształtu działalności badanych przedsiębiorstw (wobec 82,2% przed rokiem). W przetwórstwie przemysłowym zysk netto wykazało 70,0% przedsiębiorstw (przed rokiem 74,0%), a ich udział w przychodach tej sekcji wyniósł 83,7% (wobec odpowiednio 84,2%).

Podstawowe wskaźniki ekonomiczno-finansowe podmiotów objętych badaniem kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie a – ogółem b – sektor publiczny c – sektor prywatny	I–III 2007	I–III 2008
	w %	
Wskaźnik poziomu kosztów		
a	93,9	94,2
b	92,7	92,5
c	94,1	94,5
Wskaźnik rentowności ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów		
a	6,0	5,6
b	6,8	6,9
c	5,9	5,4
Wskaźnik rentowności obrotu brutto		
a	6,1	5,8
b	7,3	7,5
c	5,9	5,5
Wskaźnik rentowności obrotu netto		
a	4,9	4,6
b	5,3	5,5
c	4,8	4,5
Wskaźnik płynności I stopnia		
a	33,3	33,0
b	57,7	52,1
c	28,9	29,9

Wskaźnik rentowności ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów obniżył się z 6,0% do 5,6%, rentowności obrotu brutto – z 6,1% do 5,8%, a obrotu netto – z 4,9% do 4,6%. W porównaniu z I kwartałem ub. roku zmniejszył się w ogólnej liczbie badanych podmiotów udział jednostek rentownych (wykazujących wskaźnik rentowności obrotu netto równy i większy od 0,0) z 70,3% do 68,1% oraz ich udział w przychodach z całokształtu działalności – z 82,6% do 81,2%. Poprawę rentowności obrotu netto odnotowano w budownictwie, pozostałej działalności usługowej, obsłudze nieruchomości firm oraz wytwarzaniu i zaopatrywaniu w energię elektryczną, gaz, wodę, a pogorszenie w pozostałych rodzajach działalności.

W I kwartale br. nieznacznie pogorszyły się **wskaźniki płynności I i II stopnia**, które uległy obniżeniu odpowiednio z 33,3% do 33,0% oraz z 100,9% do 100,7%. Wskaźnik płynności I stopnia powyżej 20% uzyskało 43,1% badanych przedsiębiorstw (wobec 43,9% przed rokiem), wskaźnik płynności II stopnia w przedziale od 100% do 130% odnotowano, podobnie jak przed rokiem, w 12,3% przedsiębiorstw.

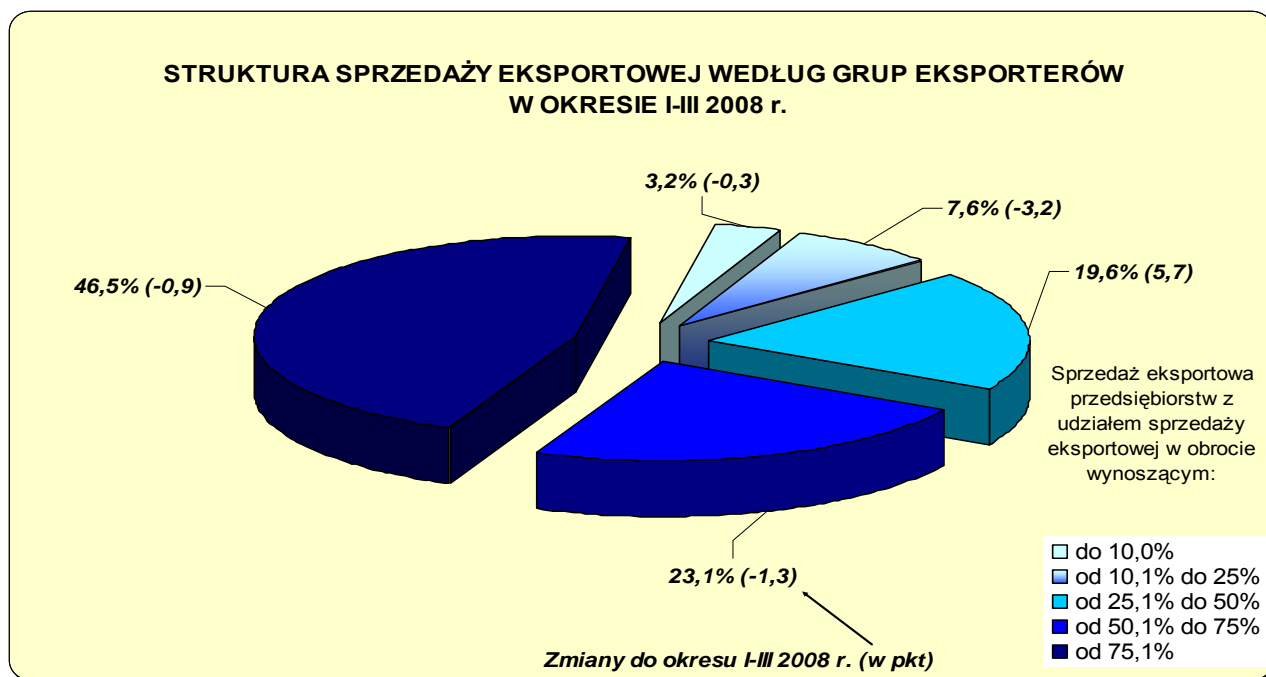
Relacja zobowiązań do należności (z tytułu dostaw i usług) ukształtowała się na poziomie nieznacznie wyższym niż przed rokiem (91,5%, wobec 91,3%). Wartość zobowiązań z tytułu dostaw i usług wyższą od wartości należności z tego tytułu odnotowano w handlu i naprawach oraz hotelach i restauracjach.

Poziom i struktura rodzajowa kosztów kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie	I–III 2007				I–III 2008			
	w mld zł	struktura w %			w mld zł	struktura w %		
		ogółem	sektor publiczny	sektor prywatny		ogółem	sektor publiczny	sektor prywatny
Koszty ogółem	238,7	100,0	100,0	100,0	269,9	100,0	100,0	100,0
Amortyzacja	13,7	5,8	8,1	5,2	14,8	5,5	7,3	5,1
Zużycie materiałów i energii	113,9	47,7	35,8	50,5	126,4	46,8	36,1	49,2
w tym energia	7,4	3,1	4,3	2,8	8,3	3,1	4,0	2,9
Usługi obce	47,6	19,9	20,6	19,8	56,3	20,9	22,4	20,5
Podatki i opłaty	14,6	6,1	9,1	5,4	16,2	6,0	8,9	5,3
Wynagrodzenia brutto	32,8	13,7	17,5	12,9	38,6	14,3	17,4	13,6
Ubezpieczenia społeczne i inne świadczenia	8,8	3,7	5,8	3,2	9,7	3,6	5,5	3,1
w tym składki z tytułu ubezpieczeń społecznych	6,0	2,5	3,3	2,3	6,4	2,4	3,0	2,2
Pozostałe koszty	7,3	3,0	3,1	3,0	8,0	3,0	2,4	3,1

Koszty bieżącej działalności poniesione przez ogół badanych podmiotów w I kwartale br. były o 13,0% wyższe niż przed rokiem. W strukturze rodzajowej kosztów ogółem zwiększył się udział kosztów usług obcych oraz wynagrodzeń brutto, zmniejszył się natomiast – udział kosztów zużycia materiałów, podatków i opłat, kosztów ubezpieczeń społecznych i innych świadczeń oraz amortyzacji. Udział pozostałych składników kosztów rodzajowych nie uległ istotnym zmianom.

Z grupy przedsiębiorstw objętych badaniem, 46,4% jednostek wykazało w I kwartale br. **sprzedaż na eksport**, wobec 46,5% przed rokiem. Poziom sprzedaży eksportowej był o 10,4% wyższy niż przed rokiem, a jej udział w przychodach netto ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów ogółu podmiotów zmniejszył się z 21,1% do 20,6%. W I kwartale br. 69,6% sprzedaży eksportowej przypadało na przedsiębiorstwa, w których sprzedaż na eksport stanowi więcej niż 50% obrotu ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów – wobec 71,8% przed rokiem. Zwiększył się udział podmiotów, w których sprzedaż na eksport stanowiła od 25,1% do 50% obrotów (o 5,7 pkt proc. do 19,6%).

W grupie podmiotów eksportujących zmniejszył się udział jednostek wykazujących zysk netto (71,7%, wobec 76,3% przed rokiem, w tym w przetwórstwie przemysłowym – 71,8%, wobec 76,7%). Podstawowe relacje ekonomiczno-finansowe osiągnięte przez eksporterów ukształtowały się korzystniej niż dla ogółu badanych przedsiębiorstw (z wyjątkiem wskaźnika płynności finansowej I i II stopnia).

Z grupy podmiotów objętych badaniem, 14148 jednostek (stanowiących 86,2% ogółu badanych przedsiębiorstw, wobec 90,7% przed rokiem) prowadziło działalność gospodarczą zarówno w I kwartale bieżącego, jak i ubiegłego roku. Przychody netto ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów tych podmiotów stanowiły 93,2% przychodów netto ogółem z tej działalności (wobec 95,4% przed rokiem). Podstawowe wskaźniki ekonomiczno-finansowe odnotowane przez tę zbiorowość były mniej korzystne niż w I kwartale ub. roku i ukształtowały się na nieznacznie wyższym poziomie niż dla ogółu badanych podmiotów.

Wartość aktywów obrotowych badanych przedsiębiorstw na koniec marca br. wyniosła 536436,6 mln zł i była o 15,1% większa niż przed rokiem, w tym zapasów – o 23,0%, należności krótkoterminowych – o 12,5%, a inwestycji krótkoterminowych – o 11,1%. W rzeczowej strukturze aktywów obrotowych nastąpił wzrost udziału zapasów (z 26,7% do 28,5%), a obniżył się udział – inwestycji krótkoterminowych (z 23,2% do 22,4%) oraz należności krótkoterminowych (z 47,0% do 46,0%). Udział krótkoterminowych rozliczeń międzyokresowych nie uległ zmianie (3,1%). W strukturze zapasów ogółem wzrósł udział półproduktów i produktów w toku (z 15,1% do 15,3%) oraz towarów (z 35,0% do 36,5%), a obniżył się – materiałów (z 31,6% do 30,1%) oraz produktów gotowych (z 16,4% do 16,1%).

W porównaniu z I kwartałem ub. roku nie odnotowano istotnych zmian dotyczących sprawności działania przedsiębiorstw. Nieznacznie wydłużył się wskaźnik cyklu zapasów (do 32 dni), wskaźnik cyklu należności z tytułu dostaw i usług nie zmienił się (44 dni), nieznacznemu skróceniu uległ okres spłaty zobowiązań z tytułu dostaw i usług (40 dni). Aktywa obrotowe finansowane były głównie zobowiązaniami krótkoterminowymi, ich udział w pokryciu finansowym aktywów obrotowych stanowił 67,9%, wobec 69,7% przed rokiem.

Zobowiązania długo- i krótkoterminowe (bez funduszy specjalnych) na koniec marca br. wyniosły 505958,7 mln zł i były o 11,0% wyższe niż przed rokiem. Zobowiązania długoterminowe stanowiły 28,0% zobowiązań ogółem (wobec 28,8% przed rokiem).

Wartość **zobowiązań krótkoterminowych** badanych przedsiębiorstw na koniec marca br. wyniosła 364160,5 mln zł i była o 12,2% wyższa niż przed rokiem. Wzrost odnotowano w zobowiązaniach z tytułu dostaw i usług – o 12,4%, kredytów i pożyczek – o 11,3%, emisji dłużnych papierów wartościowych – o 10,0% oraz w pozostałych zobowiązaniach – o 22,4%, natomiast spadek – w zobowiązaniach z tytułu podatków, ceł, ubezpieczeń i innych świadczeń – o 6,0%.

Zobowiązania długoterminowe badanych przedsiębiorstw na koniec marca br. wyniosły 141798,2 mln zł i były o 8,0% wyższe niż przed rokiem. Odnotowano wzrost zobowiązań z tytułu kredytów i pożyczek – o 16,6% oraz z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych – o 25,4%, a spadek – w pozostałych zobowiązaniach długoterminowych o 3,4%.

W okresie styczeń–marzec br. **nakłady** badanych podmiotów¹² na nowe środki trwałe wyniosły 19,2 mld zł i były (w cenach stałych) o ok. 24% wyższe niż przed rokiem. Ze zrealizowanych nakładów 63,3% przypadało na zakupy maszyn, urządzeń technicznych i narzędzi oraz środków transportu, a 35,5% – na budynki i budowle.

Największy wzrost nakładów (w cenach bieżących) odnotowano m.in. w handlu i naprawach (o ok. 41%), górnictwie (o ok. 34%), wytwarzaniu i zaopatrywaniu w energię elektryczną, gaz, wodę (o ok. 33%), w transporcie, gospodarce magazynowej i łączności (o ok. 29%), budownictwie, obsłudze nieruchomości i firm (po ok. 27%). Nakłady jednostek przetwórstwa przemysłowego wzrosły o ok. 12%.

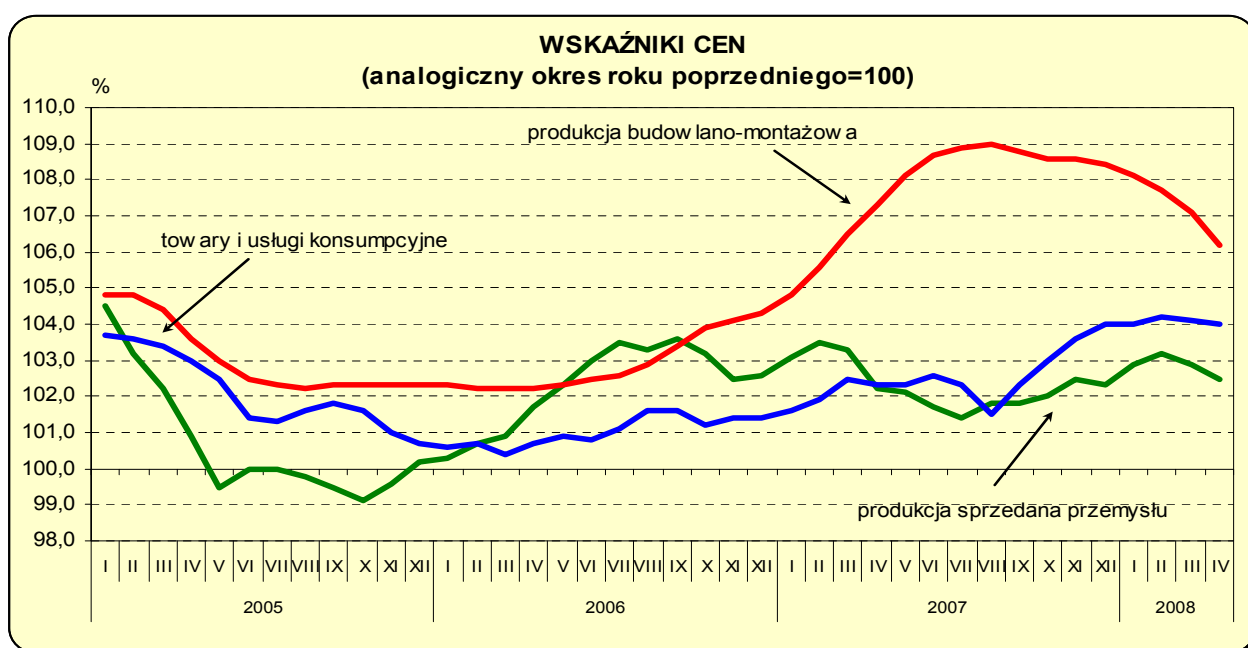
W strukturze nakładów ogółem najbardziej zwiększył się udział nakładów poniesionych przez jednostki handlu i napraw (z 11,3% do 12,9%), wytwarzające i zaopatrujące w energię elektryczną, gaz, wodę (z 10,4% do 11,1%), transportu, gospodarki magazynowej i łączności (z 13,3% do 13,9%), zmniejszył się natomiast – przedsiębiorstw przetwórstwa przemysłowego (z 44,9% do 40,8%).

¹² Dane dotyczą podmiotów gospodarczych prowadzących księgi rachunkowe (z wyjątkiem wyników przedsiębiorstw rolnictwa, łowiectwa, leśnictwa, rybołówstwa i rybactwa, pośrednictwa finansowego oraz szkół wyższych), w których liczba pracujących wynosi 50 i więcej osób.

Według informacji NBP, na podstawie oceny dokonanej przez 10 banków, w końcu marca 2008 r. 10754 przedsiębiorstw (osób prawnych i fizycznych prowadzących działalność gospodarczą bez względu na liczbę pracujących) nie posiadało **zdolności kredytowej** (wobec 11132 jednostek w końcu grudnia 2007 r.). Podmioty nie posiadające zdolności kredytowej stanowiły w marcu 2008 r. 4,3% ogólnej liczby podmiotów kredytowanych przez 10 banków (wobec 3,8% przed rokiem). Zadłużenie tych podmiotów z tytułu kredytów bankowych wyniosło w końcu marca 2008 r. 12,2 mld zł, a łącznie z odsetkami zapadłymi od należności zagrożonych – 16,3 mld zł. Wartość zadłużenia tych podmiotów stanowiła 10,0% całkowitego zadłużenia jednostek kredytowanych przez analizowane banki (wobec 14,6% przed rokiem).

Ceny

W kwietniu br. w skali miesiąca ceny konsumpcyjne wzrosły w podobnym stopniu co w lutym i marcu br. Wolniejszy był wzrost cen produkcji sprzedanej przemysłu oraz w budownictwie. Dynamika cen towarów i usług konsumpcyjnych liczona w skali roku była w kwietniu nieco niższa od notowanej odpowiednio w marcu i lutym br. Najbardziej, ale mniej niż w poprzednich miesiącach, wzrosły ceny żywności i napojów bezalkoholowych oraz towarów i usług związanych z mieszkaniem i transportem. Wzrost cen produkcji sprzedanej przemysłu oraz produkcji budowlano-montażowej w kwietniu br. w skali roku był również niższy od obserwowanego w poprzednich trzech miesiącach.

Według wstępnych danych, **ceny produkcji sprzedanej przemysłu** były w kwietniu br. o 0,1% wyższe niż w marcu. Ceny w sekcji wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, wodę wzrosły o 0,7%. W górnictwie podniesiono ceny o 0,2%, w tym w górnictwie węgla kamiennego i brunatnego; wydobywaniu torfu o 0,7%, przy spadku cen w górnictwie rud metali – o 0,9%. W przetwórstwie przemysłowym ceny ukształtowały się na poziomie zbliżonym do notowanego przed miesiącem. Ceny podnieśli producenci m.in. metali (o 3,3%), koksu i produktów rafinacji ropy naftowej (o 1,3%), wyrobów chemicznych (o 0,3%) oraz wyrobów z pozostałych surowców niemetalicznych (o 0,2%). Obniżono natomiast ceny m.in. produkcji wyrobów z metali (o 0,1%), artykułów spożywczych i napojów (o 0,2%), wyrobów gumowych i z tworzyw sztucznych (o 0,5%) oraz pojazdów samochodowych, przyczep i naczep (o 1,0%).

W kwietniu br. odnotowano, najniższy od początku br., wzrost cen produkcji sprzedanej przemysłu w skali roku – o 2,5%. Wolniejsze od notowanego w poprzednich miesiącach było tempo wzrostu cen w górnictwie (9,3%). Ceny w górnictwie węgla kamiennego i brunatnego; wydobywaniu torfu podniesiono o 19,0%, przy spadku cen w górnictwie rud metali – o 9,8%. W sekcji wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, wodę ceny wzrosły o 5,8%. W przetwórstwie przemysłowym ceny podniesiono o 1,6%. Najbardziej wzrosły ceny produkcji koksu i produktów rafinacji ropy naftowej (o 24,8%). Znacznie podniesiono ceny produkcji wyrobów z pozostałych surowców niemetalicznych (o 5,4%, w tym wyrobów betonowych i gipsowych – o 11,2%, cementu, wapna oraz gipsu – o 16,0% oraz ceramiki budowlanej – o 9,3%). Ceny produkcji artykułów spożywczych i napojów były wyższe niż przed rokiem o 3,8%, w tym wytwarzania wyrobów mleczarskich – o 7,7%, produkcji napojów – o 4,3% oraz produkcji, przetwórstwa i konserwowania mięsa i wyrobów z mięsa – o 2,1%. Ceny podnieśli także producenci m.in. wyrobów chemicznych (o 2,7%) oraz wyrobów z metali (o 0,1%). Obniżono natomiast m.in. ceny produkcji wyrobów gumowych i z tworzyw sztucznych (o 2,5%), metali (o 2,7%) oraz pojazdów samochodowych, przyczep i naczep (o 4,0%).

Szacuje się, że **ceny produkcji budowlano-montażowej** w kwietniu br. były o 0,3% wyższe niż w marcu br. W porównaniu z kwietniem ub. roku, ceny produkcji budowlano-montażowej wzrosły o 6,2%. Ceny wykonywania instalacji budowlanych wzrosły o 7,0%, wznoszenia budynków i budowli; inżynierii lądowej i wodnej – o 6,2%, wynajmu sprzętu budowlanego i burzącego z obsługą operatorską – o 5,8%, przygotowania terenu pod budowę – o 5,0%, a wykonywania robót budowlanych wykończeniowych – o 4,4%.

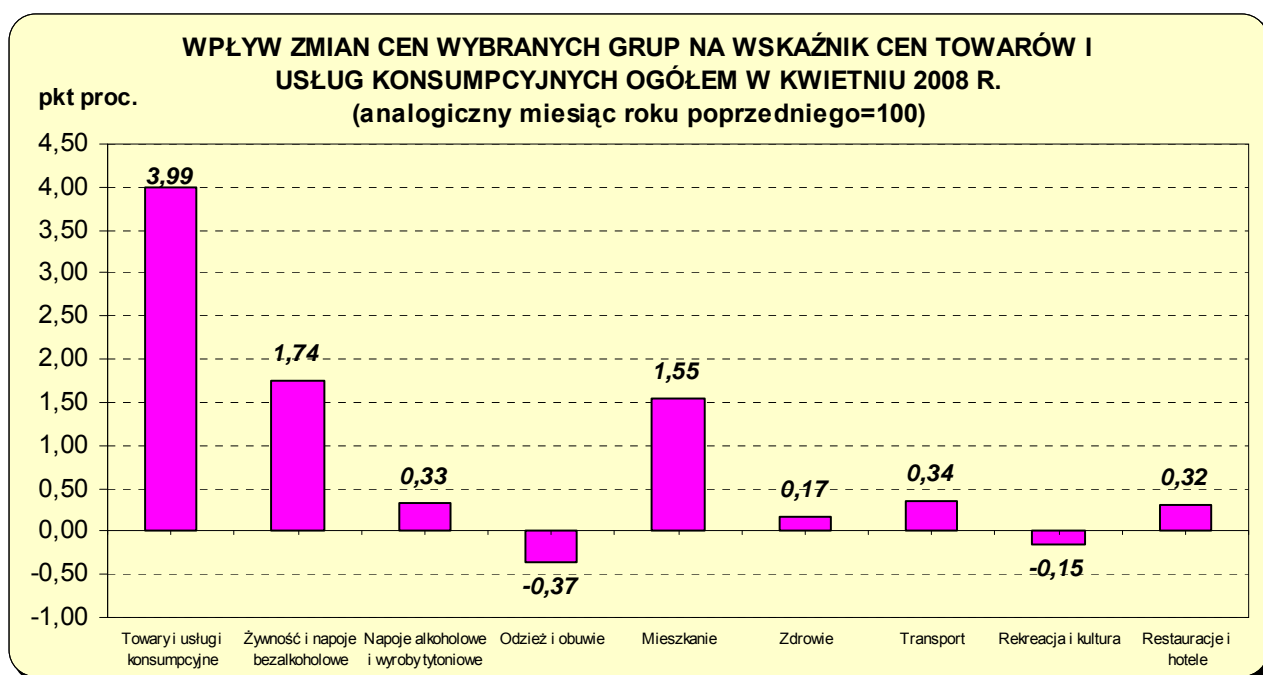
W stosunku do grudnia ub. roku ceny w przemyśle wzrosły o 2,2% (w tym najbardziej w górnictwie – o 13,4%), a w budownictwie – o 1,5%.

Dynamika cen w przemyśle i budownictwie kształtowała się następująco:

Okresy	Ceny produkcji sprzedanej przemysłu				Ceny produkcji budowlano-montażowej
	ogółem	górnictwo	przetwórstwo przemysłowe	wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, wodę	
2007	Grudzień roku poprzedniego=100				
IV	101,9	106,3	101,4	103,3	103,4
2008					
IV	102,2	113,4	101,1	105,4	101,5
2007	Miesiąc poprzedni=100				
I	100,6	99,9	100,3	103,1	100,5
II	100,3	99,9	100,3	100,0	100,8
III	100,5	101,7	100,4	100,1	101,0
IV	100,5	104,6	100,3	100,1	101,1
V	100,4	99,6	100,4	100,1	101,1
VI	100,5	100,3	100,6	100,1	100,9
VII	100,3	101,8	100,3	100,1	100,6
VIII	100,3	99,3	100,4	100,1	100,6
IX	100,0	99,6	100,0	100,0	100,5
X	99,7	101,2	99,5	100,0	100,5
XI	99,9	96,3	100,1	100,0	100,2
XII	99,3	98,4	99,2	100,0	100,2
2008					
I	101,2	109,6	100,6	102,3	100,3
II	100,6	101,8	100,3	102,2	100,5
III	100,2	101,4	100,2	100,1	100,4
IV	100,1	100,2	100,0	100,7	100,3
2007	Analogiczny okres roku poprzedniego=100				
I	103,1	110,2	102,3	105,1	104,8
II	103,5	108,4	102,9	105,2	105,6
III	103,3	108,1	102,6	105,2	106,5
IV	102,2	105,5	101,7	103,5	107,3
V	102,1	100,8	101,9	103,6	108,1
VI	101,7	102,3	101,4	103,6	108,7
VII	101,4	100,6	101,1	103,6	108,9
VIII	101,8	100,6	101,6	103,7	109,0
IX	101,8	99,4	101,7	103,7	108,8
X	102,0	101,1	101,7	103,7	108,6
XI	102,5	100,7	102,4	103,8	108,6
XII	102,3	102,4	101,9	103,7	108,4
2008					
I	102,9	112,3	102,2	102,9	108,1
II	103,2	114,5	102,1	105,2	107,7
III	102,9	114,1	101,9	105,1	107,1
IV	102,5	109,3	101,6	105,8	106,2
I-IV	102,9	112,5	102,0	104,7	107,3
2007					
I-IV	103,0	108,0	102,4	104,8	106,0

W kwietniu br., podobnie jak w dwóch poprzednich miesiącach, miesięczny wzrost **cen towarów i usług konsumpcyjnych** wyniósł 0,4%. Największy wpływ na poziom wskaźnika cen konsumpcyjnych miał wzrost cen żywności i napojów bezalkoholowych, który podniósł wskaźnik cen ogółem o 0,19 pkt proc.

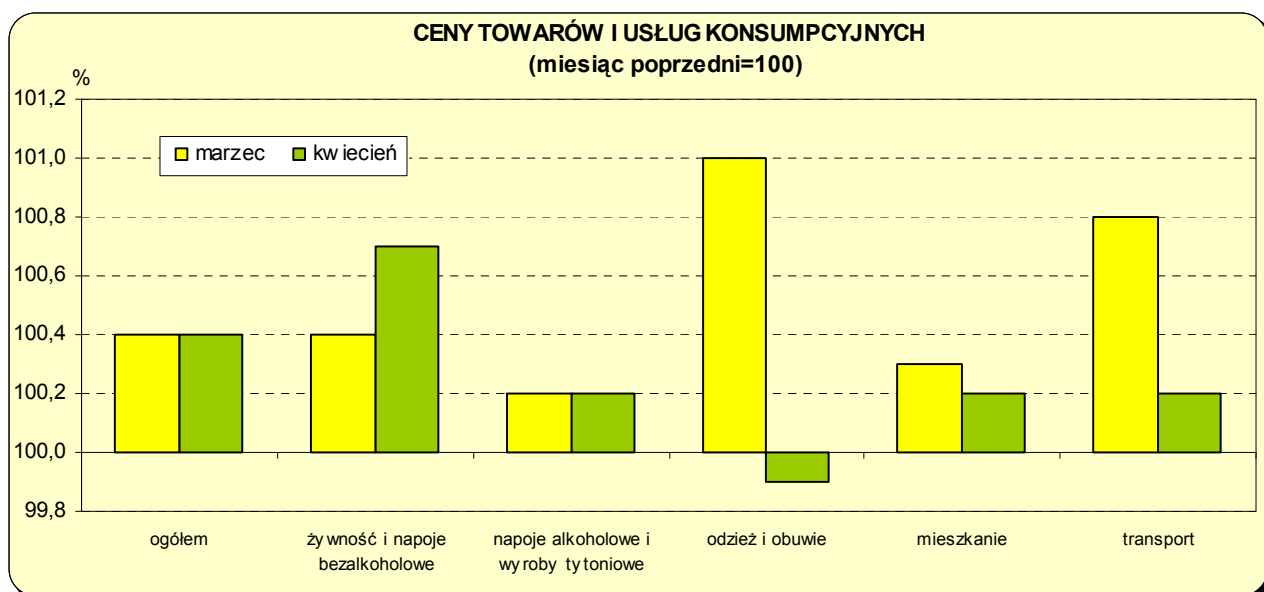
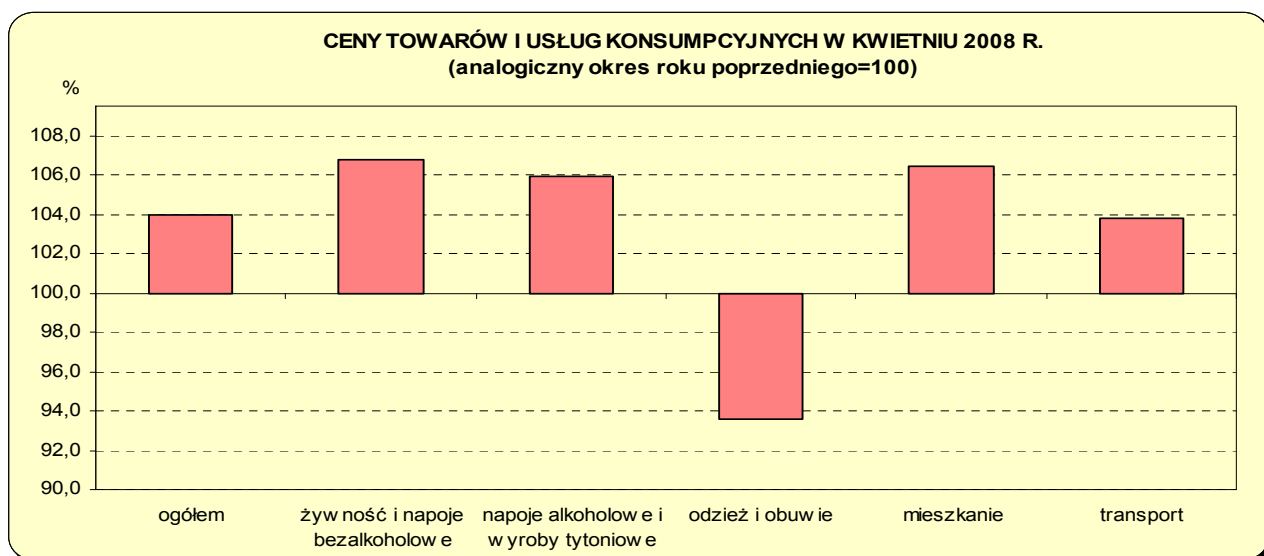
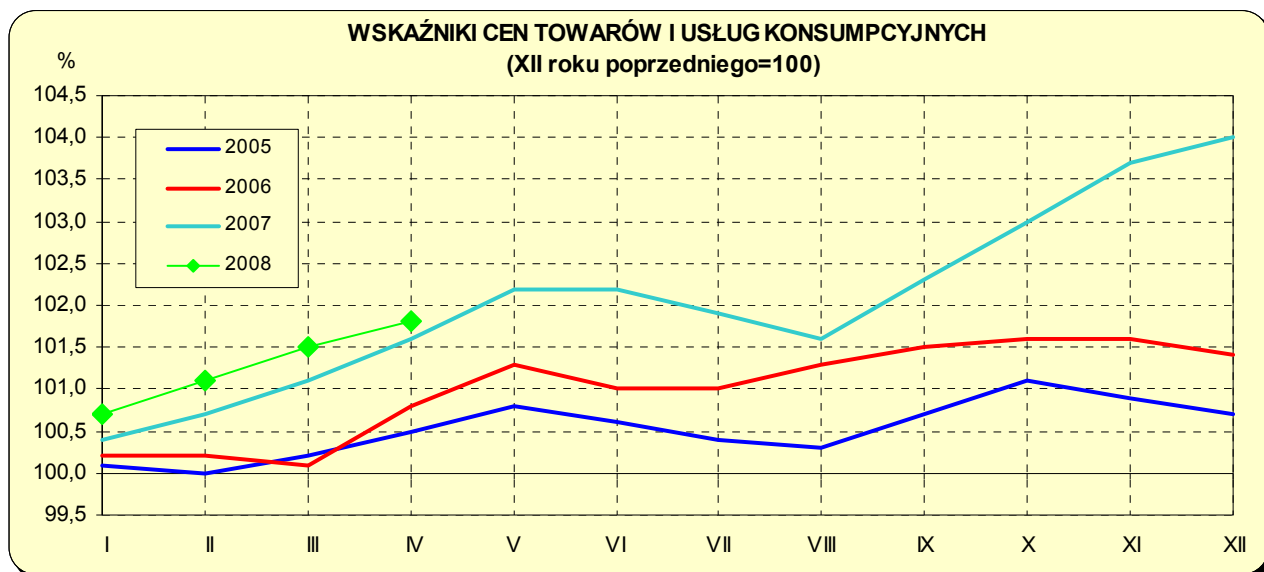
Wzrost cen konsumpcyjnych w skali roku w kwietniu wyniósł 4,0% (wobec 4,1% w marcu br.). Największy wpływ na poziom wskaźnika cen konsumpcyjnych miał wzrost cen żywności i napojów bezalkoholowych oraz towarów i usług w zakresie mieszkania, który spowodował zwiększenie wskaźnika cen ogółem odpowiednio o 1,74 pkt proc. i 1,55 pkt proc. Spadek cen odzieży i obuwia obniżył ten wskaźnik o 0,37 pkt proc.

W stosunku do grudnia poprzedniego roku ceny konsumpcyjne były w kwietniu br. wyższe o 1,8%, wobec wzrostu o 1,6% odpowiednio przed rokiem.

Dynamika cen towarów i usług konsumpcyjnych kształtowała się następująco:

Okresy	Ogółem	żywność i napoje bezalko- holowe	napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe	odzież i obuwie	mieszkanie	zdrowie	transport	łącznie	rekreacja i kultura	edukacja	restauracje i hotele
2007	Grudzień roku poprzedniego=100										
IV	101,6	103,6	100,2	95,2	101,6	101,4	104,7	99,9	100,2	100,3	101,1
2008											
IV	101,8	102,4	100,9	96,1	104,2	101,5	100,0	100,3	100,4	101,0	102,4
2007	Miesiąc poprzedni=100										
I	100,4	101,1	100,1	97,7	100,9	100,3	99,3	99,9	100,3	100,2	100,2
II	100,3	100,7	100,1	98,3	100,2	100,2	101,0	100,0	100,0	100,0	100,3
III	100,5	100,8	100,0	99,3	100,2	100,6	102,5	100,0	99,9	100,0	100,3
IV	100,5	100,9	100,1	99,9	100,3	100,2	101,9	100,0	99,9	100,0	100,3
V	100,5	101,2	100,3	100,0	100,3	100,2	100,8	100,0	100,0	100,0	100,4
VI	100,0	99,0	100,9	99,9	100,3	100,1	101,5	100,0	100,1	100,0	100,4
VII	99,7	98,4	101,4	98,8	100,2	100,2	100,3	100,0	100,5	100,3	100,4
VIII	99,6	99,4	101,1	98,8	100,2	100,1	99,8	98,1	97,9	100,0	100,2
IX	100,8	102,4	100,6	99,9	100,3	100,1	100,2	100,0	99,6	100,7	100,6
X	100,6	101,7	100,3	100,2	100,5	100,2	100,0	100,0	99,6	101,1	100,5
XI	100,7	101,5	100,2	100,2	100,3	100,1	101,3	100,0	99,9	100,1	100,6
XII	100,3	100,3	100,3	99,8	100,2	100,6	100,2	100,3	100,5	100,0	100,3
2008											
I	100,7	101,1	100,3	96,8	101,8	100,4	99,1	100,5	100,9	100,6	100,6
II	100,4	100,2	100,2	98,4	101,7	100,4	99,8	99,8	99,7	100,2	100,6
III	100,4	100,4	100,2	101,0	100,3	100,4	100,8	100,0	99,9	100,1	100,6
IV	100,4	100,7	100,2	99,9	100,2	100,3	100,2	100,0	100,0	100,1	100,6
2007	Analogiczny okres roku poprzedniego=100										
I	101,6	102,8	101,6	92,2	103,4	101,2	98,1	102,1	102,1	101,1	102,5
II	101,9	103,2	101,7	92,5	103,4	101,3	99,4	102,1	102,2	101,1	102,7
III	102,5	104,3	101,8	92,5	103,6	101,8	102,0	102,1	102,2	101,1	102,8
IV	102,3	104,6	101,9	92,5	102,9	101,9	101,3	102,0	102,4	101,1	103,0
V	102,3	104,3	101,9	92,6	103,2	102,0	100,6	102,0	102,8	101,1	103,3
VI	102,6	104,4	102,5	92,6	103,5	102,0	102,2	102,0	102,9	101,1	103,4
VII	102,3	104,4	103,6	92,2	103,6	102,4	101,4	99,6	99,6	101,4	103,6
VIII	101,5	102,8	104,4	92,5	103,5	102,4	99,9	97,6	97,3	101,4	103,6
IX	102,3	105,1	104,8	92,7	103,5	102,4	101,3	97,5	97,4	101,7	103,8
X	103,0	106,6	105,0	92,8	103,6	102,5	103,9	97,6	97,4	102,5	104,0
XI	103,6	107,6	105,1	92,9	103,7	102,5	106,5	97,9	97,8	102,5	104,4
XII	104,0	107,9	105,4	92,9	103,9	103,1	108,9	98,1	98,2	102,6	104,5
2008											
I	104,0	107,8	105,4	91,9	104,7	103,2	108,3	98,4	98,2	103,0	104,9
II	104,2	107,3	105,6	92,0	106,4	103,4	107,0	98,3	97,9	103,1	105,2
III	104,1	107,0	105,7	93,6	106,5	103,1	105,5	98,3	97,8	103,2	105,5
IV	104,0	106,8	105,9	93,6	106,4	103,2	103,8	98,3	98,0	103,2	105,8
I-IV	104,1	107,2	105,6	92,8	106,0	103,2	106,1	98,3	98,0	103,1	105,3
2007											
I-IV	102,1	103,7	101,7	92,4	103,3	101,6	100,2	102,1	102,2	101,1	102,7

Ceny **żywności i napojów bezalkoholowych** w kwietniu br. podniesiono o 0,7% w ujęciu miesięcznym (wobec wzrostu o 0,4% przed miesiącem). Najbardziej wzrosły ceny warzyw i owoców (po 3,7%), ryżu (o 2,7%) oraz tłuszczów roślinnych (o 1,7%). Podniesiono również ceny pieczywa i mąki (po 0,7%), mięsa wołowego (o 0,5%), ryb (o 0,4%), mięsa wieprzowego (o 0,3%) oraz wędlin (o 0,2%). Ceny artykułów w grupie „mleko, sery i jaja” pozostały na poziomie zbliżonym do notowanego przed miesiącem. Obniżono natomiast ceny tłuszczów zwierzęcych (o 1,1%), drobiu (o 1,3%) oraz cukru (o 3,2%). Ceny napojów bezalkoholowych wzrosły o 0,3%.

Od początku roku dynamika cen żywności i napojów bezalkoholowych, liczona w skali roku, podobnie jak przed rokiem, była wyższa niż cen konsumpcyjnych ogółem. Wzrost cen żywności i napojów bezalkoholowych w kwietniu br. wyniósł 6,8% w ujęciu rocznym. Największy wpływ na ten wzrost miały podwyżki cen pieczywa i produktów zbożowych (o 12,6%), artykułów w grupie „mleko, sery i jaja” (o 14,4%), owoców (o 28,6%) oraz mięsa (o 4,5%). Znacznie podniesiono ceny olejów i pozostałych tłuszczów (o 14,2%). Ryby podrożały o 2,8%. Obniżono m.in. ceny warzyw (o 12,4%) oraz cukru (o 11,1%). Ceny napojów bezalkoholowych wzrosły o 5,7%.

W kwietniu br. nieznacznie podrożały **napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe** (o 0,2% w stosunku do marca br.). W skali roku wzrost cen wyrobów tytoniowych wyniósł 13,2%, a napojów alkoholowych – 2,0%.

W stosunku do poprzedniego miesiąca nastąpił spadek cen **odzieży i obuwia** (o 0,1%). W ujęciu rocznym ceny obuwia obniżyły się o 10,2%, odzieży – o 4,8%.

W kwietniu br. ceny towarów i usług w zakresie **mieszkania** były o 0,2% wyższe niż w marcu, przy czym za najem mieszkania płacono o 0,3% więcej niż przed miesiącem. Opłaty za usługi kanalizacyjne podniesiono o 0,9%, za zaopatrywanie w wodę – o 0,6% oraz za wywóz nieczystości (śmieci) – o 0,4%. Wzrosły ceny gazu (o 2,1%), energii cieplnej (o 0,4%) oraz opału (o 0,3%). Ceny towarów i usług w zakresie wyposażenia mieszkania i prowadzenia gospodarstwa domowego wzrosły o 0,2%.

Ceny towarów i usług związanych z mieszkaniem były wyższe niż przed rokiem o 6,4%, przy czym opłaty za najem mieszkania wzrosły o 6,1%. Znacznie podrożały opłaty za wywóz nieczystości (śmieci) o 38,0%, za usługi kanalizacyjne – o 8,8% oraz za zaopatrywanie w wodę – o 5,7%. Ceny opału podniesiono o 11,0%, gazu ciekłego – o 10,0%, energii elektrycznej – o 9,4%, gazu ziemnego – o 3,0% oraz energii cieplnej – o 2,9%. Wzrost cen towarów i usług związanych z wyposażeniem mieszkania i prowadzeniem gospodarstwa domowego wyniósł 2,0%, w tym ceny usług związanych z prowadzeniem gospodarstwa domowego podniesiono o 6,0%, a ceny sprzętu gospodarstwa domowego obniżono o 1,2%.

Opłaty związane ze **zdrowiem** były w kwietniu br. wyższe niż przed miesiącem o 0,3%. W skali roku wzrost cen wyniósł 3,2%. Podniesiono ceny m.in. usług ambulatoryjnych i medycyny niekonwencjonalnej (o 5,2%) oraz artykułów farmaceutycznych (o 2,6%).

W kwietniu br. nastąpił dalszy wzrost cen w zakresie **transportu** (o 0,2% w ujęciu miesięcznym). Opłaty za usługi transportowe podniesiono o 1,8%. Ceny paliw do prywatnych środków transportu były niższe o 0,1%. W porównaniu z kwietniem ub. roku ceny związane z transportem były wyższe o 3,8%. Ceny paliw podniesiono o 6,0%, w tym gazu ciekłego o 18,1%, a benzyny silnikowej – o 2,4%. Opłaty za usługi transportowe wzrosły o 4,5% (w tym za pasażerski transport drogowy – o 3,6%, a kolejowy – o 2,3%). Obniżyły się natomiast ceny środków transportu (o 1,1%).

Opłaty dotyczące **łącności** pozostały na poziomie zbliżonym do notowanego przed miesiącem, natomiast w stosunku do kwietnia ub. roku nastąpił ich spadek o 1,7%.

W kwietniu br. ceny związane z **rekreacją i kulturą** pozostały na poziomie zbliżonym do notowanego przed miesiącem. Wzrosły opłaty za turystykę zorganizowaną (o 1,5%) oraz ceny biletów do kina, teatrów i na koncerty (o 0,4%). Obniżki cen dotyczyły głównie sprzętu audiowizualnego, fotograficznego i informatycznego (o 1,8%). W stosunku do kwietnia ub. roku ceny w zakresie rekreacji i kultury obniżono o 2,0%.

W kwietniu br. opłaty związane z **edukacją** wzrosły o 0,1% w skali miesiąca oraz o 3,2% w skali roku.

Opłaty w zakresie **restauracji i hoteli** podniesiono w kwietniu o 0,6% w porównaniu z marcem br. Były one o 5,8% wyższe niż przed rokiem.

Pośród **innych towarów i usług** w kwietniu br. w ujęciu miesięcznym wzrosły m.in. ceny ubezpieczeń (o 2,1%) oraz usług w salonach fryzjerskich, kosmetycznych i zakładach pielęgnacyjnych (o 0,6%). W skali roku ceny usług w salonach fryzjerskich, kosmetycznych i zakładach pielęgnacyjnych podniesiono o 5,3%, a ubezpieczeń – o 3,2%.

Wzrost cen towarów i usług konsumpcyjnych obliczony metodą średniej ruchomej w okresie maj 2007 r. – kwiecień 2008 r. w stosunku do poprzednich dwunastu miesięcy wyniósł 3,2% (wobec 3,0% w okresie kwiecień 2007 r. – marzec 2008 r.). Ceny konsumpcyjne według **zharmonizowanego wskaźnika cen konsumpcyjnych (HICP)**¹³ wzrosły w tym okresie o 3,3%.

¹³ Zharmonizowany wskaźnik cen konsumpcyjnych (HICP) obliczany jest według ujednoliconej metodologii Unii Europejskiej przez kraje członkowskie oraz kandydujące do UE. Podstawę do opracowania HICP dla Polski stanowi obserwacja cen reprezentantów towarów i usług konsumpcyjnych oraz system wag oparty na strukturze spożycia indywidualnego w sektorze gospodarstw domowych (w 2008 r. – struktura spożycia z 2006 r. w cenach grudnia 2007 r.). Grupowanie towarów i usług konsumpcyjnych oparto na Klasyfikacji Spożycia Indywidualnego według Celu opracowanej na potrzeby HICP (COICOP/HICP).

Wynagrodzenia i świadczenia społeczne

W kwietniu br. obserwowano dalszy wzrost siły nabywczej przeciętnych miesięcznych wynagrodzeń w ujęciu rocznym. W wyniku przeprowadzonej w marcu br. waloryzacji świadczeń emerytalno-rentowych, kwiecień był drugim z kolei miesiącem, w którym przeciętne realne renty i emerytury brutto kształtowały się powyżej poziomu sprzed roku.

W okresie styczeń–kwiecień br. **przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw** ukształtowało się na poziomie 3077,37 zł, tj. o 11,9% wyższym niż w analogicznym okresie ub. roku (wobec wzrostu o 8,0% przed rokiem). Największa dynamika płac nadal notowana była w budownictwie (wzrost o 17,5%). Wyższy niż przeciętnie wzrost płac obserwowano również w górnictwie (14,5%) oraz obsłudze nieruchomości i firm (13,2%). Spośród działów/grup o znaczącym udziale w zatrudnieniu najbardziej dynamiczny wzrost przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto miał miejsce w następujących działach/grupach: górnictwo węgla kamiennego i brunatnego; wydobywanie torfu (o 19,3%), wznoszenie budynków i budowli; inżynieria lądowa i wodna (o 17,2%), produkcja drewna i wyrobów z drewna oraz ze słomy i wikliny (o 14,6%), sprzedaż i naprawa pojazdów samochodowych; sprzedaż detaliczna paliw (o 14,4%).

Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw w kwietniu br. wyniosło 3137,74 zł i było o 12,6% wyższe niż przed rokiem (wobec wzrostu o 8,4% w analogicznym okresie ub. roku).

Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w poszczególnych sekcjach sektora przedsiębiorstw kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie	Ogółem					
	IV 2008			I–IV 2008		
	w zł	IV 2007=100	w zł	I–IV 2007=100	bez wypłat z zysku	w zł
Sektor przedsiębiorstw	3137,74	112,6	3077,37	111,9	111,9	3075,40
w tym:						
Przemysł	3131,69	112,6	3089,93	111,2	111,2	3087,39
górnictwo	4827,43	119,8	5039,65	114,5	114,5	5039,48
przetwórstwo przemysłowe ..	2927,16	113,1	2847,30	111,4	111,5	2844,79
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, wodę	3952,53	104,9	4120,27	109,3	109,3	4115,22
Budownictwo	3348,66	118,7	3156,26	117,5	117,5	3155,92
Handel i naprawy	3006,45	111,8	2922,23	111,7	111,7	2921,92
Hotele i restauracje	2245,64	107,6	2229,80	110,6	110,7	2227,72
Transport, gospodarka magazynowa i łączność	3339,79	110,5	3286,18	110,8	111,0	3281,25
Obsługa nieruchomości i firm	3225,34	113,2	3166,75	113,2	113,2	3165,86

W okresie styczeń–kwiecień br. **fundusz płac** w sektorze przedsiębiorstw był o 18,3% wyższy niż w analogicznym okresie ub. roku (wobec wzrostu o 12,6% przed rokiem).

Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w **sektorze publicznym** ukształtowało się w kwietniu br. na poziomie 3494,93 zł (o 12,1% większym niż przed rokiem), a w okresie styczeń–kwiecień br. – 3545,23 zł (tj. o 12,5% większym niż w analogicznym okresie ub. roku). W **sektorze prywatnym** przeciętna płaca brutto w kwietniu wyniosła 3063,91 zł (wzrost o 13,0% w skali roku). W okresie czterech miesięcy br. wyniosła ona 2980,39 zł (tj. o 12,1% więcej niż odpowiednio w ub. roku) i stanowiła 84,1% przeciętnej płacy w sektorze publicznym (wobec 84,4%).

W kwietniu br. **siła nabywcza przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw** była o 8,5% wyższa niż w analogicznym okresie ub. roku (wobec wzrostu odpowiednio o 6,1% przed rokiem). W okresie czterech miesięcy br. płaca realna brutto zwiększyła się w skali roku o 7,7% (w analogicznym okresie ub. roku notowano wzrost o 6,0%).

Liczba emerytów i rencistów oraz przeciętne miesięczne świadczenia brutto kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie	Liczba emerytów i rencistów		Przeciętne miesięczne świadczenie brutto			
	IV 2008				I–IV 2008	
	w tys.	IV 2007=100	w zł	IV 2007=100	w zł	I–IV 2007=100
Emerytury i renty z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych	7723,2	101,0	1426,51	110,1	1366,71	105,9
emerytury	4930,5	103,5	1531,36	109,7	1467,65	105,6
renty z tytułu niezdolności do pracy	1442,3	94,0	1140,51	109,9	1092,25	105,1
renty rodzinne	1350,5	99,9	1349,04	109,5	1294,69	105,6
Emerytury i renty rolników indywidualnych	1487,7	96,5	878,02	106,7	843,25	103,5

Przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych w kwietniu br. była o 10,1% większa niż przed rokiem i wyniosła 1426,51 zł. W okresie styczeń–kwiecień br. ukształtowała się ona na poziomie 1366,71 zł, tj. o 5,9% wyższym niż w analogicznym okresie ub. roku. Siła nabywcza przeciętnej emerytury i renty brutto w systemie pracowniczym w kwietniu br. w ujęciu rocznym była wyższa o 5,3% (wobec spadku o 0,7% odpowiednio przed rokiem). W okresie styczeń–kwiecień br. zwiększyła się o 1,1% w skali roku (wobec wzrostu o 2,5% przed rokiem).

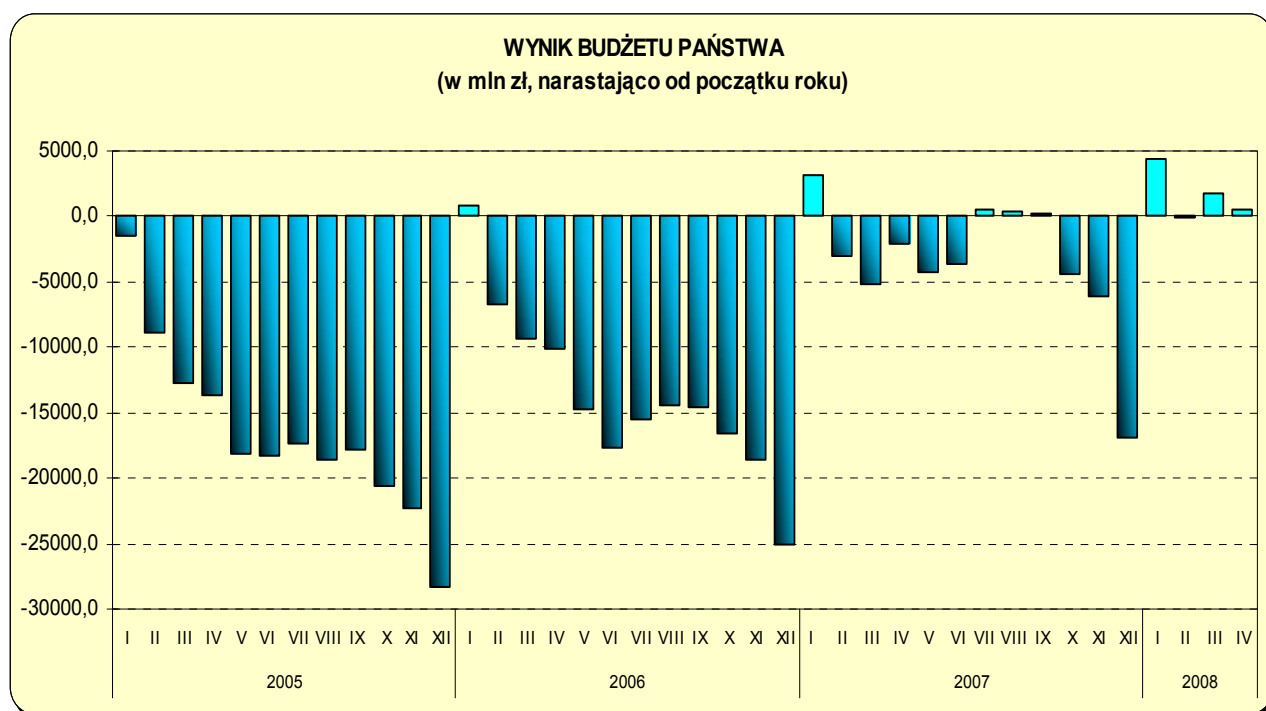
Przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto rolników indywidualnych w kwietniu br. wyniosła 878,02 zł i była o 6,7% wyższa niż przed rokiem. W okresie czterech miesięcy br. ukształtowała się ona na poziomie 843,25 zł, tj. o 3,5% wyższym niż w analogicznym okresie ub. roku. Siła nabywcza przeciętnej emerytury i renty brutto rolników indywidualnych w kwietniu br. wzrosła o 2,0% w skali roku (wobec spadku o 2,3% przed rokiem). W okresie styczeń–kwiecień br. była ona o 1,1% mniejsza niż przed rokiem (w analogicznym okresie ub. roku wystąpił wzrost o 1,1%).

Kwota brutto **zasilków dla bezrobotnych** (bez składki na ubezpieczenie społeczne) wyniosła w kwietniu br. 131,5 mln zł i była o 2,4% niższa niż przed miesiącem oraz o 17,9% niższa niż w kwietniu ub. roku. W okresie czterech miesięcy br. wypłacono bezrobotnym 524,9 mln zł, tj. o 18,6% mniej niż przed rokiem.

Z tytułu **zasilków i świadczeń przedemerytalnych** w kwietniu br. wypłacono 276,9 mln zł, tj. o 17,8% mniej niż przed rokiem i o 3,9% więcej niż w marcu br., a w okresie styczeń–kwiecień br. – 1089,9 mln zł, tj. o 21,8% mniej niż w analogicznym okresie ub. roku.

Budżet państwa

W okresie styczeń–kwiecień br. **dochody** budżetu państwa¹⁴ wyniosły 90576,3 mln zł, a **wydatki** – 89975,4 mln zł (odpowiednio 32,1%, 29,1% kwoty założonej w ustawie budżetowej na 2008 r.). W rezultacie odnotowano **nadwyżkę** budżetową w wysokości 600,9 mln zł.

¹⁴ Opracowano na podstawie informacji Ministerstwa Finansów: „Szacunkowe dane o wykonaniu budżetu państwa za okres styczeń–kwiecień 2008 r.”

Dochody i wydatki budżetu państwa kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie	Ustawa budżetowa na 2008 r.	I–IV 2008				I–IV 2007
		wykonanie	realizacja ustawy budżetowej	I–IV 2007=100	struktura	
		w mln zł			w %	
Ogółem dochody	281892,1	90576,3	32,1	111,6	100,0	100,0
dochody podatkowe i niepodatkowe	246610,0	83482,2	33,9	109,9	92,2	93,6
podatki pośrednie.....	164890,0	53408,6	32,4	109,2	59,0	60,2
w tym podatek akcyzowy	52200,0	16623,2	31,8	104,9	18,4	19,5
podatek dochodowy od osób prawnych	27150,0	11745,7	43,3	125,8	13,0	11,5
podatek dochodowy od osób fizycznych	36154,0	12763,9	35,3	110,6	14,1	14,2
dochody państwowych jednostek budżetowych ^{a)}	17085,6	5144,2	30,1	x	5,7	x
w tym wpływy z cła	1993,0	574,6	28,8	106,0	0,6	0,7
pozostałe dochody	1330,4	419,8	31,6	x	0,4	0,7
środki z Unii Europejskiej i z innych źródeł niepodlegające zwrotowi ^{a)}	35282,1	7094,1	20,1	x	7,8	x
Wspólna Polityka Rolna i Rybacka	15078,0	5074,0	33,7	x	5,6	x
fundusze strukturalne i inne	20204,1	2020,1	10,0	x	2,2	x
Ogółem wydatki	308982,7	89975,4	29,1	108,0	100,0	100,0
w tym:						
obsługa długu krajowego	21885,1	4919,4	22,5	99,1	5,5	6,0
obsługa zadłużenia zagranicznego	5924,5	3305,1	55,8	99,3	3,7	4,0
rozliczenia z budżetem ogólnym UE z tyt. środków własnych	12080,1	5145,9	42,6	x	5,7	x
dotacje dla:						
Funduszu Emerytalno-Rentowego	14998,9	4510,4	30,1	95,1	5,0	5,7
Funduszu Ubezpieczeń Społecznych	33230,0	7438,0	22,4	136,7	8,3	6,5
subwencje ogólne dla jednostek samorządu terytorialnego	40685,0	17328,7	42,6	110,8	19,3	18,8
Deficyt/nadwyżka budżetu państwa.....	-27090,6	600,9	x	x	x	x
Finansowanie deficytu						
źródła krajowe	20117,0	496,2	2,5	x	x	x
źródła zagraniczne	6973,6	-1097,1	x	x	x	x

^{a)} Od kwietnia 2007 r. z dochodów państwowych jednostek budżetowych została wyłączona pozycja „Środki z Unii Europejskiej i z innych źródeł niepodlegające zwrotowi”, w związku z powyższym dane są nieporównywalne z poprzednio publikowanymi.

W okresie styczeń–kwiecień br. realizacja ustawy budżetowej w zakresie dochodów była o 3,4 pkt niższa niż przed rokiem. Wpływy z podatków pośrednich zwiększyły się o 9,2%, w tym z podatku akcyzowego o 4,9%. Ich udział w łącznej kwocie dochodów wyniósł odpowiednio 59,0% i 18,4% (wobec 60,2% i 19,5% przed rokiem). Udział dochodów państwowych jednostek budżetowych w łącznej kwocie dochodów wyniósł 5,7%. Wpływy z podatku dochodowego od osób prawnych były wyższe o 25,8% niż przed rokiem (wzrost udziału z 11,5% do 13,0%), a z podatku dochodowego od osób fizycznych – o 10,6% (spadek udziału o 0,1 pkt proc. do 14,1%).

Dochody budżetu państwa z tytułu napływu środków z Unii Europejskiej i z innych źródeł niepodlegające zwrotowi stanowiły w okresie styczeń–kwiecień br. 7,8% dochodów ogółem. Najwięcej środków napłynęło w ramach Wspólnej Polityki Rolnej i Rybackiej – co stanowiło 5,6% dochodów ogółem.

Realizacja ustawy budżetowej w zakresie wydatków w okresie styczeń–kwiecień br. była o 3,1 pkt niższa niż przed rokiem. Wyплаты subwencji ogólnej dla jednostek samorządu terytorialnego wyniosły 17328,7 mln zł (w tym środki przekazane na zadania oświatowe za maj br. – 2363,5 mln zł) i stanowiły 42,6% kwoty tej subwencji założonej w ustawie. Udział subwencji w wydatkach ogółem wyniósł 19,3% wobec 18,8% przed rokiem. Wydatki na obsługę długu krajowego i zagranicznego stanowiły 9,2% wydatków ogółem (przed rokiem 10,0%). Niższe niż przed rokiem były wydatki z tytułu dotacji dla Funduszu Emerytalno-Rentowego – o 4,9%, natomiast wyższe dla Funduszu Ubezpieczeń Społecznych – (o 36,7%).

W okresie styczeń–marzec 2008 r. **wydatki bieżące jednostek budżetowych** były o 8,9% wyższe niż przed rokiem, a ich udział w ogólnej kwocie wydatków wyniósł 17,4% (wobec 16,6% w analogicznym okresie 2007 r.).

Wydatki bieżące jednostek budżetowych kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie	I–III 2008			I–III 2007	
	wykonanie w mln zł	realizacja ustawy budżetowej	I–III 2007=100	struktura	
				w %	
Ogółem wydatki bieżące jednostek budżetowych	10961,2	21,2	108,9	100,0	100,0
w tym:					
transport i łączność.....	380,0	13,5	117,0	3,5	3,2
nauka	202,2	17,0	82,7	1,8	2,4
oświata i wychowanie	246,0	23,6	115,3	2,2	2,1
szkolnictwo wyższe	3,8	12,9	108,6	0,0	0,0
kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	34,0	18,5	100,3	0,3	0,3
ochrona zdrowia	479,1	18,9	119,4	4,4	4,0
pomoc społeczna i pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej	17,0	23,9	118,9	0,2	0,1
administracja publiczna.....	1991,0	24,8	96,3	18,2	20,5
urzędy naczelnych organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa oraz sądownictwa	402,5	24,6	110,5	3,7	3,6
wymiar sprawiedliwości	1987,2	24,5	114,6	18,1	17,2
bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	2283,4	23,7	112,9	20,8	20,1
obrona narodowa	2005,0	18,4	110,8	18,3	18,0

Według danych Ministerstwa Finansów stan zobowiązań państwowych jednostek budżetowych¹⁵ na dzień 31.03.2008 r. wyniósł łącznie 3376,2 mln zł (tj. o 26,7% więcej niż przed rokiem), w tym zobowiązań wymagalnych – 117,5 mln zł, tj. o 91,4% więcej niż na dzień 31.03.2007 r. Z ogólnej kwoty zobowiązań wymagalnych (bez odsetek) zobowiązania obciążające wydatki bieżące wyniosły 72,1 mln zł, natomiast obciążające wydatki inwestycyjne – 14,6 mln zł. Najwyższy stan zobowiązań wymagalnych na dzień 31 marca 2008 r. odnotowano w dziale „transport i łączność” (113,9 mln zł) i w dziale „gospodarka mieszkaniowa” (1,2 mln zł). W analogicznym okresie ub. roku w dziale „transport i łączność” zobowiązania wymagalne wyniosły 56,9 mln zł, a w dziale „gospodarka mieszkaniowa” nie było zobowiązań wymagalnych. W działach „ochrona zdrowia” oraz „oświata i wychowanie” zobowiązania wymagalne wyniosły odpowiednio 0,6 mln zł i 1,1 mln zł, przy czym w dziale „ochrona zdrowia” zmniejszyły się (o 49,2%), a w dziale „oświata i wychowanie” wzrosły (o 3,8%) w stosunku do stanu z 31 marca 2007 r.

Pieniądz

Stan zasobów pieniądza w końcu kwietnia br. wyniósł 593913,6 mln zł i był o 12090,4 mln zł (o 2,1%) wyższy niż w marcu br. oraz o 76913,1 mln zł (o 14,9%) większy niż przed rokiem.

Wpływ poszczególnych czynników kreacji pieniądza na zmianę zasobów pieniądza ogółem kształtował się następująco:

Wyszczególnienie	2008		
	II	III	IV
	w mln zł		
Miesięczny przyrost zasobów pieniądza ogółem	9313,2	3867,0	12090,4
aktywa zagraniczne netto	-4041,1	-11863,7	3839,3
zadłużenie netto instytucji rządowych szczebla centralnego	7795,9	1375,0	20,5
należności	5818,3	12645,8	7534,6
saldo pozostałych pozycji (netto)	-260,0	1709,9	696,0

Głównym czynnikiem kreacji pieniądza w kwietniu br. były **należności**. Wyniosły one 516780,2 mln zł i zwiększyły się w porównaniu z poprzednim miesiącem o 7534,6 mln zł (o 1,5%), w tym należności od gospodarstw domowych wzrosły o 5379,1 mln zł (o 1,9%), od przedsiębiorstw – o 4031,3 mln zł (o 2,1%), od instytucji niekomercyjnych działających na rzecz gospodarstw domowych – o 39,7 mln zł (o 2,3%). Obniżyły się natomiast należności od niemonetarnych instytucji finansowych o 1699,7 mln zł (o 8,5%) i od instytucji samorządowych – o 215,7 mln zł (o 1,2%). Według stanu na koniec kwietnia nie zanotowano należności od funduszy ubezpieczeń społecznych.

¹⁵ Bez zobowiązań dotyczących długu publicznego.

Należności w stosunku do analogicznego okresu ub. roku były wyższe o 114175,4 mln zł (o 28,4%), w tym należności od gospodarstw domowych wzrosły o 75865,2 mln zł (o 36,2%), od przedsiębiorstw – o 38616,5 mln zł (o 24,9%), od niemonetarnych instytucji finansowych – o 1909,2 mln zł (o 11,7%), od instytucji samorządowych – o 1003,2 mln zł (o 6,0%), a od instytucji niekomercyjnych działających na rzecz gospodarstw domowych – o 757,9 mln zł (o 75,9%). W końcu kwietnia nie zanotowano należności od funduszy ubezpieczeń społecznych (wobec 3976,7 mln zł przed rokiem).

Drugim, pod względem siły oddziaływania, czynnikiem generującym pieniądź były **aktywa zagraniczne netto**. Wyniosły one w końcu kwietnia br. 110831,4 mln zł i wzrosły w porównaniu z poprzednim miesiącem o 3839,3 mln zł (o 3,6%), natomiast w porównaniu ze stanem sprzed roku były niższe o 51938,9 mln zł (o 31,9%).

Kolejnym czynnikiem generującym pieniądź było **zadłużenie netto instytucji rządowych szczebla centralnego** wynoszące w kwietniu br. 68152,3 mln zł (tj. o 20,5 mln zł wyższe niż przed miesiącem oraz o 5008,4 mln zł większe w ujęciu rocznym).

Na zmniejszenie stanu pieniądza wpłynęło **saldo pozostałych pozycji netto**. Wyniosło ono minus 101850,2 mln zł, tj. miało mniejszą wartość ujemną o 696,0 mln zł, w stosunku do stanu z marca br. oraz o 9668,4 mln zł w skali roku.

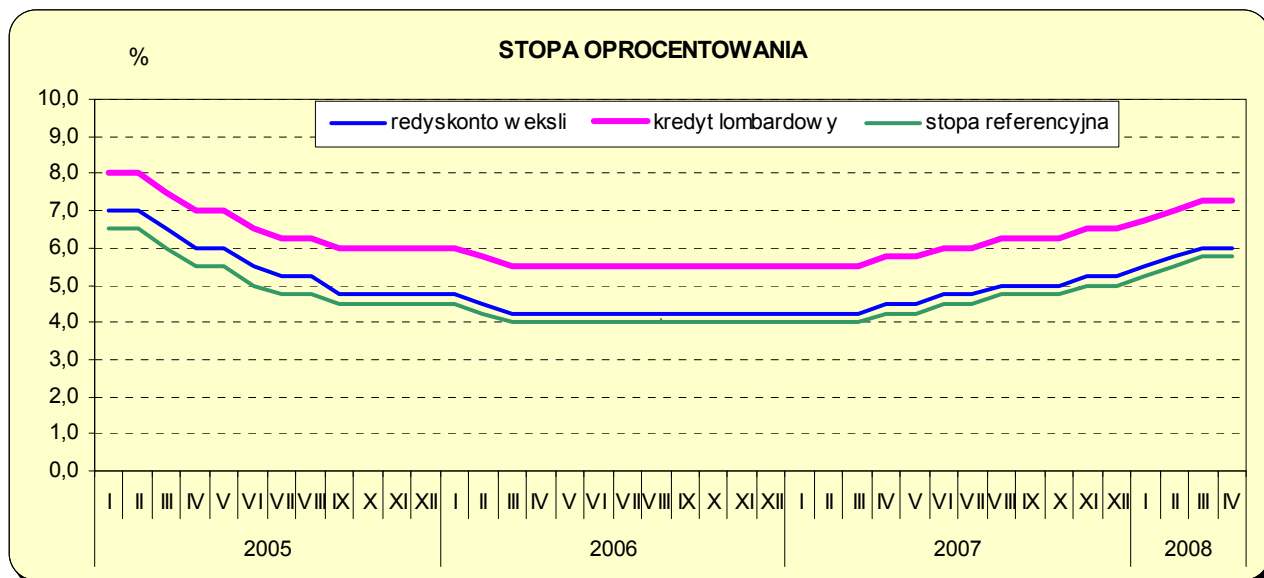
Na wzrost zasobów pieniądza w kwietniu, w porównaniu z marcem br. wpłynęło głównie zwiększenie **depozytów i innych zobowiązań** o 9511,1 mln zł (o 1,9%), w tym depozyty i inne zobowiązania niemonetarnych instytucji finansowych wzrosły o 3687,2 mln zł (o 14,8%), instytucji samorządowych – o 1498,0 mln zł (o 6,0%), przedsiębiorstw – o 3452,5 mln zł (o 2,6%), instytucji niekomercyjnych działających na rzecz gospodarstw domowych – o 617,2 zł (o 4,9%), gospodarstw domowych – o 819,9 mln zł (o 0,3%). Depozyty i inne zobowiązania funduszy ubezpieczeń społecznych obniżyły się o 563,7 mln zł (o 5,1%).

W stosunku do kwietnia ub. roku depozyty i inne zobowiązania wzrosły o 71787,6 mln zł (o 16,7%), w tym depozyty i inne zobowiązania przedsiębiorstw zwiększyły się o 9970,5 mln zł (o 7,8%), gospodarstw domowych – o 45668,3 mln zł (19,0%), niemonetarnych instytucji finansowych – o 3500,6 mln zł (o 14,0%), instytucji samorządowych – o 5049,0 mln zł (o 23,5%), instytucji niekomercyjnych działających na rzecz gospodarstw domowych – o 1582,0 mln zł (o 13,7%), a funduszy ubezpieczeń społecznych – o 6017,1 mln zł (o 134,9%).

Zasoby pieniądza gotówkowego w obiegu (poza kasami banków) w końcu kwietnia br. wyniosły 79951,2 mln zł i zwiększyły się w stosunku do marca br. o 2180,1 mln zł (o 2,8%), a w stosunku do kwietnia ub. roku o 7996,8 mln zł (o 11,1%).

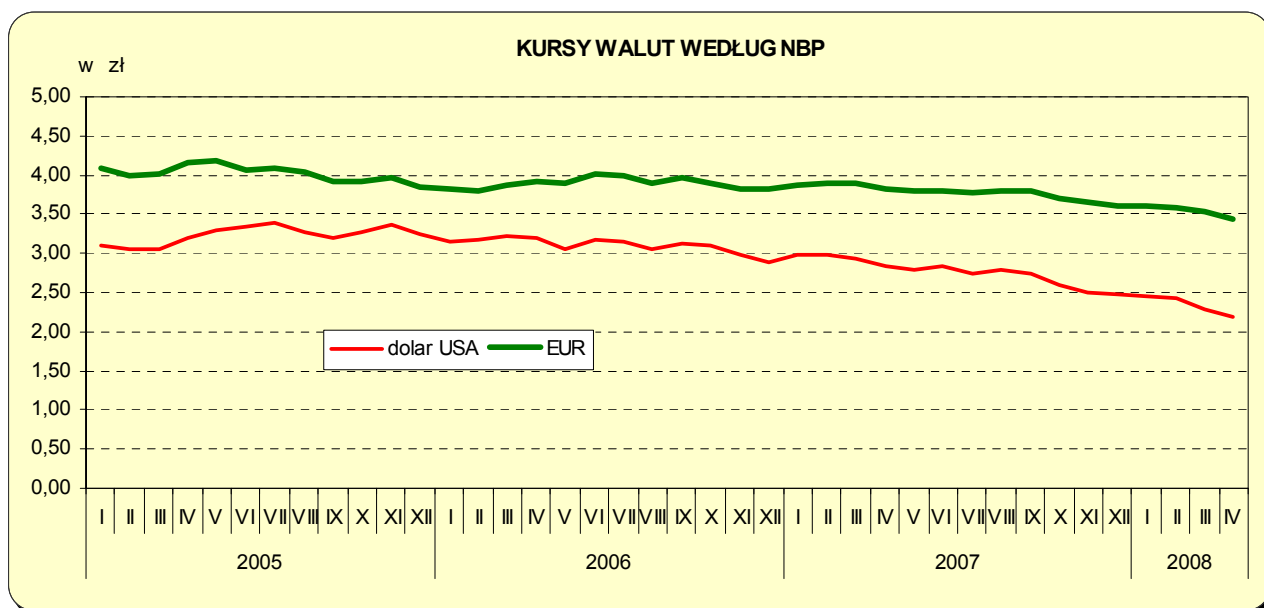
Pozostałe składniki M3 wyniosły w końcu kwietnia br. 12045,9 mln zł i zwiększyły się o 399,1 mln zł (o 3,4%) w porównaniu z poprzednim miesiącem oraz były o 2871,3 mln zł (o 23,8%) niższe niż przed rokiem.

Obowiązujące od 31 marca br. podstawowe stopy procentowe stosowane przez NBP, tj. stopa redyskontowa weksli i stopa kredytu lombardowego oraz stopa referencyjna nie uległy zmianie i wyniosły w kwietniu br. 6,00 i 7,25 oraz 5,75 w skali rocznej.

Średni miesięczny **kurs euro** wyniósł w kwietniu br. 344,44 zł/100 EUR i obniżył się o 2,6% w stosunku do poprzedniego miesiąca, a w porównaniu z kwietniem ub. roku o 9,8%.

Średni miesięczny **kurs dolara amerykańskiego** wyniósł w kwietniu br. 218,52 zł/100 USD i był o 4,2% niższy niż w poprzednim miesiącu oraz o 22,7% niższy niż przed rokiem.

Wybrane wskaźniki sytuacji gospodarczej kraju

Wyszczególnienie	Kwiecień 2008		Styczeń-kwiecień 2008
	zmiany w % w stosunku do		
	kwietnia 2007	marca 2008	okresu styczeń-kwiecień 2007
Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw	+5,6	+0,1	+5,8
Bezrobotni zarejestrowani (stan w końcu okresu)	-23,6	-5,7	x
Wynagrodzenie miesięczne brutto w sektorze przedsiębiorstw.	+12,6	-0,2	+11,9
w tym w przemyśle.....	+12,6	-0,8	+11,2
Produkcja sprzedana przemysłu (ceny stałe)	+14,9	+4,0	+9,8
górnictwo.....	+8,8	+14,6	+2,8
przetwórstwo przemysłowe	+15,7	+5,3	+10,0
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, wodę	+6,9	-13,8	+10,1
Produkcja budowlano-montażowa (ceny stałe)	+23,0	+17,0	+17,0
Mieszkania oddane do użytkowania	+36,7	+11,2	+31,8

Wyszczególnienie	Luty	Marzec	Kwiecień
	zmiany w % w porównaniu z poprzednim miesiącem		
Ceny produkcji sprzedanej przemysłu.....	+0,6	+0,2	+0,1
Ceny towarów i usług konsumpcyjnych.....	+0,4	+0,4	+0,4
w tym:			
żywność i napoje bezalkoholowe.....	+0,2	+0,4	+0,7
napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe.....	+0,2	+0,2	+0,2
odzież i obuwie	-1,6	+1,0	-0,1
mieszkanie.....	+1,7	+0,3	+0,2
użytkowanie mieszkania i nośniki energii	+2,1	+0,3	+0,2
w tym nośniki energii	+3,3	+0,1	0,0
wyposażenie mieszkania i prowadzenie gospodarstwa domowego	+0,2	+0,2	+0,2
transport	-0,2	+0,8	+0,2
w tym paliwa do prywatnych środków transportu	-1,2	+1,3	-0,1

Wybrane wskaźniki sytuacji gospodarczej kraju

Wyszczególnienie a – 2007, b – 2008		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Bezrobotni zarejestrowani (w tys.)	a	2365,8	2331,1	2232,5	2103,1	1985,1	1895,1	1856,1	1821,9	1777,8	1720,9	1719,4	1746,6
	b	1813,4	1778,5	1702,2	1605,7								
Stopa bezrobocia ¹⁾ (w %)	a	15,1	14,8	14,3	13,6	12,9	12,3	12,1	11,9	11,6	11,3	11,2	11,4
	b	11,7	11,5	11,1	10,5								
Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw w tys. osób	a	5048	5070	5089	5105	5116	5144	5160	5182	5192	5220	5233	5241
	b	5348	5371	5384	5389								
Produkcja sprzedana przemysłu ²⁾ :													
poprzedni miesiąc=100	a	100,2	97,9	114,7	91,4	103,0	100,2	98,1	100,9	105,7	109,7	95,2	91,5
	b	104,3	101,7	100,7	104,0								
analogiczny miesiąc poprzedniego roku=100	a	115,4	113,0	111,3	112,6	108,1	105,6	110,4	108,9	105,4	110,8	108,5	106,4
	b	110,7	115,0	101,0	114,9								
Produkcja budowlano-montażowa ²⁾ :													
poprzedni miesiąc=100	a	37,9	110,5	119,0	110,6	113,2	111,2	101,4	108,5	104,1	115,4	83,7	147,5
	b	35,7	125,0	114,7	117,0								
analogiczny miesiąc poprzedniego roku=100	a	160,5	156,7	139,1	136,9	116,3	103,7	118,5	114,4	100,2	104,3	111,0	113,0
	b	106,6	120,7	116,3	123,0								
Mieszkania oddane do użytkowania (od początku roku)	a	10186	18903	26979	35738	44146	52828	64355	75914	86952	102935	116483	133698
	b	12685	24341	35114	47090								
Wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych:													
poprzedni miesiąc=100	a	100,4	100,3	100,5	100,5	100,5	100,0	99,7	99,6	100,8	100,6	100,7	100,3
	b	100,7	100,4	100,4	100,4								
analogiczny miesiąc poprzedniego roku=100	a	101,6	101,9	102,5	102,3	102,3	102,6	102,3	101,5	102,3	103,0	103,6	104,0
	b	104,0	104,2	104,1	104,0								
grudzień poprzedniego roku=100	a	100,4	100,7	101,1	101,6	102,2	102,2	101,9	101,6	102,3	103,0	103,7	104,0
	b	100,7	101,1	101,5	101,8								
Wskaźniki cen produkcji sprzedanej przemysłu:													
poprzedni miesiąc=100	a	100,6	100,3	100,5	100,5	100,4	100,5	100,3	100,3	100,0	99,7	99,9	99,3
	b	101,2	100,6	100,2	100,1								
analogiczny miesiąc poprzedniego roku=100	a	103,1	103,5	103,3	102,2	102,1	101,7	101,4	101,8	101,8	102,0	102,5	102,3
	b	102,9	103,2	102,9	102,5								

¹⁾ Udział zarejestrowanych bezrobotnych w cywilnej ludności aktywnej zawodowo. ²⁾ Wskaźniki dynamiki obliczono przy wykorzystaniu cen stałych 2000 r.

(dok.)

Wyszczególnienie a – 2007, b – 2008	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Przeciętne miesięczne wynagrodzenie nominalne brutto w sektorze przedsiębiorstw ¹⁾ (w zł)	a 2663,55	2687,48	2852,71	2786,29	2776,92	2869,69	2893,71	2885,97	2858,83	2951,67	3092,01	3246,00
..... b	2969,65	3032,70	3144,41	3137,74								
poprzedni miesiąc=100	a 88,0	100,9	106,1	97,7	99,7	103,3	100,8	99,7	99,1	103,2	104,8	105,0
..... b	91,5	102,1	103,7	99,8								
analogiczny miesiąc poprzedniego roku=100	a 107,8	106,4	109,1	108,4	108,9	109,3	109,3	110,5	109,5	111,0	112,0	107,2
..... b	111,5	112,8	110,2	112,6								
Przeciętne miesięczne wynagrodzenie realne brutto w sektorze przedsiębiorstw												
przeciętna miesięczna 2000=100	a 111,6	112,4	118,7	115,4	114,5	118,2	119,4	119,5	117,5	120,6	125,7	131,7
..... b	119,8	121,8	125,8	125,2								
Wskaźnik rentowności obrotu brutto ²⁾ - od początku roku (w %)	a .	.	6,1	.	.	6,5	.	.	6,4	.	.	6,1
..... b	.	.	5,8	.	.							
Wskaźnik rentowności obrotu netto ³⁾ - od początku roku (w %)	a .	.	4,9	.	.	5,3	.	.	5,2	.	.	5,0
..... b	.	.	4,6	.	.							
Wynik budżetu państwa - od początku roku (w mln zł)	a 3144,1	-2992,3	-5177,0	-2090,9	-4297,2	-3646,6	541,3	304,1	178,9	-4403,9	-6024,8	-16921,7
..... b	4407,3	-136,6	1802,9	600,9								
Średnie kursy walut w zł – NBP:												
100 dolarów USA	a 298,37	298,05	293,59	282,79	279,97	283,99	275,00	279,81	272,86	260,42	249,15	247,54
..... b	245,37	243,05	228,16	218,52								
100 euro	a 387,87	389,58	388,69	381,92	378,24	380,79	376,85	381,00	378,99	370,52	365,56	360,42
..... b	360,80	358,25	353,74	344,44								
Handel zagraniczny w mln zł												
eksport	a 29325,8	29519,2	34055,7	30435,7	31847,0	31947,7	31279,4	31479,8	33512,5	37686,4	35518,0	27290,1
..... b	32701,4	34662,2	35345,0	.								
import	a 33975,8	33163,0	40117,1	35988,9	37403,2	38163,9	38150,5	35221,1	39107,1	43279,1	40844,2	35293,5
..... b	37921,2	39786,6	42411,3	.								
saldo	a -4650,0	-3643,8	-6061,4	-5553,2	-5556,2	-6216,2	-6871,1	-3741,3	-5594,6	-5592,7	-5326,2	-8003,4
..... b	-5219,8	-5124,4	-7066,3	.								

¹⁾ Łącznie z obligatoryjną składką na ubezpieczenia społeczne. ²⁾ Relacja wyniku finansowego brutto do przychodów z całokształtu działalności. ³⁾ Relacja wyniku finansowego netto do przychodów z całokształtu działalności.

Podstawowe wskaźniki makroekonomiczne dla Unii Europejskiej

Wyszczególnienie	PKB		Handel zagraniczny				Zharmonizowana stopa bezrobocia ^{a)}		Zharmonizowany wskaźnik cen konsumpcyjnych		Produkcja przemysłowa ^{b)}		
			eksport	import	saldo								
	2006	2007	I-II 2008			I-II 2007		III 2007	III 2008	IV 2007	IV 2008	III 2007	III 2008
	zmiana w % w ujęciu rocznym				w mld euro		w %		zmiana w % w ujęciu rocznym				
UE-27	3,1	2,9	7,3	6,7	2,2	3,6 ^{c)}	4,0	1,8 ^{c)}	
Strefa Euro-15.....	2,8	2,6	7,5	7,1	1,9	3,3 ^{c)}	4,2	2,0 ^{c)}	
Austria	3,3	3,4	10	8	0,4	0,0	4,5	4,1	1,8	3,4 ^{c)}	6,9	-0,3 ^{c)}	
Belgia	2,8	2,7 ^{c)}	6	12	-0,1	2,8	7,7	6,9	1,8	4,1	.	.	
Bułgaria	6,3	6,2	31	25	-1,4	-1,2	7,5	5,9	4,4	13,4	11,9	-0,6 ^{c)}	
Cypr.....	4,0	4,4	-11	14	-0,8	-0,7	4,1	3,7	1,6	4,3	5,8	1,7 ^{c)}	
Dania	3,9	1,8	13	11	0,5	0,2	4,1	3,0	1,7	3,4	1,9	-2,3	
Estonia	11,2	7,1	5	-3	-0,4	-0,5	4,9	5,5	5,6	11,6	7,1	-4,9	
Finlandia.....	4,9	4,4	11	8	0,8	0,4	7,0	6,1	1,5	3,3	5,1	2,5	
Francja.....	2,0	1,9 ^{c)}	11	13	-10,0	-7,3	8,6	7,8	1,3	3,4	0,4	0,3	
Grecja	4,2	4,0	-6	-7	-5,9	-6,4	8,6	.	2,6	4,4	1,8	-5,4 ^{c)}	
Hiszpania	3,9	3,8	10	13	-17,0	-14,4	8,1	9,3	2,5	4,2	4,1	-2,6	
Irlandia	5,7	4,9 ^{c)}	0	-1	3,7	3,7	4,6	5,6	2,9	3,3	12,2	6,9 ^{c)}	
Litwa	7,7	8,8	33	27	-0,9	-0,8	4,6	4,5	4,9	11,9	-4,6	3,9	
Luksemburg.....	6,1	5,2 ^{c)}	5	1	-0,5	-0,6	4,9	4,5	2,5	4,3	3,4	1,5 ^{c)}	
Łotwa.....	12,2	10,3	23	9	-0,7	-0,8	6,4	5,3	8,8	17,4	2,0	-4,5	
Malta	3,4	3,8	5	7	-0,2	-0,2	6,6	5,6	-1,1	4,1	.	.	
Niderlandy	3,0	3,5	14	16	6,8	6,8	3,4	2,8	1,9	1,7 ^{c)}	-4,3 ^{c)}	6,6 ^{c)}	
Niemcy	2,9	2,5	9	8	33,9	30,1	8,6	7,3	2,0	2,6	7,9	5,2	
Polska	6,2	6,6	22	23	-2,8	-2,1	10,3	7,7	2,2	4,3	13,3	5,4	
Portugalia	1,3	1,9	10	16	-3,4	-2,6	8,2	7,4	2,8	2,5	2,1	-6,2	
Republika Czeska .	6,4	5,8 ^{c)}	22	22	0,1	0,8	5,6	4,5	2,7	6,7	12,8	1,5	
Rumunia	7,9	6,0 ^{c)}	20	14	-2,9	-2,8	6,6	.	3,8	8,7	9,1	5,7 ^{c)}	
Słowacja	8,5	10,4	25	21	0,2	0,0	11,3	9,8	2,0	3,7	12,9	1,8 ^{c)}	
Słowenia	5,7	6,1	16	19	-0,2	-0,1	5,2	4,3	2,9	6,2	11,2 ^{c)}	1,0 ^{c)}	
Szwecja	4,1	2,6	13	11	2,9	2,3	6,5	5,6	1,6	3,2	7,5	1,3	
Węgry	3,9	1,3	17	13	-0,1	-0,3	7,3	7,6	8,7	6,8	7,8	4,3	
Wielka Brytania....	2,9	3,0	2	3	-22,9	-22,2	5,5	.	2,8	3,0	-0,8	-0,2	
Włochy	1,8	1,5	11	8	-4,6	-5,6	6,1	.	1,8	3,6	1,5	-2,5	

^{a)} Dane wyrównane sezonowo.

^{b)} Dane wyrównane dniami roboczymi.

^{c)} Prognoza.

Źródło: Eurostat – stan na 26. 05. 2008 r.